

Sprawozdanie za rok 2023

marzec 2024 rok

Spis treści	2
WSTĘP	6
I POMOC SPOŁECZNA	10
1. Domy pomocy społecznej	10
1) Rodzaje wydanych decyzji administracyjnych	13
2) Prowadzenie postępowań w sprawie zwrotu należności z tytułu pobytu w domu pomocy społecznej od osób zobowiązanych oraz zwroty nadpłat	14
3) Mieszkania wspomagane.....	14
4) Opieka wytchnieniowa	15
5) Współpraca i nadzór nad domami pomocy społecznej	15
6) Monitoring wdrażania i stosowania przez DPS m.st. Warszawy Standardów opieki i pracy personelu DPS	16
2. Interwencja Kryzysowa	16
a) Sprawowanie nadzoru i kierowanie do Hostelu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej	17
b) Kierowanie do domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	21
3. Integracja Społeczna Cudzoziemców	27
1) Integracja społeczna cudzoziemców posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej ochronę międzynarodową	27
2) Udzielanie pomocy w ramach Indywidualnych Programów Integracji	27
a) Beneficjenci IPI w liczbach	27
b) Charakterystyka Cudzoziemców realizujących IPI	29
c) Decyzje i postanowienia	35
d) Pomoc finansowa.....	35
e) Inne formy wsparcia	36
f) Wyzwania.....	37
3) Działania edukacyjne, informacyjne, promocyjne i popularyzatorskie w obszarze tematyki cudzoziemskiej.....	38
II INNE DZIAŁANIA W ZAKRESIE ORGANIZOWANIA WSPARCIA DLA CUDZOZIEMCÓW	38
1. Współpraca z opiekunami tymczasowymi	40
2. Prowadzenie i nadzór nad punktami pobytu długoterminowego dla obywateli Ukrainy	41
1) Nadzór nad punktami pobytu długoterminowego.....	42
2) Odpłatność za PPD.....	44
3) Wypoczynek dla mieszkańców PPD.....	45
4) Audyt PPD.....	45
5) Badania	45
3. W roku 2023 zanotowano szereg kluczowych wydarzeń	45
1) Wizyty delegacji zagranicznych	45
2) Fanpage	46
3) Piknik z okazji Światowego Dnia Uchodźcy	46
4) PARO.....	47
5) Udział w wydarzeniach zewnętrznych	47
6) Superwizja	47
7) Wolontariat	47
8) Prace społecznie użyteczne.....	47
9) Współpraca z organizacjami	48

III PIECZA ZASTĘPCZA	49
1. Rodzinna piecza zastępcza	49
1) Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe	49
2. Zawodowa piecza zastępcza	52
3. Instytucjonalna piecza zastępcza	54
1) Placówki opiekuńczo-wychowawcze	55
2) Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych	56
3) Zespoły ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce	58
4) Interwencyjny przewóz dzieci do pieczy zastępczej	58
5) Zespół ds. usamodzielniania wychowanków	58
4. Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego	59
1) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka	61
a) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej	61
b) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej	62
c) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka	62
2) Udzielanie wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej	63
a) Pomoc i wsparcie specjalistyczne	64
b) Rozbudowane wsparcie pełnoletnich wychowanków	66
c) Współpraca na rzecz osób sprawujących pieczę zastępczą i dzieci przebywających pod ich opieką	66
IV OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE	67
1. Rehabilitacji społeczna	68
1) Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów	69
2) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	70
3) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	71
4) Dofinansowanie do usługi tłumacza języka migowego lub kosztów utrzymania psa asystującego	71
5) Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej	71
6) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	72
7) Warsztaty Terapii Zajęciowej	72
8) Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób z Niepełnosprawnością (PIKON) mieszczący się przy al. Solidarności 93	72
2. Orzekanie o Niepełnosprawności	73
1) Legitymacja osoby niepełnosprawnej	75
2) Karty parkingowe	75
V PROJEKTY I PROGRAMY	75
1. Programy finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego	75
2. Zadania wynikające z zachowania trwałości po zakończonych projektach	76
3. Programy finansowane ze środków Funduszu Pracy	77
4. Programy i projekty rządowe	78
a) Aktywny Samorząd	78
b) Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III	79

c) Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością	80
d) Zajęcia klubowe przy Warsztatach Terapii Zajęciowej.....	80
e) Samodzielność-Aktywność-Mobilność	81
VI FINANSE I KSIĘGOWOŚĆ.....	82
1. Świadczenia.....	82
1) Rodzinne formy pieczy zastępczej.....	83
2) Decyzje dla cudzoziemców w ramach Indywidualnego Programu Integracji	83
3) Decyzje dla rodzinnych form pieczy zastępczej	83
4) Decyzje i świadczenia wypłacone dla osób usamodzielnianych	84
5) Świadczenia wypłacone cudzoziemcom.....	86
6) Świadczenia wypłacone dla osób sprawujących rodzinną formę pieczy zastępczej.....	86
7) Zaświadczenia wydawane przez WCPR dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domu dziecka i wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w celu uzyskania uprawnień do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską na terenie m.st. Warszawy	87
8) Odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego od decyzji dotyczących świadczeń dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków z pieczy zastępczej.....	87
9) Postępowanie alimentacyjne	87
10) Porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zawarte z innymi powiatami.....	88
a) Rodzinne formy pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze - dzieci z innych powiatów przebywające na terenie m.st. Warszawy	88
b) Rodzinne formy pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze - dzieci z terenu m.st. Warszawy przebywające na terenie innych powiatów	89
c) Wydatki z tytułu umieszczenia dzieci z terenu m.st. Warszawa w zakładach opiekuńczo- lecniczych	90
11) Aktualizacja wywiadów środowiskowych	90
12) Wydatki z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na podstawie zawartych porozumień oraz umieszczonych interwencyjnie	90
13) Dochody z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na podstawie zawartych porozumień	91
14) Odpłatność rodziców za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.....	92
15) Postępowanie upominawcze i egzekucyjne	93
a) Przekazywanie informacji o dłużnikach do Biur Informacji Gospodarczej	94
b) Usuwanie danych o dłużniku	94
16) Odpłatność gminy za pobyt mieszkańców w domu pomocy społecznej na podstawie decyzji o odpłatności	94
2. Plan finansowy i jego wykonanie.....	95
VII ORGANIZACJA, ADMINISTRACJA, INWESTYCJE I INFORMATYKA	100
1. Organizacja	100
1) Zarządzenia Dyrektora	100
2) Ochrona Danych Osobowych	102
3) Kontrola i audyt.....	103
a) Kontrole przeprowadzone przez WCPR.....	103
b) Kontrole zewnętrzne i audyty.....	107
c) Zgłoszenia nieprawidłowości przez sygnalistów w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie	108
4) Administracja.....	108

a) Korespondencja	108
b) Gospodarowanie nieruchomościami	109
c) Podniesienie jakości usług publicznych	109
d) Transport	110
e) Archiwum Zakładowe	110
5) Punkty Pobytu Długoterminowego	110
6) Utrzymanie ciągłości działania i informatyzacja	111
VII SPRAWY KADROWE.....	111
1. Sprawy pracownicze	111
2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych, konferencje, webinaria	113
3. Staże i praktyki.....	116

Wstęp

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zwane dalej WCPR lub Centrum jest jednostką organizacyjną m.st. Warszawy powołaną uchwałą Rady Powiatu Warszawskiego Nr VII/70/99 z dnia 10 marca 1999 r. na podstawie ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej.

Centrum realizuje zadania m.st. Warszawy z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz społecznej rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Powyższe zadania realizowane są jako zadania własne powiatu i zadania powiatu zlecone z zakresu administracji rządowej oraz zadania własne gminy. Podstawą realizacji powyższych zadań poza statutem nadanym Uchwałą Nr XX/676/2007 z 6 grudnia 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 261, poz.8512, z późn.zm.), są przede wszystkim ustawy: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, z dnia 27 marca 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Rok 2023 był dla Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie kontynuacją realizacji działań programowych i ustawowych, w tym działań zmierzających do poprawy jakości świadczonych usług w odniesieniu do klientów szeroko rozumianej pomocy społecznej i usługobiorców Centrum.

W 2023 przy ul. Targowej 81 w Warszawie został otwarty Międzykulturowy Ośrodek Rozwoju Społecznego (MORS). Miejsce to jest dedykowane wsparciu cudzoziemców i ma na celu ułatwienie ich integracji z polskim społeczeństwem oraz przyspieszenie procesu dążenia do samodzielnego funkcjonowania.

Zadania statutowe

Centrum realizuje zadania m.st. Warszawy z zakresu pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, społecznej rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz ustawy prawo o ruchu drogowym określone przepisami prawa, jako zadania własne powiatu oraz zadania zlecone powiatu z zakresu administracji rządowej. Ponadto WCPR wykonuje zadania własne m.st. Warszawy i zadania własne m.st. Warszawy jako gminy polegające na kierowaniu do domów pomocy społecznej mieszkańców gminy i ponoszeniu odpłatności za pobyt tych osób w domach pomocy społecznej.

W roku 2023 do zadań Centrum należało m.in.:

- 1) udzielanie informacji o prawach i obowiązkach osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń z zakresu pomocy społecznej,
- 2) prowadzenie spraw związanych z kierowaniem i umieszczaniem w domu pomocy społecznej oraz z ustaleniem opłaty od mieszkańca za pobyt w domu pomocy społecznej,
- 3) prowadzenie spraw związanych z finansowaniem transportu osób kierowanych do domów pomocy społecznej na podstawie postanowienia sądu bez ich zgody,
- 4) prowadzenie spraw związanych z kierowaniem do domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz podejmowanie działań zmierzających do efektywnego dysponowania miejscami w tych placówkach,
- 5) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa

- w art.159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem,
- 6) prowadzenie spraw związanych z udzielaniem pomocy cudzoziemcom, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze świadczeń publicznych,
 - 7) organizowanie mieszkań chronionych,
 - 8) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
 - 9) wykonywanie zadań związanych z prowadzeniem placówek opiekuńczo-wychowawczych m.st. Warszawy, z wyjątkiem zadań zastrzeżonych do wyłącznych kompetencji organów m.st. Warszawy lub zadań powierzonych jednostce obsługującej placówki opiekuńczo-wychowawcze, o której mowa w przepisach z ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
 - 10) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym, w tym prowadzenie spraw związanych z udzielaniem i przyznawaniem pomocy osobom usamodzielnianym, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - 11) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
 - 12) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w tym specjalistycznego poradnictwa i grup wsparcia,
 - 13) wspieranie rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w szczególności poprzez działania informacyjne i promocyjne,
 - 14) prowadzenie spraw związanych z przyznawaniem świadczeń rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka, rodzinom pomocowym,
 - 15) prowadzenie spraw związanych z finansowaniem:
 - a) wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, w tym zawieranie i wykonywanie porozumień, o których mowa w art. 191 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - b) opłaty za wyżywienie i zakwaterowanie dziecka umieszczonego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej,
 - c) pobytu mieszkańca skierowanego do domu pomocy społecznej poza m. st. Warszawę lub do jednostki, z którą Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zawarło stosowną umowę na podstawie art. 65 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej,
 - 16) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich oraz diagnozy specjalistycznej,
 - 17) współpraca w opracowywaniu i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczne limity rodzin zastępczych zawodowych,
 - 18) prowadzenie rejestrów danych, o których mowa w art. 38d ust. 1 pkt 1-7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - 19) prowadzenie spraw związanych z dochodzeniem świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
 - 20) prowadzenie spraw związanych z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o wykonywaniu niektórych czynności organu centralnego w sprawach rodzinnych z zakresu obrotu prawnego na podstawie prawa Unii Europejskiej i umów międzynarodowych oraz przewidzianych

przepisami umów dwustronnych, Konwencji o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dzieci, sporządzonej w Hadze dnia 19 października 1996 r. lub rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000,

- 21) prowadzenie spraw związanych z dochodzeniem należności z tytułu:
 - a) opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej,
 - b) zwrotu wydatków poniesionych zastępczo przez m. st. Warszawę za pobyt w domu pomocy społecznej,
 - c) nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych,
 - d) opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
 - e) opłaty za wyżywienie i zakwaterowanie dzieci pozbawionych opieki i wychowania rodziców,
 - f) umieszczonych w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej,
- 22) prowadzenie spraw związanych z przekazywaniem do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
- 23) obsługa Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie,
- 24) prowadzenie dokumentacji Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie związanej z:
 - a) wydawaniem orzeczeń o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności, o wskazaniach do ulg i uprawnień,
 - b) wydawaniem kart parkingowych,
 - c) wydawaniem legitymacji osoby niepełnosprawnej,
- 25) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania społecznych skutków niepełnosprawności, w tym opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa, jak również współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób,
- 26) prowadzenie spraw dotyczących dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i ich rozliczania,
- 27) prowadzenie działań informacyjno-koordynacyjnych na rzecz osób z niepełnosprawnościami, w tym prowadzenie Punktów Informacyjno-Koordinacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami zwanych PIKON,
- 28) wykonywanie powierzonych przez Prezydenta m.st. Warszawy czynności z zakresu nadzoru nad działalnością domów pomocy społecznej i ośrodka interwencji kryzysowej prowadzonych przez m.st. Warszawę oraz przez inne podmioty, wykonujące zadania z tego zakresu na zlecenie m. st. Warszawy,
- 29) sprawowanie, z upoważnienia Prezydenta m.st. Warszawy, kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi,
- 30) gromadzenie i przechowywanie dokumentacji dotyczącej wychowanków pieczy zastępczej,
- 31) zarządzanie powierzonym zasobem nieruchomości m.st. Warszawy,
- 32) realizacja projektów i programów finansowanych lub współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w tym w szczególności środków Unii Europejskiej,

- 33) organizowanie szkoleń dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych i pracowników jednostek nadzorowanych w zakresie standardów świadczonych przez nie usług,
- 34) prowadzenie ewidencji małoletnich obywateli Ukrainy na podstawie art. 25a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- 35) prowadzenie punktów pobytu długoterminowego dla obywateli Ukrainy na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- 36) podejmowanie działań wspierających cudzoziemców,
- 37) udzielanie informacji cudzoziemcom, ze szczególnym uwzględnieniem cudzoziemców ze statusem uchodźcy lub posiadających ochronę uzupełniającą, obywateli Ukrainy ze statusem ochrony tymczasowej a także obywateli innych krajów.

Centrum na podstawie zarządzenia Prezydenta m.st. Warszawy zostało wyznaczone organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w rozumieniu art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

I POMOC SPOŁECZNA

1. Domy Pomocy Społecznej

Do zakresu działania Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie Domów Pomocy Społecznej (DPS) należy całokształt spraw związanych z nadzorem i współpracą z domami pomocy społecznej oraz prowadzenie postępowań dotyczących przyznawania świadczeń w formie pobytu w domu pomocy społecznej. WCPR prowadzi ponadto postępowania w sprawie zwrotów należności za pobyt w domach pomocy społecznej oraz zwrotów nadpłat z tego tytułu. Odrębnym zadaniem jest wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie skierowania do mieszkań chronionych wspieranych prowadzonych przez jeden z domów pomocy społecznej w Warszawie.

W 2023 roku z pomocy oferowanej przez domy pomocy społecznej skorzystało łącznie 3465 osób wymagające całodobowej pomocy, w tym w domach na terenie m.st. Warszawy 2111 oraz 1354 przebywających w 152 placówkach znajdujących się na terenach innych powiatów. Dane powyższe wskazują, że w stosunku do 2022 roku wzrosła liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w formie pobytu w domu pomocy społecznej o 133 mieszkańców.

Tabela 1: Typy domów pomocy społecznej w Warszawie i liczba miejsc na 31.12.2023 roku.

Typy DPS	Liczba DPS	Liczba miejsc
Dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku	6	582
Dom pomocy społecznej dla przewlekłe somatycznie chorych	7 w tym 2 prowadzone przez Zgromadzenie Zakonne	760
Dom pomocy społecznej dla przewlekłe psychicznie chorych	1	200
Dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	1 prowadzony przez Zgromadzenie Zakonne	70
Dom Pomocy Społecznej dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1 prowadzony przez Fundację „Pomocna Dłoń”	30
Dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży ora dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	2	180
Razem	18	1822

Na koniec grudnia 2023 roku domy pomocy społecznej dysponowały 1822 miejscami czyli o 8 mniej niż w roku 2022. Zmniejszeniem liczby miejsc spowodowane było wygaśnięciem umowy zawartej pomiędzy m.st. Warszawa a niepubliczną jednostką - Domem Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku przy ul. Kilińskiego 10/12 w Warszawie Wesołej.

W grudniu 2023 roku w domach pomocy społecznej na terenie Warszawy przebywało 1718 osób na 1822 dostępnych miejsc, co oznacza, że wolnych miejsc pozostawało 104, czyli o 5 mniej niż w grudniu 2022 roku. Najwięcej wolnych miejsc nadal wykazywały placówki dla osób w podeszłym wieku jednak liczba ta w stosunku do 2022 roku spadła o 14 miejsc (z 95 wolnych miejsc w 2022 roku do 81 w 2023

roku). W placówkach poza Warszawą przebywało 1222 osób. Najwięcej w domach dla osób przewlekle psychicznie chorych.

Tabela 2: Liczba mieszkańców domów pomocy społecznej z podziałem na typ placówki i lokalizację na 31.12.2023 roku.

Typ placówki	Liczba mieszkańców w domach pomocy społecznej w Warszawie	Liczba mieszkańców w domach pomocy społecznej poza Warszawą	łącznie
dla osób w podeszłym wieku	501	62	563
dla osób przewlekle somatycznie chorych	743	178	921
dla osób przewlekle psychicznie chorych	198	630	828
dla dzieci, młodzieży i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	276	342	618
dla osób niepełnosprawnych fizycznie	0	10	10
Razem	1718	1222	2940

Średnio miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy w 2023 roku wynosił 7729,39 zł i był o 803,82 zł wyższy od średniego kosztu w roku 2022. Liczba wniosków o skierowanie do domu pomocy społecznej w 2023 roku wyniosła 716.

Wykres 1: Liczbowy i procentowy wpływ wniosków o Dom Pomocy Społecznej z poszczególnych dzielnic oraz innych powiatów.

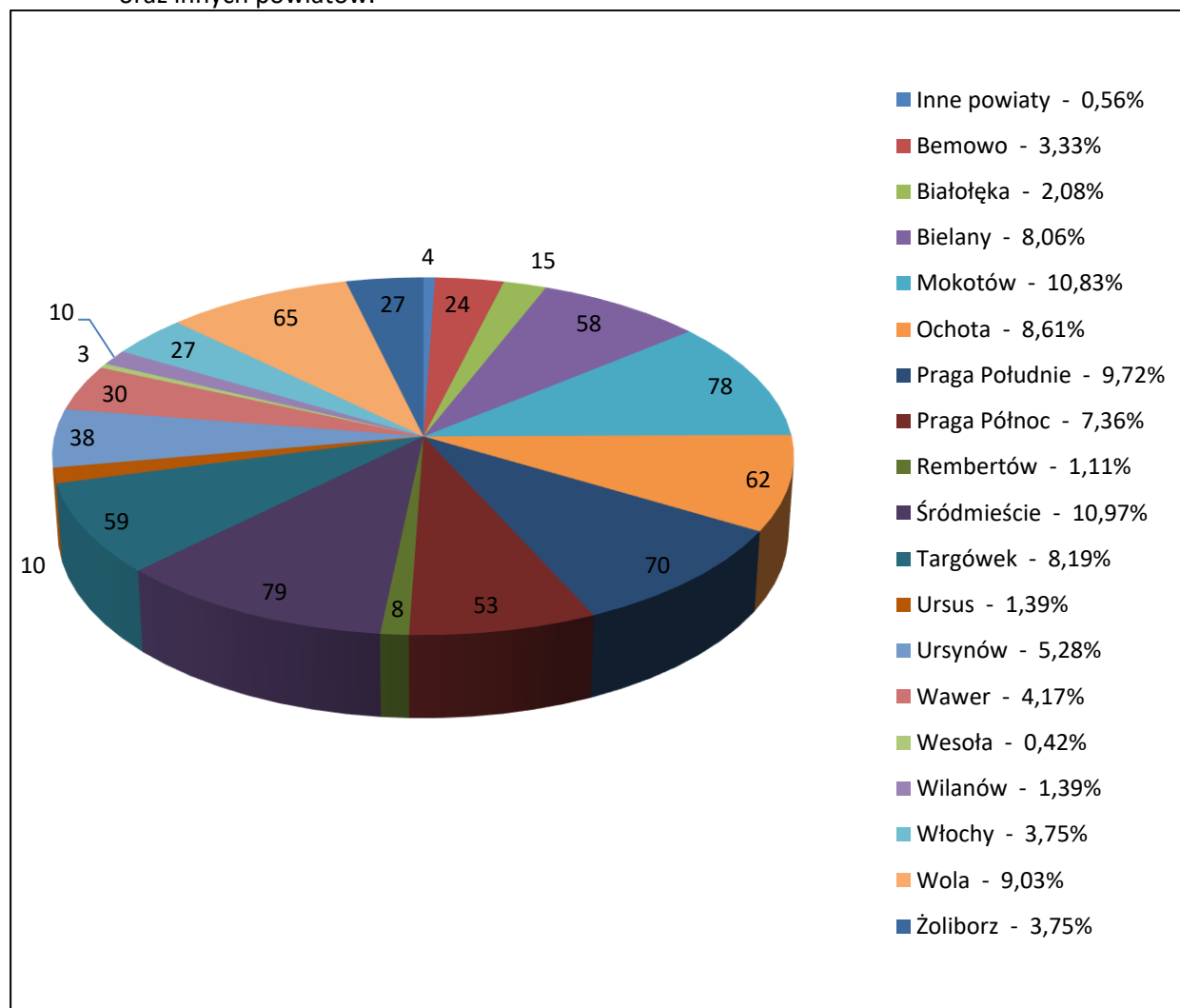

Tabela 3: Wnioski w sprawie skierowania do domów pomocy społecznej w zależności od typu domu.

Typy DPS	Liczba wniosków w roku:				
	2019	2020	2021	2022	2023
dla osób w podeszłym wieku	186	146	125	173	182
dla przewlekle somatycznie chorych	347	286	308	302	372
dla przewlekle psychicznie chorych	99	102	118	111	120
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	12	12	10	15	10
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	36	31	30	27	32
Razem	680	577	591	628	716

Z wyżej przedstawionych danych wynika, że od 2020 roku rośnie liczba wniosków o skierowanie do domu pomocy społecznej. W 2023 roku było ich o 88 więcej niż w 2022 roku i był to największy wzrost od 4 lat. Poza placówkami dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie we wszystkich typach

domów odnotowano wzrost wniosków. Największy w placówkach dla osób przewlekle somatycznie chorych.

W 2023 roku o 22 osoby w porównaniu do roku 2022 zwiększyła się liczba oczekujących na DPS. Największy wzrost liczby osób oczekujących w odniesieniu do 2022 roku dotyczy domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie. Natomiast w pozostałych domach liczba osób oczekujących nie zmieniła się istotnie.

Tabela 4: Liczba osób oczekujących na przyjęcie do domu pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy z podziałem na typy w latach 2019-2023.

Typ domu	Liczba domów	Liczba miejsc w 2023 r.	Liczba osób oczekujących na dzień:				
			31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022	31.12. 2023
dla osób w podeszłym wieku	6	590	47	65	28	28	22
dla przewlekle somatycznie chorych	7	760	118	114	77	61	63
dla przewlekle psychicznie chorych	1	200	45	53	38	18	36
dla niepełnosprawnych intelektualnie	4	280	50	60	51	56	64
Razem	18	1822	260	292	194	163	185

W roku 2023 do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło 75 wniosków o skierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku, czyli więcej o 15 w stosunku do roku 2022. Wnioski rozpatrzono i wraz z decyzjami o skierowaniu przekazano do Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego przy ul. Brechta 3 w Warszawie, który wydaje decyzje o odpłatności i umieszczeniu we wskazanym Ośrodku. Łącznie w sprawach dotyczących domów pomocy społecznej w roku 2023 wydano 5301 decyzji tj. o 272 mniej niż w roku 2022.

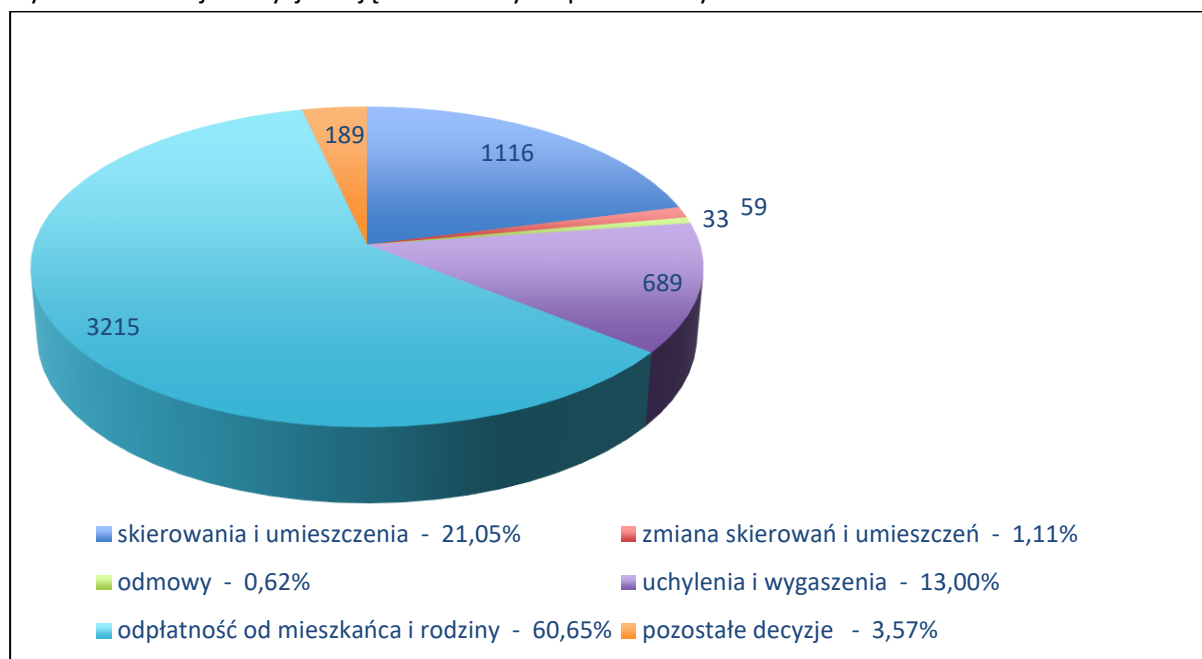
Zgodnie z zakresem kompetencji tutejsze Centrum w 2023 roku wniosło opłatę za przewóz 76 osób skierowanych do domu pomocy społecznej na mocy postanowienia sądu bez zgody. Koszty przewozu wyniosły 61180,03 zł, czyli średnio 805 zł za osobę.

1) Rodzaje wydanych decyzji administracyjnych

Podobnie jak w latach ubiegłych najwięcej decyzji wydano w sprawach dotyczących opłaty, czyli ustalenia opłaty od mieszkańca oraz jej zmiany za pobyt w domach pomocy społecznej. Było ich 3215, czyli mniej o 242 w stosunku do roku 2022. Nieznacznie wzrosła liczba wydanych decyzji o skierowaniu i umieszczeniu w domu pomocy społecznej.

W 2023 roku wydano ich 1116 czyli o 18 więcej niż w roku 2022 oraz liczba wydanych odmów skierowania do domu pomocy społecznej. W 2023 roku było ich 25, czyli o 4 więcej niż w 2022 roku.

Wykres 2: Rodzaje decyzji w ujęciu liczbowym i procentowym.

W roku 2023 złożono odwołania od 47 decyzji (w 2022 roku było ich 32), co stanowi niespełna 0,9 % wszystkich wydanych w 2023 roku decyzji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze do końca 2023 roku rozpatrzyło 33 sprawy, w tym utrzymało w mocy 13 decyzji, 6 spraw przekazało do ponownego rozpatrzenia. W 2 sprawach orzeczono o uchybieniu terminu do złożenia odwołania przez stronę. W 2023 roku tutejsze Centrum prowadziło 10 sporów przed sądami administracyjnymi lub SKO o ustalenie właściwego organu do rozpatrzenia wniosku o skierowanie do domu pomocy społecznej tj. o 6 więcej niż w roku 2022. Do końca roku sądy orzekły w 6 sprawach, w tym 4 na korzyść m.st. Warszawy w jednej wskazano Warszawę jako właściwy organ a jedna została zakończona w związku ze zgonem Wnioskodawcy.

2) Prowadzenie postępowań w sprawie zwrotu należności z tytułu pobytu w domu pomocy społecznej od osób zobowiązanych oraz zwroty nadpłat

W roku 2023 roku przeprowadzono łącznie 89 postępowań, czyli o 41 mniej niż w roku 2022 na kwotę 1 300 224,46 zł, z czego odstąpiono od żądania zwrotu od 15 osób na kwotę 173 945,30 zł, tj. o 242 259,84 zł mniej niż w 2022 roku. W jednym przypadku kwota zadłużenia w wysokości 33 594,57 zł została anulowana w związku ze zmianą decyzji ośrodka pomocy społecznej o wysokości opłaty od osoby zobowiązanej. Pomimo mniejszej liczby postępowań w 2023 roku kwota uzyskanych od dłużników wpłat wyniosła 75 907,41 zł tj. o 45 318,54 zł więcej niż w 2022 roku.

W roku 2023 roku wydano 3 decyzje o rozłożeniu zadłużenia na raty natomiast w 2022 roku nie wydano żadnej decyzji w tym zakresie.

Pomimo mniejszej liczby zwrotów w 2023 roku (15) w stosunku do 2022 roku (55) łączna suma zwrotów wzrosła i wyniosła 64 291,36 zł tj. o 35 121,54 zł więcej niż w roku 2022.

3) Mieszkania wspomagane

Mieszkania wspomagane są formą pomocy realizowaną przez Centrum Wsparcia Społecznego „Na Przedwiośniu”. Przeznaczone są dla pełnoletnich mieszkańców m.st. Warszawy niepełnosprawnych intelektualnie. Pierwszeństwo przy przyjmowaniu mają niepełnosprawni intelektualnie wychowankowie pieczy zastępczej, którzy nie mają możliwości powrotu do rodzin lub samodzielnego zamieszkania w środowisku. Mieszkania zapewniają całodobowe usługi opiekuńcze

i wspierające, odpowiadające indywidualnym potrzebom mieszkańców. Celem pobytu w mieszkaniu jest przygotowanie mieszkańców do prowadzenia samodzielnego (na miarę możliwości) życia, ale też zastąpienie pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Pobyt w mieszkaniu ma odroczyć lub wyeliminować zamieszkanie w domu pomocy społecznej.

Decyzje administracyjne w sprawie pobytu w ww. placówce wydawane są na pobyt czasowy.

W roku 2023 w mieszkaniach wspomaganych przebywało tak jak w 2022 roku 8 podopiecznych (cztery kobiety i czterech mężczyzn). Powyższe osoby otrzymały decyzje administracyjne uprawniające je do pobytu w mieszkaniu wspomagany również w roku 2024.

4) Opieka wytchnieniowa

Od 2022 roku w dwóch warszawskich placówkach tj. w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Sterniczej 125 oraz Domu Pomocy Społecznej przy ul. Bohaterów 46/48 realizowany jest program opieki wytchnieniowej. Program jest finansowany ze środków państwowego funduszu celowego pod nazwą Fundusz Solidarnościowy. Skierowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym. Pomoc udzielana jest bezpłatnie. W 2023 roku z całodobowego pobytu w domu pomocy społecznej w ramach opieki wytchnieniowej skorzystało łącznie 67 osób, czyli o 11 więcej niż w roku 2022 przebywających na turnusach 7 lub 14 dniowych.

5) Współpraca i nadzór nad domami pomocy społecznej

W 2023 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadziło łącznie 61 spraw (40 dotyczących zastrzeżeń funkcjonowania domów pomocy społecznej, a także świadczonej przez nie opieki oraz 21 doniesień w trybie skargowym). W stosunku do 2022 roku kiedy było ich 30 nastąpił ponad 100% wzrost. Dodatkowo w ramach nadzoru i współpracy z poszczególnymi DPS w 2023 roku prowadzono również 7 spraw dotyczących zasad ich funkcjonowania oraz zgłoszonych do WCPR wątpliwości.

W związku z kontynuacją przez 3 warszawskie Domy przygotowań do rozszerzenia typu o dom dla osób przewlekle somatycznie chorych w 2023 roku WCPR konsultowało 3 projekty statutów oraz regulaminów organizacyjnych i pobytu mieszkańców w tych DPS. Kolejne zmiany w regulaminach organizacyjnych 2 jednostek były opiniowane przez Centrum w związku z wprowadzeniem w dwóch warszawskich Domach opieki wytchnieniowej. Ponadto w 2023 roku WCPR opiniowało zmiany 2 regulaminów pobytu mieszkańców innych DPS.

W związku ze sprawowanym nadzorem w 2023 roku pracownicy Centrum przeprowadzili 40 wizyt na terenie warszawskich Domów. Wszystkie wizyty były niezapowiedziane, 1 odbyła się w godzinach wieczornych. W tym czasie pracownik Centrum odbył 8 wizyt w DPS w związku z koniecznością przeprowadzenia na terenie placówek postępowania wyjaśniającego z powodu skarg lub doniesień o nieprawidłowościach, które wpłynęły do WCPR.

Współpraca i nadzór nad domami pomocy społecznej w 2023 roku prowadzone były również w sposób niebezpośredni. Pracownicy Centrum weryfikowali i analizowali dokumentację DPS oraz raporty i sprawozdania składane cyklicznie przez warszawskie Domy do WCPR. Dodatkowe rekomendacje i propozycje zasad współpracy pomiędzy DPS a WCPR były przekazywane placówkom także w formie pisemnej.

W ramach współpracy z warszawskimi domami pomocy społecznej tutejsze Centrum zorganizowało w 2023 roku w sumie 5 zebrań z Dyrektorami tych jednostek. Podczas spotkań, które odbywały się bezpośrednio oraz on-line omawiano sprawy organizacyjne i bieżące, między innymi: zasady stosowania prostego języka czy wytyczne dotyczące zgłaszania incydentów w DPS. Omawiano także zmiany w przepisach dotyczących domów pomocy społecznej oraz planowano organizację imprez integracyjnych dla mieszkańców warszawskich Domów. W zebraniach uczestniczyli również przedstawiciele Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy.

Ponadto zorganizowano 2 spotkania z pracownikami domów pomocy społecznej m.st. Warszawy, które dotyczyły spraw bieżących oraz zmian w przepisach, a także zasad współpracy Pracowników DPS i WCPR.

W 2023 roku rozpoczęto prace nad zmianą Standardów współpracy i wykonywania przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zadań statutowych związanych z realizacją czynności nadzoru sprawowanego przez Prezydenta m.st. Warszawy nad działalnością domów pomocy społecznej prowadzonych przez m.st. Warszawę oraz podmioty niepubliczne na zlecenie m.st. Warszawy, w ramach współdziałania w tym zakresie z Biurem Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawa.

6) Monitoring wdrażania i stosowania przez DPS m.st. Warszawy Standardów opieki i pracy personelu DPS

W 2023 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie monitorowało stosowanie przez warszawskie Domy Standardów opieki i pracy personelu.

W marcu 2023 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zakończyło prace zmierzające do zmiany Standardów opieki i pracy personelu DPS wprowadzone we wszystkich jednostkach publicznych w 2017 roku w ramach projektu „AGE – Działania na rzecz aktywnego i godnego starzenia się w Warszawie”. Wprowadzone zmiany uwzględniały rekomendacje wystosowane po pierwszej ewaluacji pracy DPS przeprowadzonej w trzecim kwartale 2021 roku. Do września 2023 roku Standardy opieki i pracy personelu w wersji obowiązującej po zmianie wprowadziły do stosowania wszystkie 14 Domów prowadzonych przez m.st. Warszawę oraz 2 Domy niepubliczne działające na zlecenie m.st. Warszawy. Pozostałe 2 jednostki niepubliczne rozważają wprowadzenie Standardów w 2024 roku.

W ramach monitoringu stosowania przez DPS Standardów opieki i pracy personelu pracownik Centrum spotkał się w ubiegłym roku z koordynatorami ds. Standardów na terenie Domów 37 razy. W ramach realizacji harmonogramu ustalonego przez WCPR na 2023 rok odbyło się w sumie 12 spotkań organizowanych przez poszczególne warszawskie placówki na ich terenie.

Również w ramach Standardów opieki i pracy personelu w 2023 roku tutejsze Centrum zorganizowało 3 szkolenia dla pracowników domów pomocy społecznej, w których wzięło udział w sumie 109 osób.

W styczniu i lutym 2023 roku odbyło się szkolenie na temat „Obsługi programu MS Excel”, w którym wzięło udział 60 pracowników warszawskich Domów. W szkoleniu z „Prostego języka w praktyce”, które odbyło się w październiku uczestniczyło 15 pracowników DPS. Kolejne 34 osoby z warszawskich jednostek wzięło udział w szkoleniu „Aktualizacja rodzinnych wywiadów środowiskowych z mieszkańcami DPS” przeprowadzonym na zlecenie WCPR w listopadzie 2023 roku.

2. Interwencja Kryzysowa

W 2023 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało realizację zadań dotyczących współpracy i nadzoru działań Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej (WOIK). Centrum prowadziło także postępowania dotyczące udzielenia schronienia samotnym matkom z małoletnimi dziećmi i kobietom w ciąży, które z tej formy pomocy korzystały w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Cięży „Eteżja” przy ul. Chlubnej 9a-d (OW). Z pomocy w formie pobytu w ramach interwencji kryzysowej skorzystało 476 osób (251 dorosłych, 225 dzieci) natomiast w OW przebywało 218 osób (88 kobiet i 130 dzieci). Pracownik WCPR uczestniczył także w spotkaniach specjalistów wspierających osoby i rodziny przebywające w obu placówkach. Co kwartał odbywały się spotkania

z Dyrektorem WOIK i koordynatorami WOIK. W roku sprawozdawczym rozpoczęto cykliczne spotkania z pracownikami socjalnymi OW.

- a) Sprawowanie nadzoru i kierowanie do Hostelu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej**
Warszawski Ośrodek Interwencji Kryzysowej z siedzibą przy ul. 6 Sierpnia 1/5 w Warszawie został powołany Uchwałą Nr XXIV/596/2016 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 25 lutego 2016 roku. WOIK w ramach swojej działalności udziela pomocy w formie schronienia w Hostelu dla osób i rodzin będących w kryzysie, w tym również w kryzysie spowodowanym utratą miejsca zamieszkania. Czas pobytu w WOIK określony jest do 3 miesięcy z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy w szczególnych sytuacjach.

W związku z brakiem podstaw do przetwarzania danych osobowych mieszkańców Hostelu od 01.02.2023 roku skierowania do placówki realizuje Warszawski Ośrodek Interwencji Kryzysowej (WOIK) jako zadanie własne.

W związku z powyższym zostało uchylone Zarządzenia Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w sprawie wprowadzenia procedury kierowania do hostelu działającego w strukturze Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

W 2023 roku z pomocy w formie pobytu w Hostelu WOIK skorzystało łącznie 476 osób, w tym 251 dorosłych i 225 dzieci, z podziałem na:

a) płeć tj. ilość osób dorosłych:

- kobiety – 182,

- mężczyźni – 69,

b) małoletnich dzieci:

- dziewczynki – 106,

- chłopcy - 119,

c) gospodarstwa domowe:

- liczba rodzin – 130,

- liczba osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe – 80.

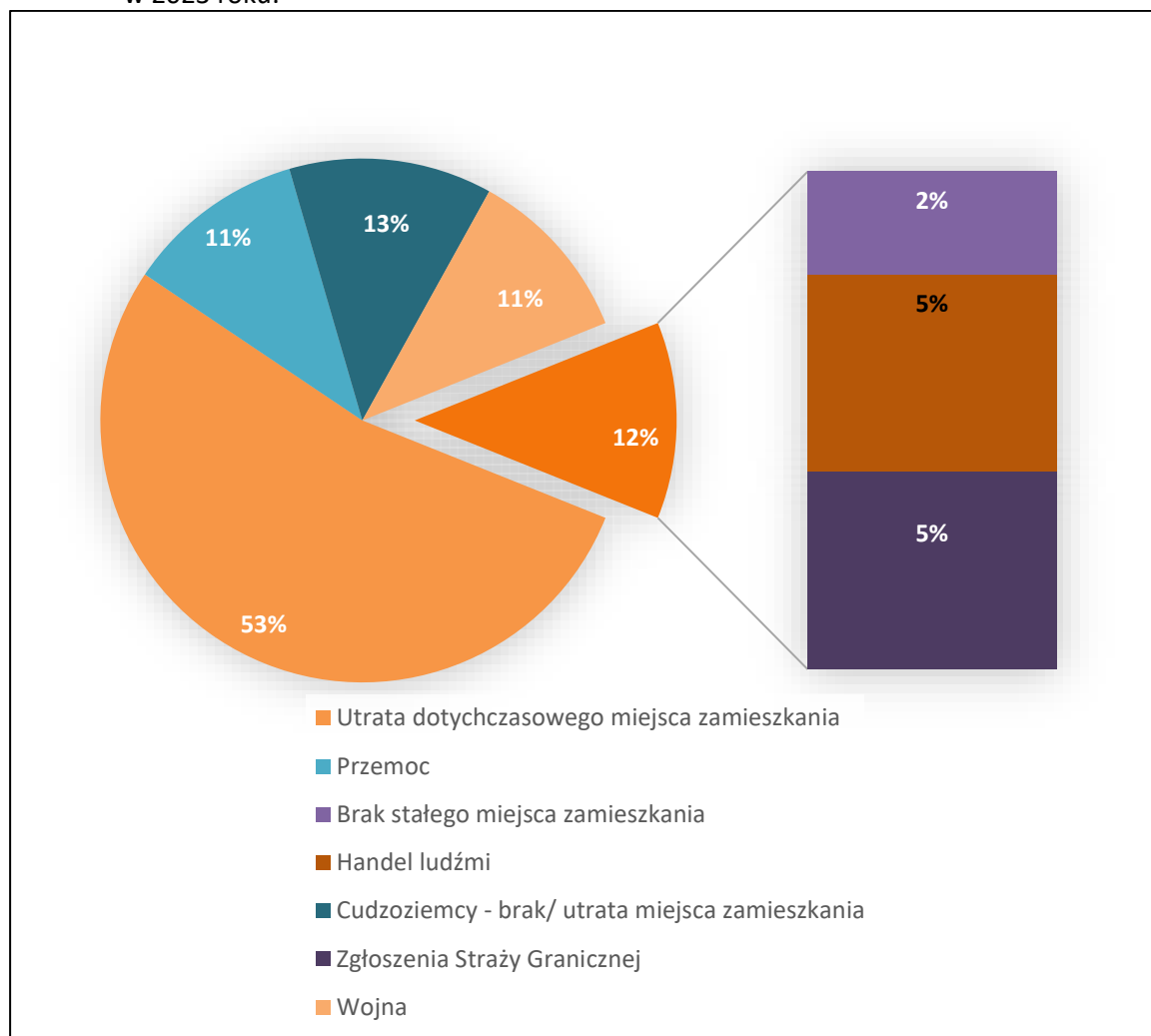
Długość pobytu w Hostelu WOIK jest określony do 3 miesięcy z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Tabela 5: Długość pobytu w Hostelu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2023 roku.

Długość pobytu (dot. osób, które opuściły WOIK do dnia 31.12.2023 r.)	Liczba Klientów (rodzin)	Liczba osób w rodzinie
Do 7 dni	35 rodzin/ 22 osoby prowadzące jednoosobowe gosp. domowe	126
Od 8 dni do 1 miesiąca	25 rodzin/ 18 osób prowadzących jednoosobowe gosp. domowe	115
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	23 rodziny/ 29 osoby prowadzące jednoosobowe gosp. domowe	116
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	23 rodziny/10 osób prowadzących jednoosobowe gosp. domowe	84
Powyżej 6 miesięcy	1 rodzina/1 osoba prowadząca jednoosobowe gosp. domowe	8
RAZEM	107 rodzin/ 74 osoby prowadzące jednoosobowe gosp. domowe	449 osoby/ 301 os. w rodz.

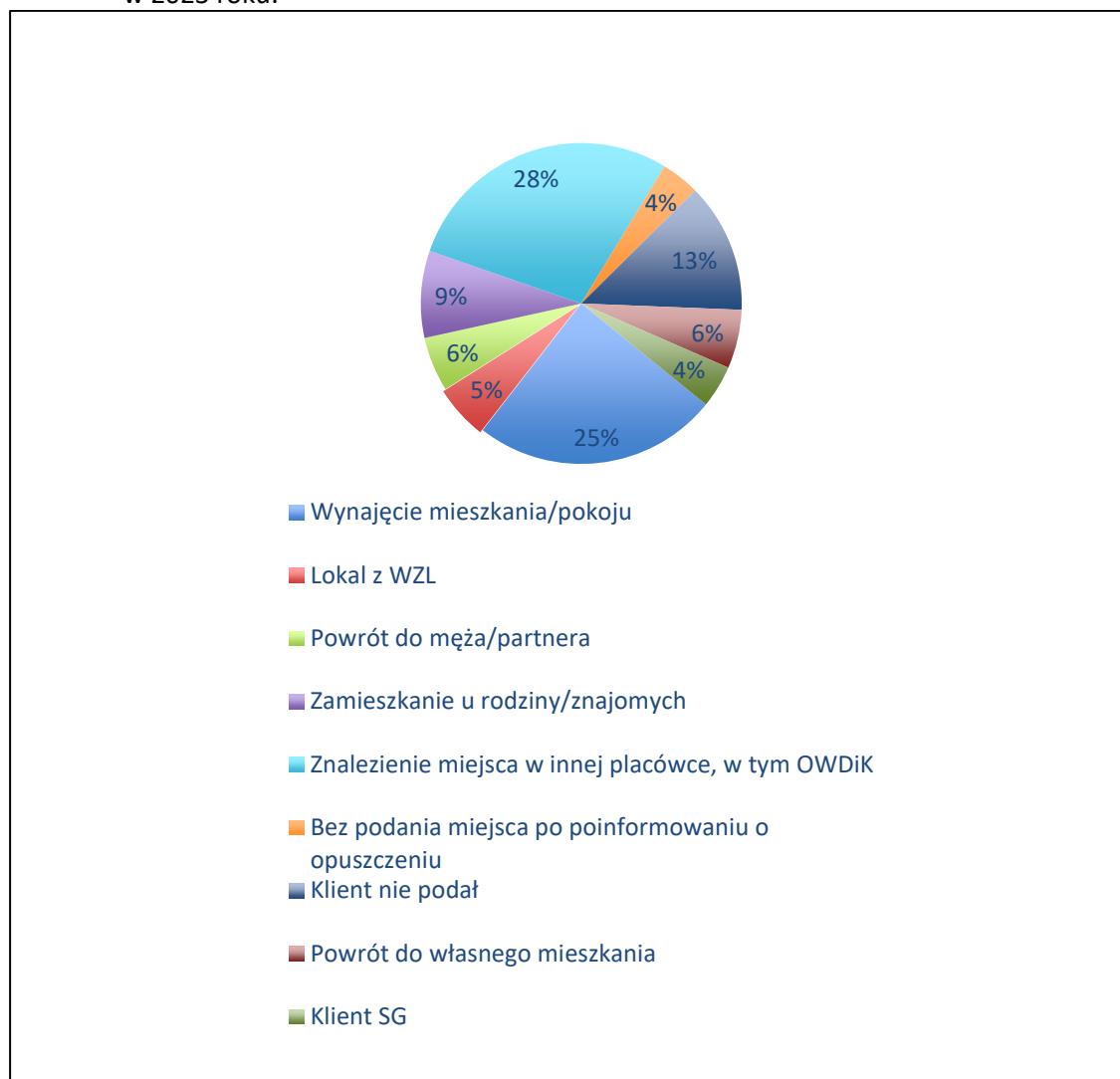
Z analizy danych wynika, że największą grupę osób zgłaszających się po pomoc w formie pobytu stanowią klienci, którzy jako przyczynę wskazywali utratę dotychczasowego miejsca pobytu. Jako powód braku miejsca pobytu wnioskodawcy zgłaszali utratę dochodów, długi, wypowiedzenie umowy najmu, kłótnie rodzinne. Kolejnymi licznymi grupami są cudzoziemcy, którzy utracili miejsce zamieszkania, osoby doznające przemocy oraz osoby zgłaszające się w związku z wojną na terenie państwa ich pochodzenia.

Wykres 3: Powody zgłaszania się do Hostelu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2023 roku.

Z kolei analiza przyczyn opuszczenia Hostelu WOIK w roku sprawozdawczym wykazała, że znaczącą liczbę stanowią osoby, które deklarują wynajem mieszkania lub pokoju, znalezienie schronienia w innej placówce świadczącej pomoc w formie schronienia oraz zamierza zamieszkać u rodziny lub znajomych. Należy jednak zaznaczyć, że podanie przyczyny opuszczenia WOIK jest wyłącznie deklaracją klienta. Pracownicy WOIK oraz WCPR nie są uprawnieni do weryfikacji stanu faktycznego.

Wykres 4: Przyczyny opuszczenia Hostelu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2023 roku.

W ramach pobytu w Hostelu WOIK poza schronieniem klienci mieli możliwość skorzystania z innych form wsparcia, takich jak poradnictwo psychologiczne, socjalne, prawne.

Tabela 6: Inne formy pomocy udzielonej mieszkańcom Hostelu poza schronieniem w 2023 roku.

Działania	Liczba podjętych działań (telefonicznych, online, stacjonarnych)	Liczba specjalistów świadczących wskazany rodzaj wsparcia
Pomoc psychologiczna ambulatoryjna /interwencja kryzysowa oraz poradnictwo psychologiczne	953	26
Poradnictwo socjalne	707	3
Poradnictwo prawne	68	1
Poradnictwo psychiatryczne	48	1
Interwencje telefoniczne	2401	27
Konsultacje w sprawie przyjęcia do Hostelu	349	30

W ramach bieżącego nadzoru nad WOIK co kwartał organizowane są spotkania z Dyrektorem WOIK i koordynatorami WOIK, podczas których omawiane są bieżące sprawy związane z prowadzeniem Ośrodka.

b) Kierowanie do domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

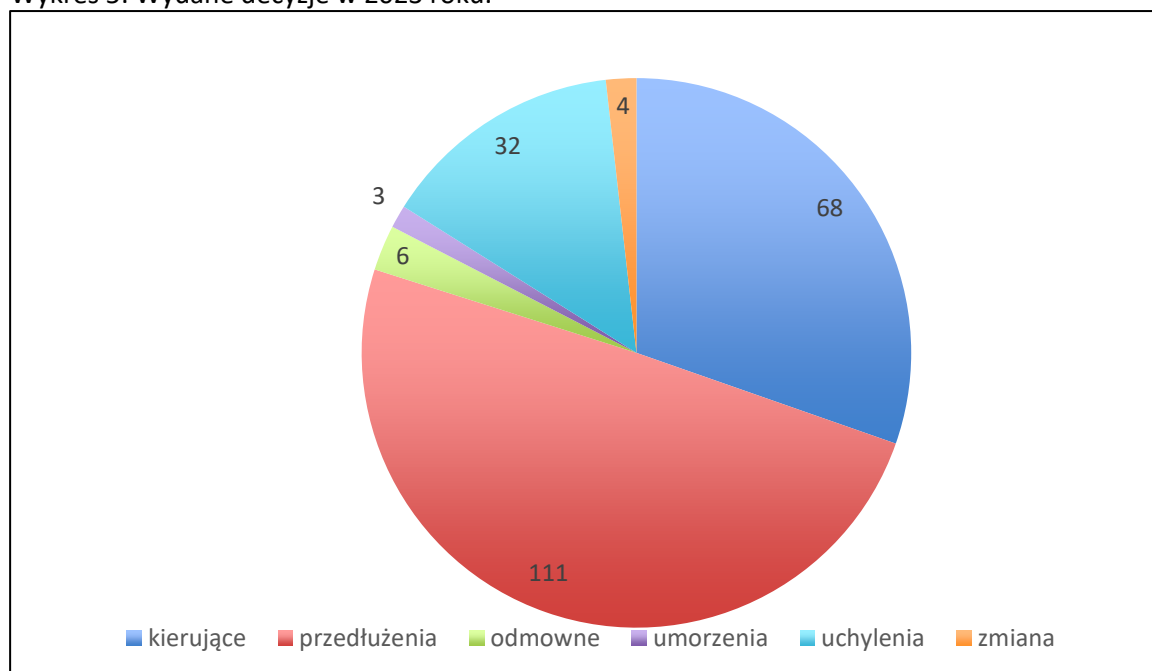
Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży przy ul. Chlubnej 9a–d w Warszawie prowadzony jest przez Stowarzyszenie Pomocy i Interwencji Społecznej, w ramach Umowy o realizacji zadania publicznego o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie w okresie od 2 do 5 lat budżetowych. Ośrodek Wsparcia w ramach swojej działalności oferuje mieszkankom Warszawy wychowującym małoletnie dzieci lub będącym w ciąży, które w wyniku trudności życiowych nie mają możliwości zamieszkania w dotychczasowym miejscu, schronienie oraz specjalistyczne wsparcie.

W 2023 roku z pomocy w formie pobytu w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Cięży skorzystało łącznie 218 osób, w tym: 88 kobiet i 130 dzieci.

Wydano łącznie 224 decyzje administracyjne w tym:

- 68 kierujących do Ośrodka Wsparcia, włącznie z decyzjami wydanymi dla małoletnich dzieci,
- 111 przedłużających pobyt w Ośrodku,
- 6 odmów przedłużenia pobytu w Ośrodku,
- 3 umorzenia postępowania,
- 32 uchylenia decyzji,
- 4 zmieniające wcześniej wydane decyzje.

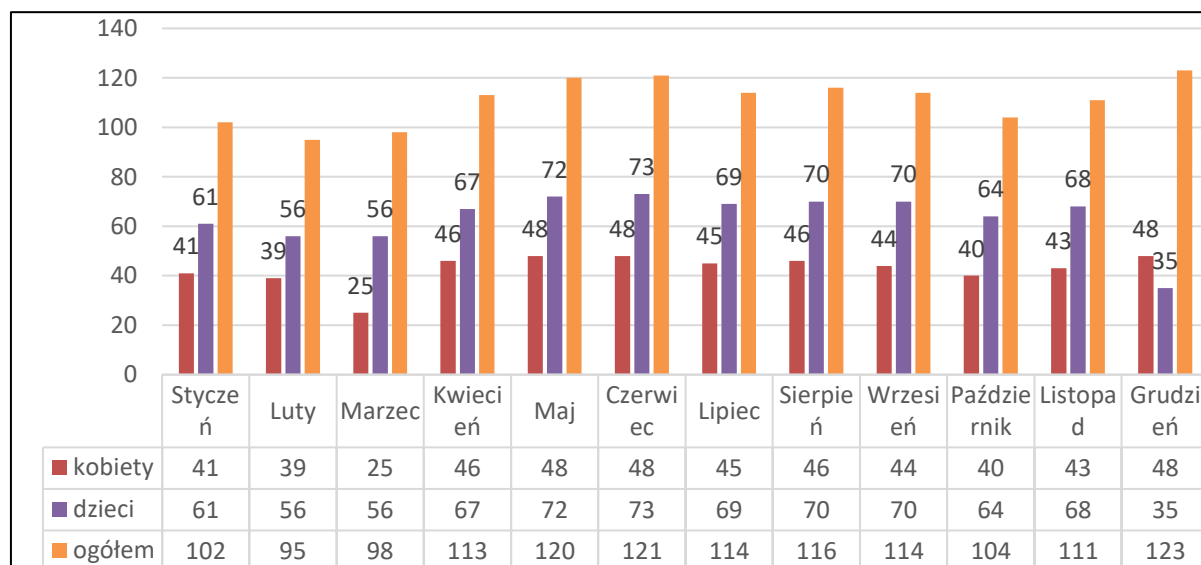
Wykres 5: Wydane decyzje w 2023 roku.

Zgodnie z zawartą z m.st. Warszawa umową na realizację zadania organizacji schronienia dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży limit miejsc w Ośrodku Wsparcia wynosi 130.

Z analizy miesięcznych sprawozdań przekazywanych do WCPR wynika, że liczba osób przebywających w Ośrodku w 10 miesiącach przekroczyła 100.

Wykres 6: Liczba osób przebywających w Ośrodku Wsparcia w poszczególnych miesiącach 2023 roku.

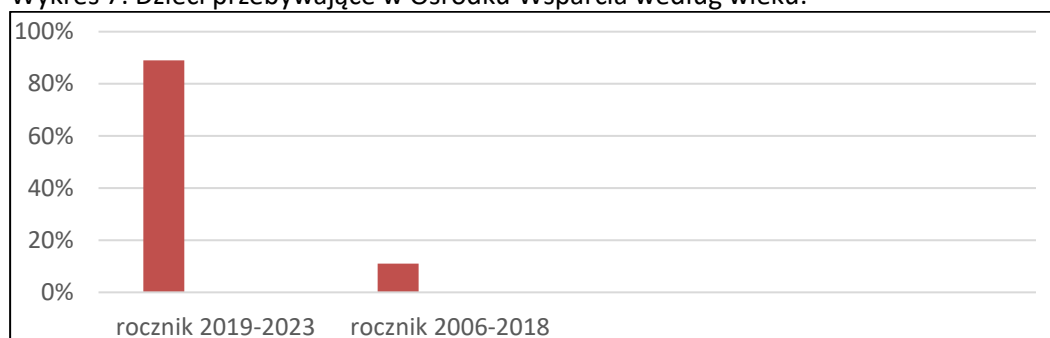
Zgodnie z zapisami Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku w sprawie kierowania do domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży przyjmowane są kobiety samotnie wychowujące małoletnie dzieci, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej przemocą w rodzinie, samotnym macierzyństwem, ubóstwem, bezdomnością, bezrobociem, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Do

Ośrodka przyjmowane są osoby bez względu na kryterium dochodowe, jednak muszą posiadać prawo do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

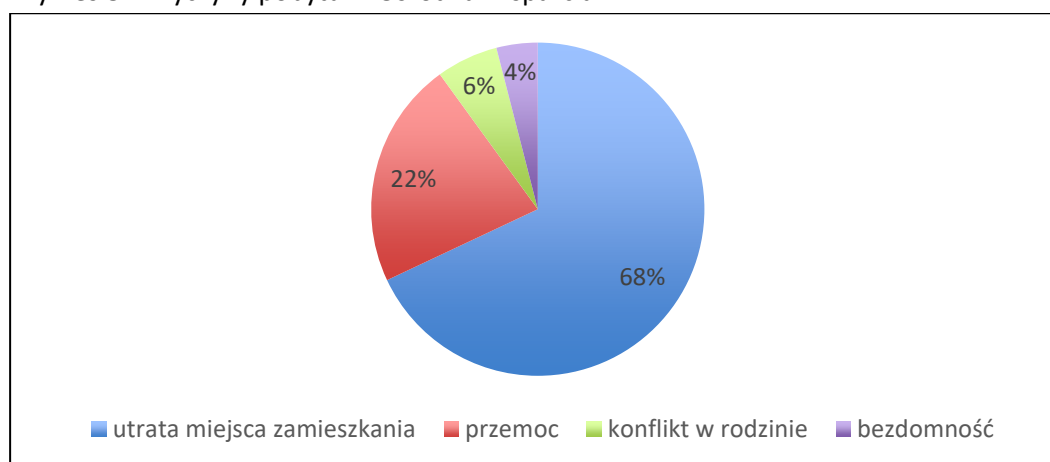
Analiza złożonych w 2023 roku wniosków o pomoc w formie pobytu w Ośrodku Wsparcia jako najczęstszą przyczynę ubiegania się o schronienie wykazała brak własnego stałego miejsca zamieszkania – 72%. Na drugim miejscu znalazły się kobiety, które zostały zgłoszone do pobytu w placówce dla matek z powodu przemocy – 22%. Pozostała część kobiet (6%) ubiegała się o tę formę pomocy z uwagi na konflikt w rodzinie. Większość kobiet przed skierowaniem do Ośrodka przebywała w Warszawskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej – 60%.

Najliczniejszą grupą dzieci przebywających w Ośrodku Wsparcia są dzieci urodzone w latach 2019-2023 – 89%, zaś dzieci urodzone w latach 2005-2018 stanowią zaledwie – 11%.

Wykres 7: Dzieci przebywające w Ośrodku Wsparcia według wieku.

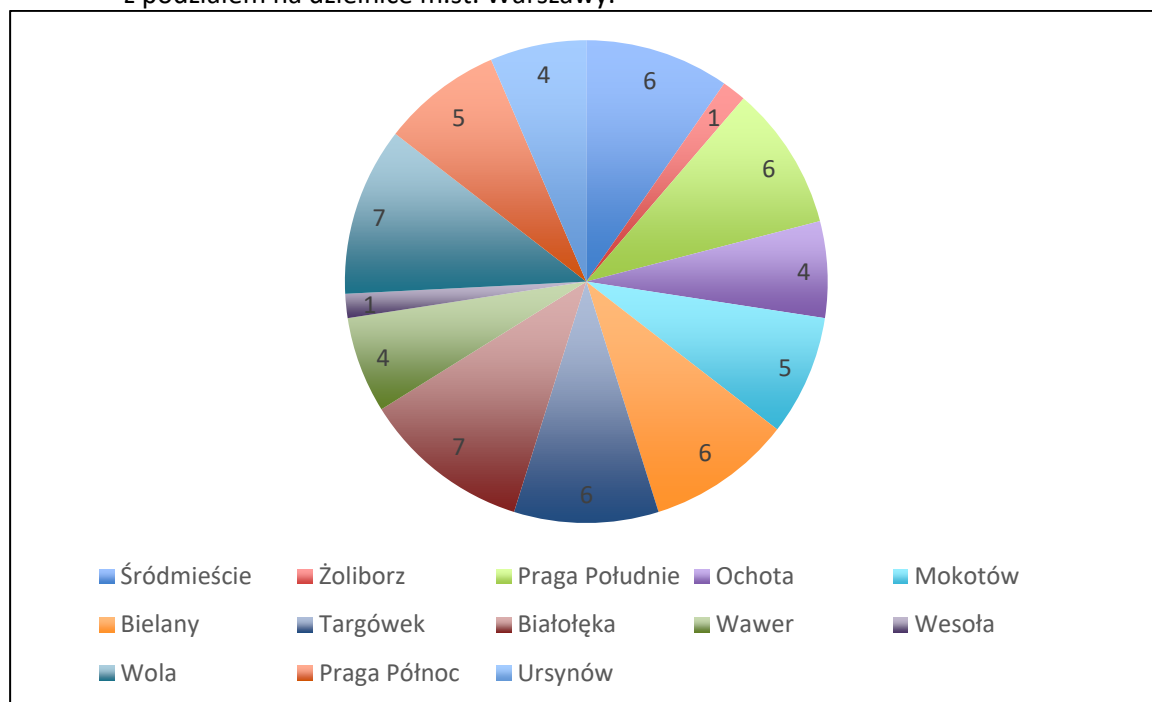

Wykres 8: Przyczyny pobytu w Ośrodku Wsparcia.

Oferta Ośrodka Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Cięży „Eteżja” skierowana jest wyłącznie do mieszkanek Warszawy. Najwięcej wniosków o udzielenie pomocy w formie pobytu w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Cięży wpłynęło do WCPR w 2023 roku z OPS Białołęka i OPS Wola (po 7 wniosków). Pozostałe wnioski kształtowały się następująco: CPS Śródmieście, OPS Praga Południe, OPS Bielany i OPS Targówek (po 6 wniosków), OPS Praga Północ i OPS Mokotów (po 5 wniosków), OPS Ochota, OPS Wawer i OPS Ursynów (po 4 wnioski), OPS Wesoła, OPS Żoliborz (po 1 wniosku) natomiast z OPS Ursus, OPS Wilanów i OPS Bemowo nie wpłynęły żadne wnioski.

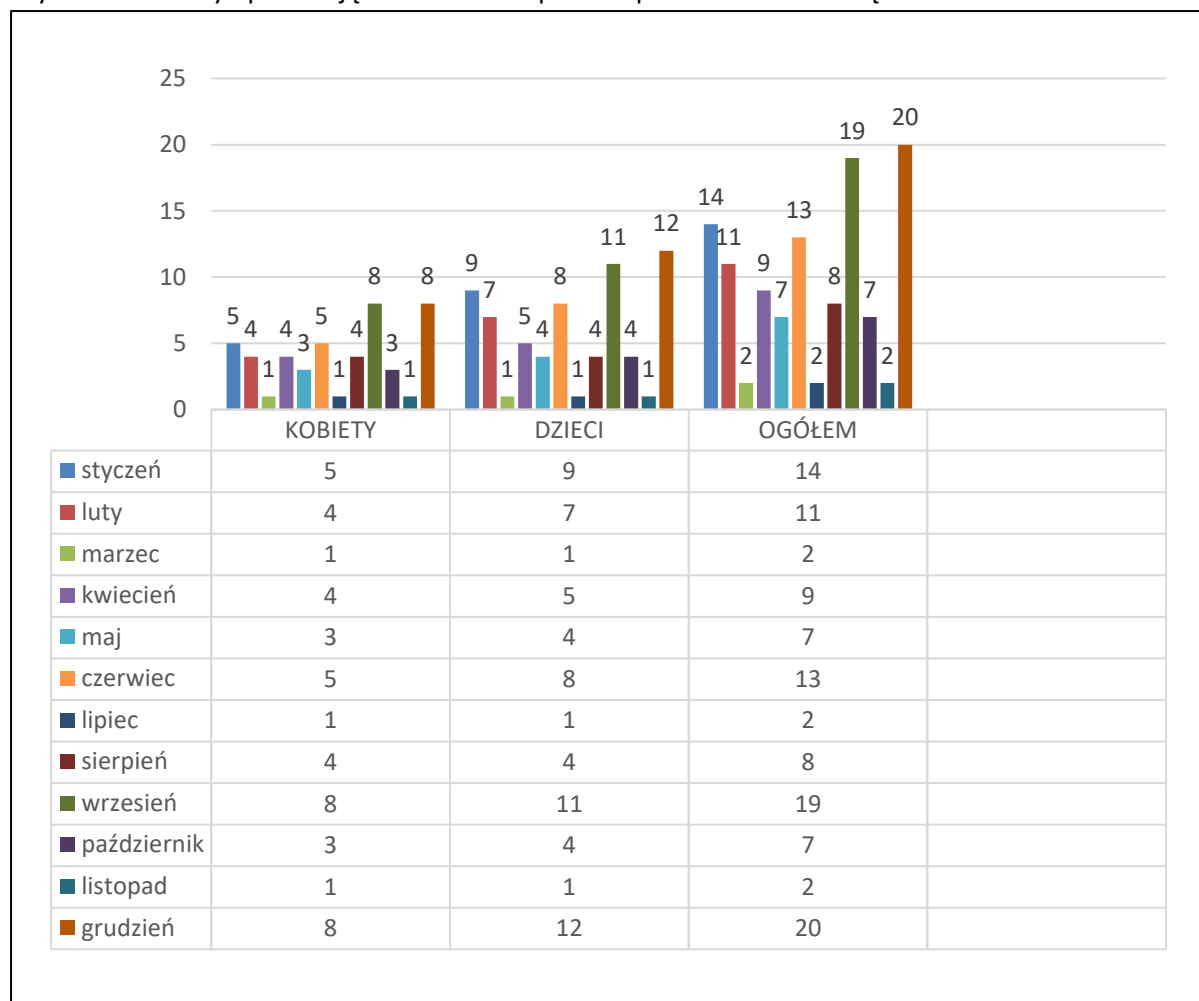
Wykres 9: Liczba złożonych w 2023 roku wniosków o skierowanie do Ośrodka Wsparcia z podziałem na dzielnice m.st. Warszawy.

Decyzje w sprawie udzielania pomocy w formie pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży wydawane były na podstawie przepisów Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 stycznia 2022 roku w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (Dz. U. z 2022 r. poz. 150). 23.12.2023 roku powyższe Rozporządzenie zostało uchylone. Tryb rozpatrywania wniosków jest zgodny z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego.

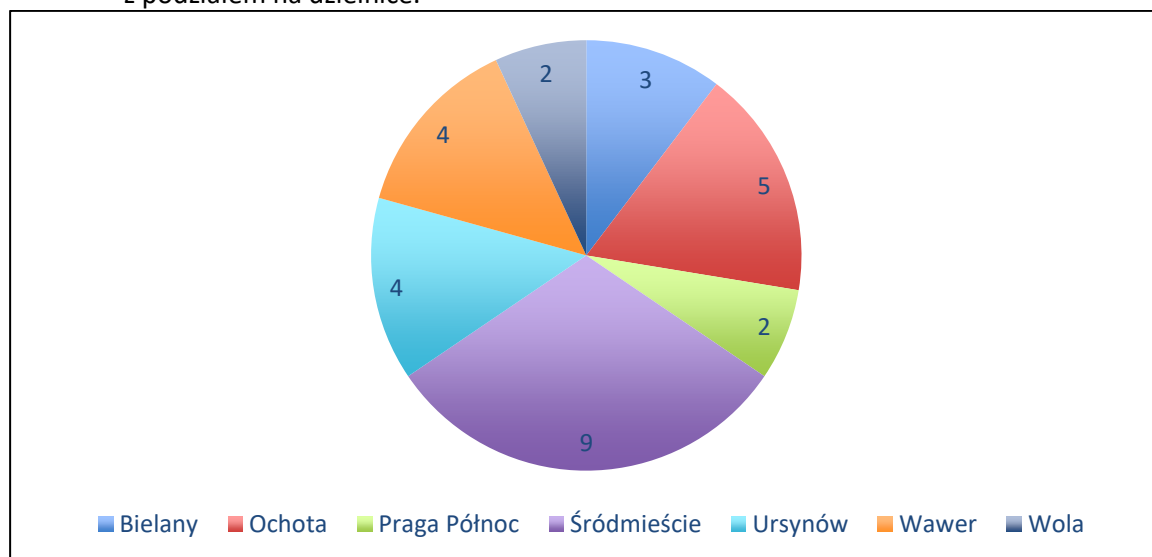
Przy ustalaniu terminu zgłoszenia się wnioskodawczynie do Ośrodka Wsparcia uwzględnia się aktualną sytuację i możliwości pozostania w środowisku, w tym również możliwość pobytu w innej placówce udzielającej schronienia oraz czas potrzebny na poinformowanie strony o podjętej decyzji.

Wykres 10: Osoby opuszczające Ośrodek Wsparcia z podziałem na miesiące.

Czas pobytu w Ośrodku Wsparcia jest ograniczony. W Ośrodku mogą przebywać osoby do 12 miesięcy, w wyjątkowych sytuacjach pobyt może być przedłużony do 18 miesięcy. Najwięcej decyzji przedłużających pobyt wydawano z uwagi na oczekiwanie klientek na zakończenie prac remontowych w otrzymanych z zasobów dzielnic lokalach. Ponadto dalszy pobyt klientek powyżej 12 miesięcy jest możliwy także w sytuacji, gdy wnioskodawczyni podejmowała aktywne działania na rzecz poprawy swojej sytuacji życiowej, a z przyczyn niezależnych nie była w stanie zamieszkać poza placówką.

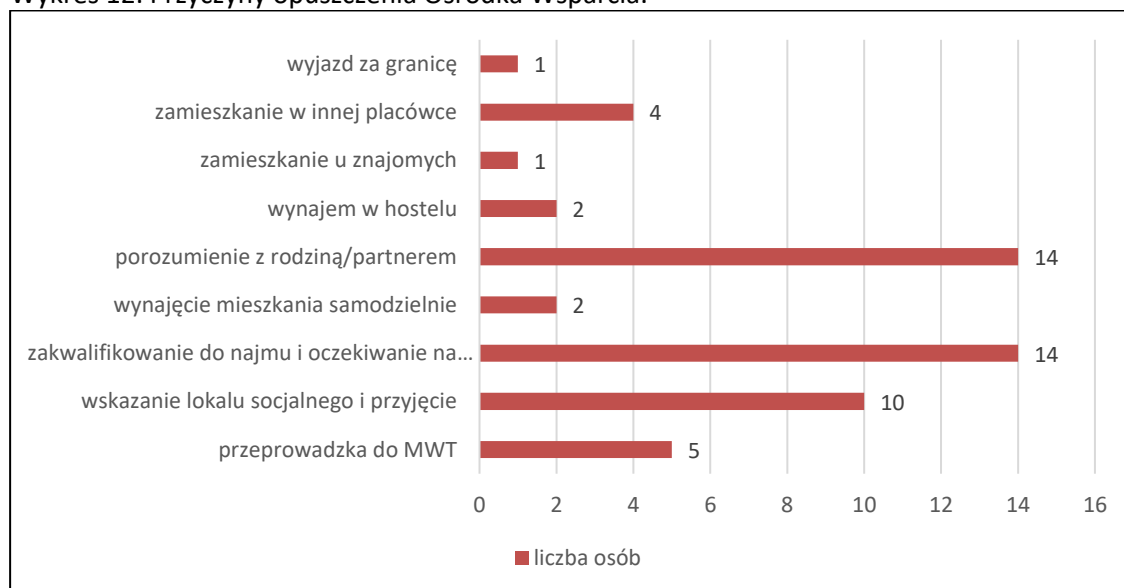
Wykres 11: Liczba osób przebywających w Ośrodku Wsparcia powyżej 12 miesięcy z podziałem na dzielnicę.

Głównymi przyczynami opuszczenia Ośrodka Wsparcia były:

- zakwalifikowanie do najmu lokalu socjalnego i oczekiwanie na wskazanie – 14,
- porozumienie z rodziną/partnerem i zamieszkanie razem –14,
- wskazanie lokalu socjalnego i jego przyjęcie – 10,
- przeprowadzka do mieszkań wspomaganych i treningowych – 5,
- zamieszkanie w innej placówce – 4,
- wynajęcie mieszkania samodzielnie – 2,
- wyjazd za granicę – 1,
- zamieszkanie u znajomych – 1,
- wynajęcie pokoju w Hostelu – 2.

Wykres 12: Przyczyny opuszczenia Ośrodka Wsparcia.

W roku sprawozdawczym pracownik WCPR uczestniczył w 52 spotkaniach w Ośrodku Wsparcia dotyczących sytuacji mieszkanek. Celem spotkań było omówienie sytuacji kobiet i ustalenie

indywidualnych planów wsparcia. Ponadto zorganizowano 5 spotkań z pracownikami Ośrodka Wsparcia w celu omówienia zasad współpracy i zastosowania procedur w konfliktowych sytuacjach. W porównaniu do roku ubiegłego zauważalny jest znaczny wzrost składanych wniosków o pobyt w Ośrodku Wsparcia. WCPR nie jest w stanie wskazać jednoznacznej przyczyny tej sytuacji, gdyż dokumentację w sprawie pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży kompletuje dzielnicowy ośrodek pomocy społecznej. OPS również określa zasadność udzielenia tego typu wsparcia. Wydaje się, że powodem dużego zainteresowania pobytem w Ośrodku może być wzrost cen wynajmu lokali na który klientki nie mają wystarczających środków finansowych. W 2023 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie na koszty administracyjne wydatkowało 883 121,43 zł (w roku 2022 – 616 051,12 zł).

3. Integracja Społeczna Cudzoziemców

1) Integracja społeczna cudzoziemców posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej ochronę międzynarodową

Zadania związane z udzielaniem pomocy integracyjnej cudzoziemcom, którzy w Rzeczypospolitej Polskiej uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach były realizowane w Dziale Integracji Społecznej Cudzoziemców (ISC).

Pomoc ta udzielana jest w ramach Indywidualnego Programu Integracji (IPI). Jest to wsparcie finansowe (świadczenie pieniężne), składka na ubezpieczenie zdrowotne oraz praca socjalna w zakresie integracji społecznej i zawodowej. Cudzoziemcy, którzy realizują IPI mogą skorzystać z kursu nauki języka polskiego, doradztwa zawodowego i konsultacji psychologicznych. Centrum prowadzi również cztery mieszkania chronione dla cudzoziemców, którzy mają bardzo trudną sytuację mieszkaniową.

Na koniec grudnia 2023 roku zatrudnionych było 22 pracowników: 18 pracowników socjalnych, 1 pracownik na stanowisku specjalista ds. administracyjno-organizacyjnych, Kierownik Działu oraz Zastępca Kierownika Działu.

2) Udzielanie pomocy w ramach Indywidualnych Programów Integracji

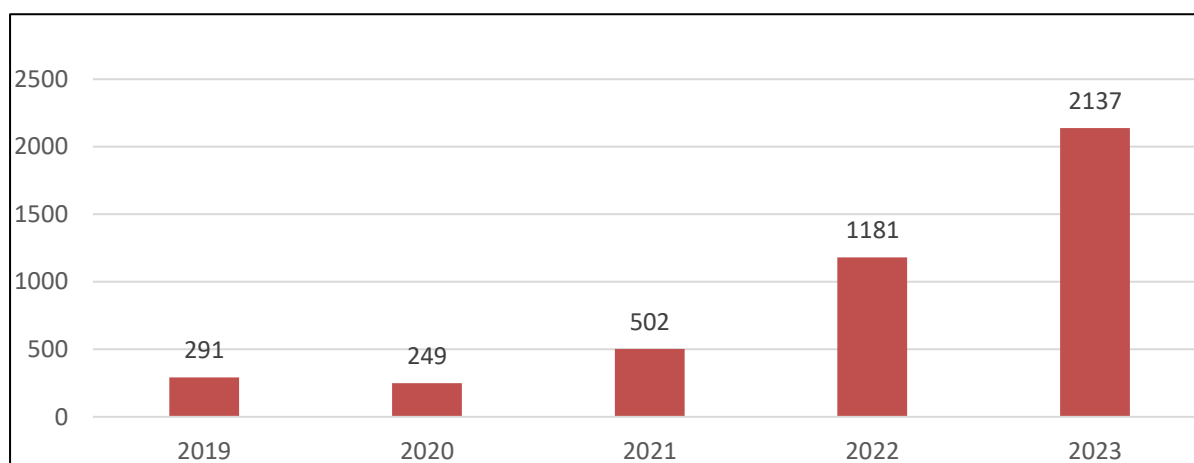
a) Beneficjenci IPI w liczbach

Europa, a w tym także Polska jest celem migracji obywateli i obywaterek zagrożonych konfliktami zbrojnymi i niepewną sytuacją polityczną. Coraz więcej cudzoziemców i cudzożemek uzyskuje ochronę międzynarodową na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. W 2023 roku Urząd do Spraw Cudzoziemców wydał 2 722 decyzji o przyznaniu statusu uchodźcy i 9 220 decyzji o udzieleniu ochrony uzupełniającej.

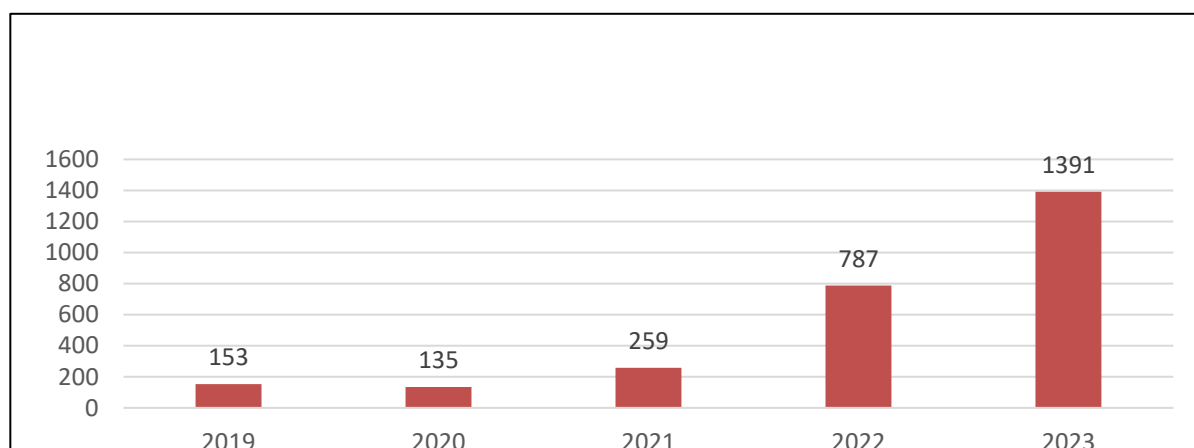
Liczba wydanych przez Urząd ds. Cudzoziemców decyzji wpływa na liczbę wniosków o pomoc w ramach Indywidualnego Programu Integracji składanych do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie. Warszawa jest stolicą i największym miastem w Polsce, co przyciąga migrantów poszukujących lepszego życia. Ponadto znajduje się blisko ośrodków dla cudzoziemców: w Dębaku, Lininie, Bezwoli, Białej Podlaskiej, Horbów-Kolonii i Łukowie. Czynniki te sprawiają, że m.st. Warszawa jest miastem na prawach powiatu, które co roku realizuje najwięcej programów

integracji. W roku 2023 Centrum udzieliło pomocy integracyjnej 2 137 cudzoziemcom z 1 452 rodzin. Od 2019 roku ta liczba wzrasta, a od 2022 w sposób znaczny, który się utrzymuje.

Wykres 13: Liczba cudzoziemców, którzy realizowali Indywidualny Program Integracji w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2019 – 2023.

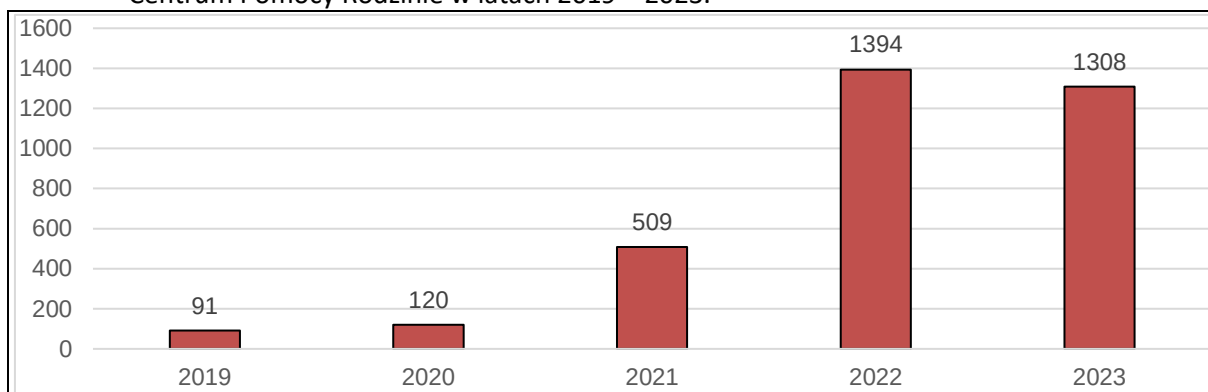
Wykres 14: Liczba rodzin, które realizowały Indywidualny Program Integracji w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2019 - 2023.

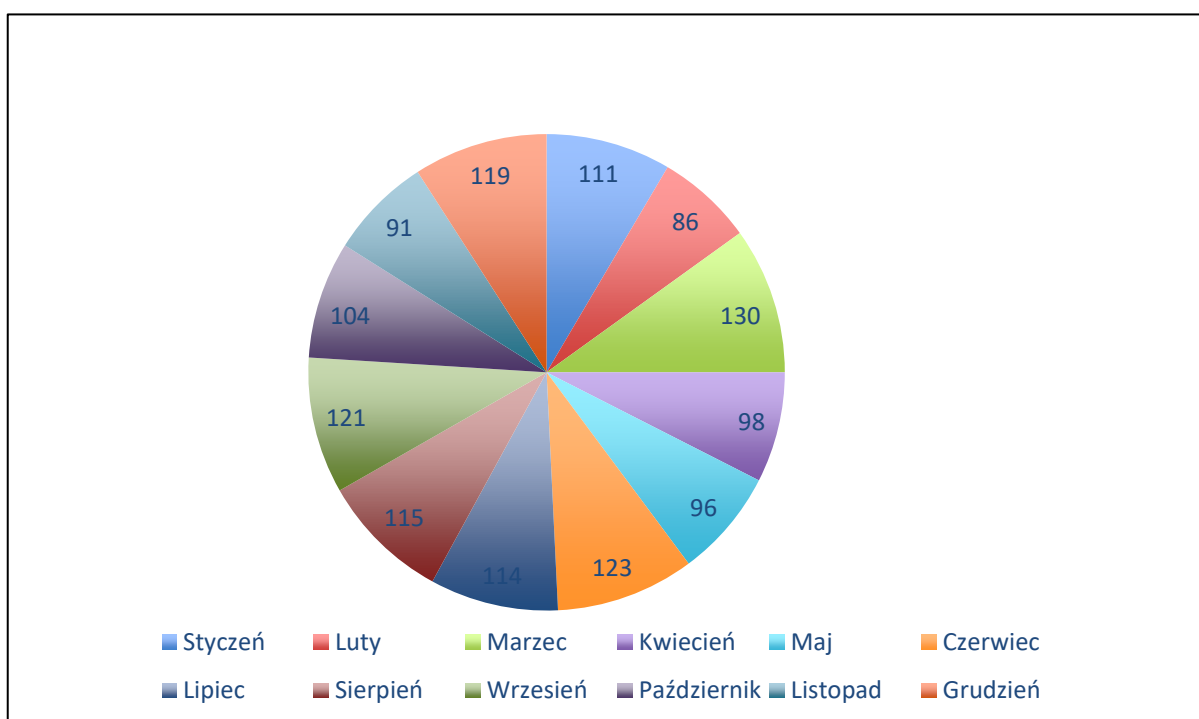
W 2023 roku do WCPR wpłynęło 1 308 wniosków, w 2022 było to 1 394. Miesięczna średnia liczba złożonych wniosków w 2022 i 2023 wynosiła odpowiednio 116 i 100.

Z analizy statystyk Centrum w latach 2019 – 2023 wynika, że od 2019 roku nastąpił systematyczny wzrost wpływu wniosków o udzielenie pomocy, który w przełomowym roku 2022 osiągnął 1 394% w stosunku do roku 2019.

Wykres 15: Liczba wniosków o objęcie Indywidualny Program Integracji I złożonych w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2019 – 2023.

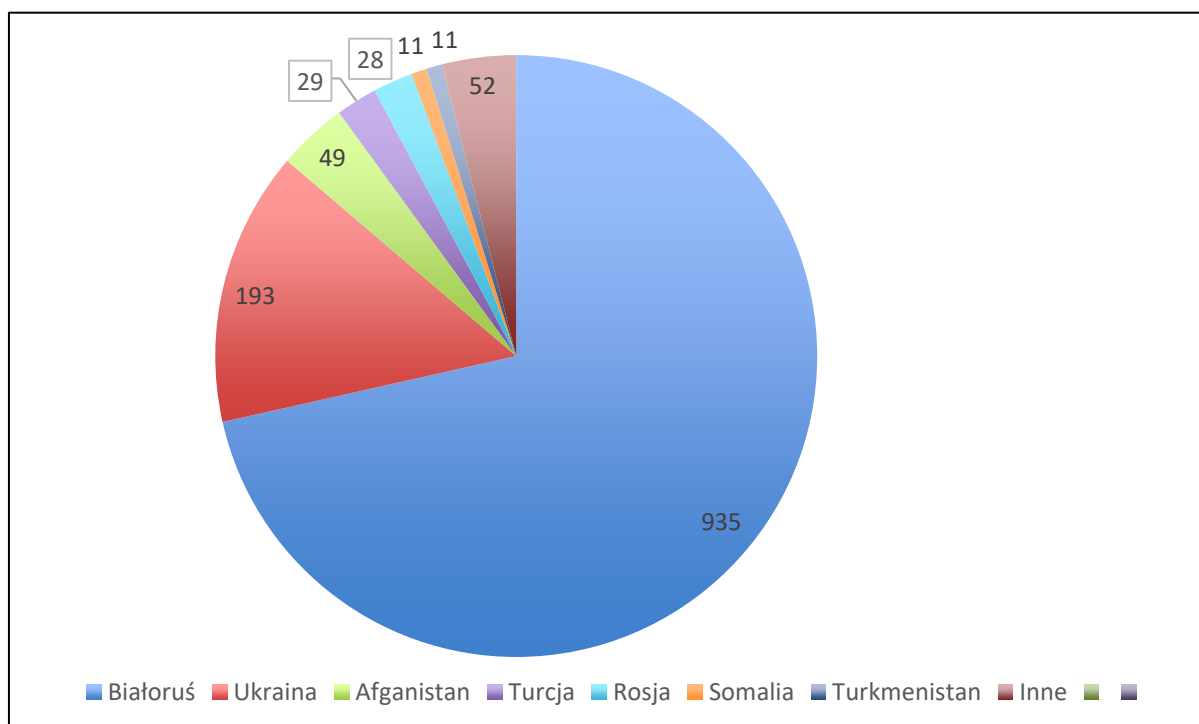
Wykres 16: Liczba wniosków o udzielenie pomocy w formie Indywidualny Program Integracji, które wpłynęły do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku.

b) Charakterystyka Cudzoziemców realizujących IPI

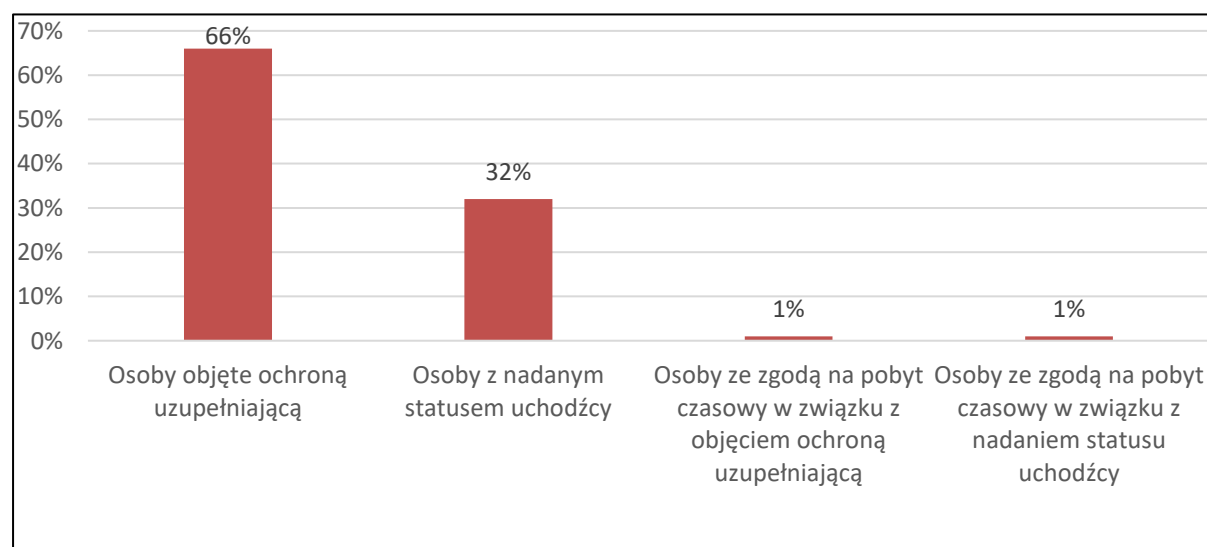
Największą grupę wnioskodawców stanowili obywatele **Białorusi** – 935 (2022 – 1089), następnie: **Ukrainy** – 193 (2022 – 115), **Afganistanu** – 49 (2022 – 103), **Turcji** – 29 (2022 – 24), **Federacji Rosyjskiej** – 28 (2022 – 24), **Turkmenistanu** – 11 (2022 – 10), **Somalii** – 11 (2022 – 3), **Tadżykistanu** – 9 (2022 – 8), **Syrii** – 7 (2022 – 3), po 3 – obywatele **Iranu**, **Jemenu**, **Libii**, i osoby bez obywatelstwa (**Palestyna**) oraz po jednym obywatele **Egiptu**, **Iraku**, **Kazachstanu**, **Kirgistanu** i **Zimbabwe**.

Wykres 17: Liczba wniosków o udzielenie pomocy w formie Indywidualnego Programu Integracji, które wpłynęły do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku w podziale na obywatelstwa.

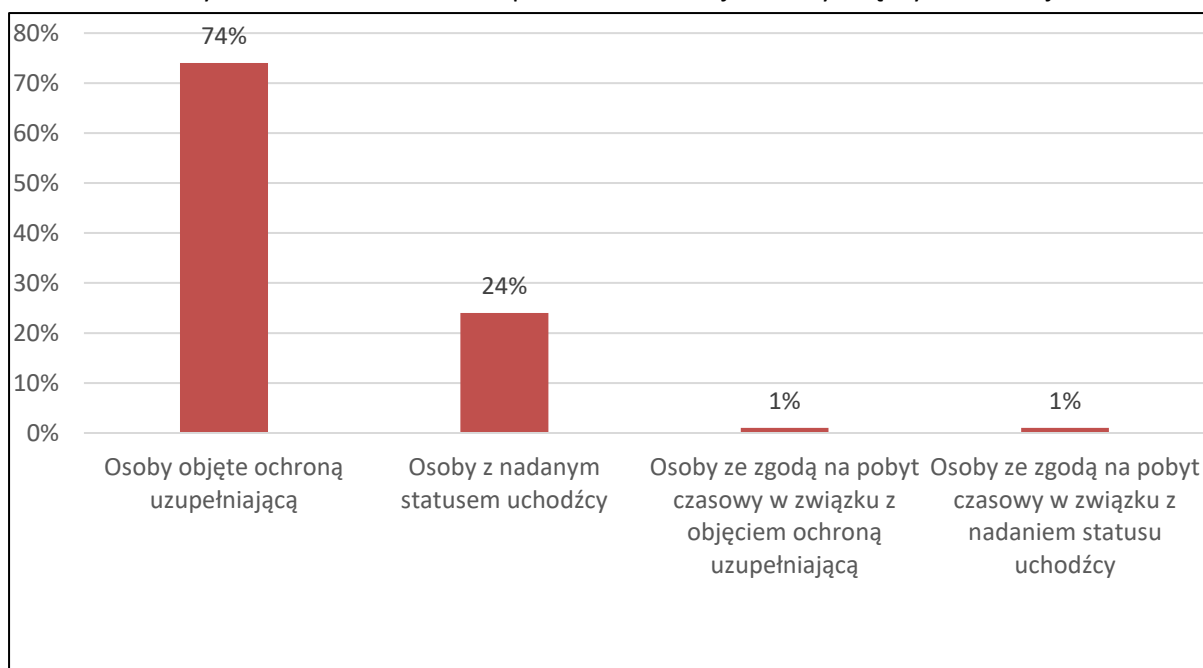

W 2023 roku z pomocy w ramach IPI skorzystało 2 137 cudzoziemców (w 2022 roku 1 181 osób): 397 (w 2022 roku 372 osób), którym nadano status uchodźcy z 239 rodzin (w 2022 roku 223 rodziny) i 1 717 (w 2022 roku 784), którym została udzielona ochrona uzupełniająca z 1 198 rodzin (w 2022 roku 513 rodzin). IPI zostały objęte także 23 osoby z zezwoleniem na pobyt czasowy w związku z łączeniem z rodziną: 10 cudzoziemców (w 2022 roku 13 osób) w związku z nadaniem statusu uchodźcy z 4 rodzin (w 2022 roku – 5 rodzin) i 13 cudzoziemców (w 2022 roku – 12 osób) ze względu na objęcie ochroną uzupełniającą z 11 rodzin (w 2022 roku – 6 rodzin).

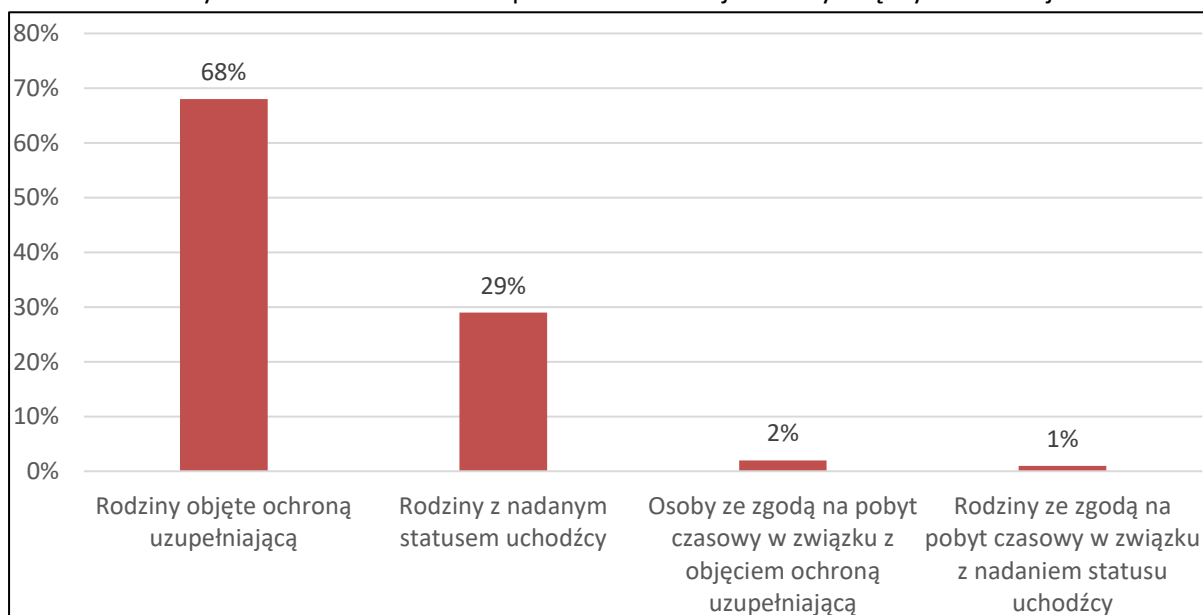
Wykres 18: Osoby objęte Indywidualnym Programem Integracyjnym w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w 2022 roku w podziale na rodzaj ochrony międzynarodowej.

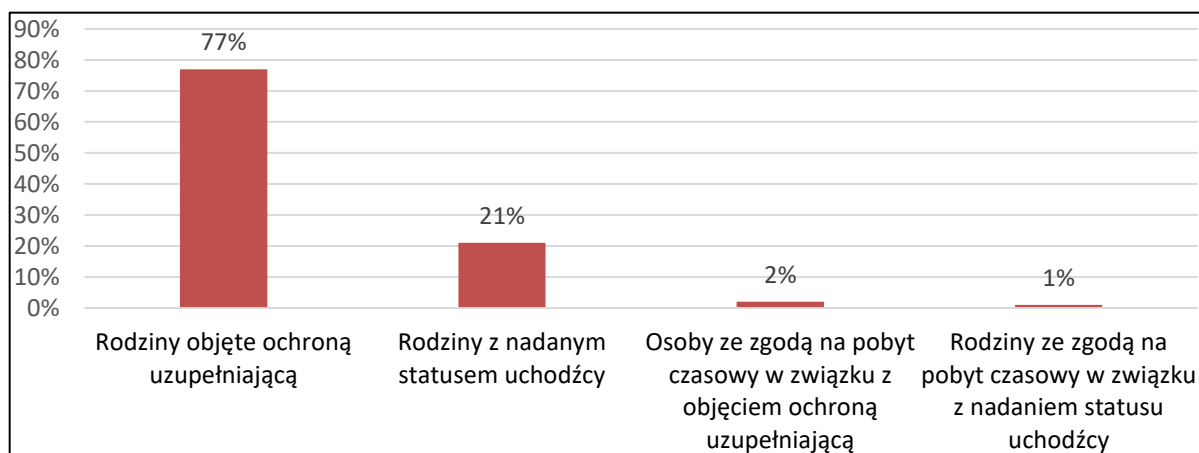
Wykres 19: Osoby objęte Indywidualnym Programem Integracyjnym w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku w podziale na rodzaj ochrony międzynarodowej.

Wykres 20: Rodziny objęte Indywidualnym Programem Integracyjnym w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w 2022 roku w podziale na rodzaj ochrony międzynarodowej.

Wykres 21: Osoby objęte Indywidualnym Programem Integracyjnym w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku w podziale na rodzaj ochrony międzynarodowej.

Największą grupę cudzoziemców, którym udzielono pomocy integracyjnej w 2023 roku – 994 osoby (77,09%), w 2022 roku – 826 osób (69,86%), następnie Afgańczycy w 2023 roku – 165 osób (12,81%), w 2022 roku – 202 osób (17,10%), Turcy w 2023 roku – 49 osób (3,80%), w 2022 roku – 66 osób (5,58%).

Tabela 7: Kraje pochodzenia najliczniejszych grup cudzoziemców wnioskujących o pomoc w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2022-2023.

Kraj	2022	2023
Afganistan	202	185
Białoruś	826	1579
Rosja	32	46
Tadżykistan	24	21
Turcja	66	66
Ukraina	0	198
pozostałe	31	42

Tabela 8: Liczba cudzoziemców realizujących Indywidualny Program Integracji w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2022-2023 w podziale na obywatelstwo.

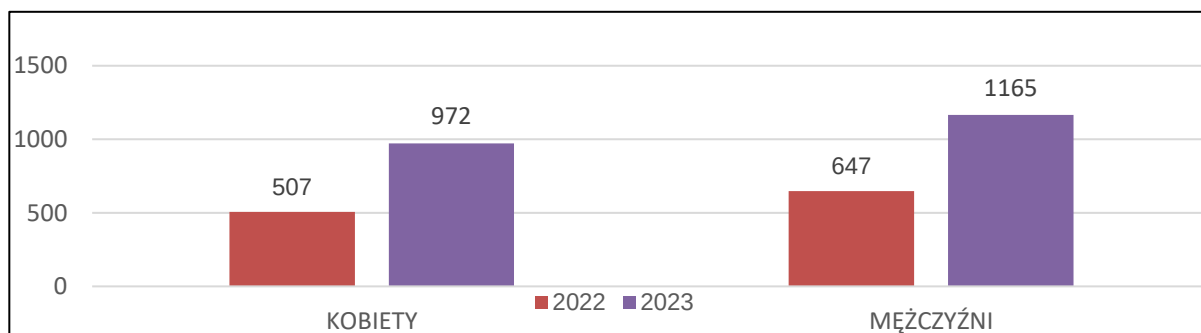
Obywatelstwo	2022	2023
Afganistan	202	185
Arabia Saudyjska	1	0
Baz obywatelstwa	1	2
Białoruś	826	1579
Chiny	1	0
Gwinea	1	0
Iran	6	5
Kazachstan	0	6
Kirgizja	0	1
Liban	2	1
Libia	4	3
Nigeria	1	0
Pakistan	2	0
Palestyna	0	1
Rosja	32	46
Rumunia	0	1
Sierra Leone	3	2
Somalia	3	4
Syria	2	4
Tadżykistan	24	21
Turcja	66	66
Turkmenia	3	8
Ukraina	0	198
Zimbabwe	1	1
Podsumowanie	1181	2137

Tabela 9: Liczba cudzoziemców realizujących Indywidualny Program Integracji w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2022-2023 w kolejności największej liczby z podziałem na kraj pochodzenia.

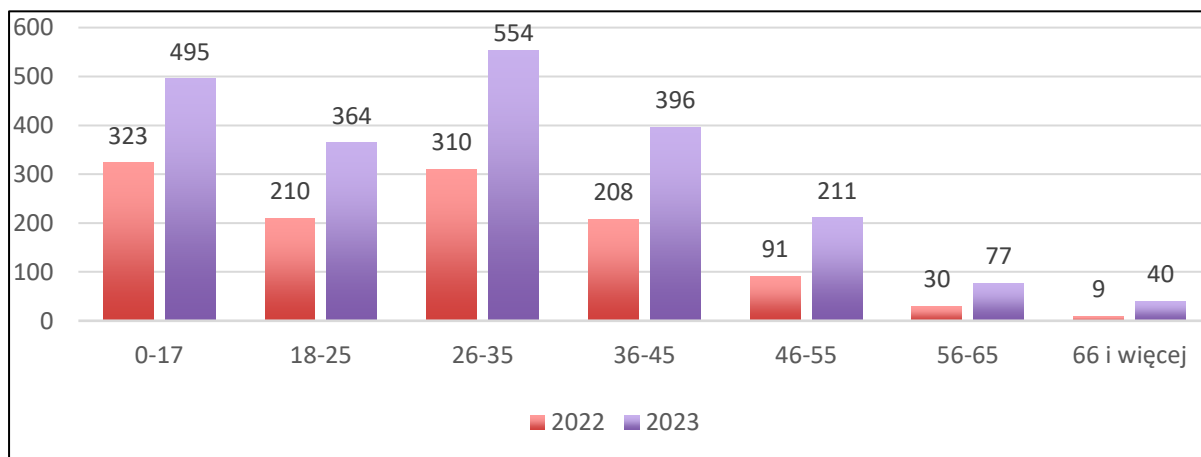
Obywatelstwo	2022-2023
Białoruś	2405
Afganistan	387
Ukraina	198
Turcja	132
Rosja	78
Tadżykistan	45
Iran, Turkmenia	11
Pozostałe	62

W roku 2023 z pomocy w ramach IPI korzystało 972 kobiety i 1 165 mężczyzn. 229 kobiet i 266 mężczyzn nie miało ukończonych 18 lat, 721 kobiet i 881 mężczyzn pozostawało między 18, a 65 rokiem życia, powyżej 66 lat miały natomiast 22 kobiety i 18 mężczyzn. We wszystkich grupach wiekowych było to 576 kobiet i 713 mężczyzn.

Wykres 22: Liczba cudzoziemców realizujących Indywidualny Program Integracji w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2022 – 2023 w podziale na płeć.

Wykres 23: Liczba cudzoziemców, którzy korzystali z pomocy integracyjnej w WCPR w latach 2022 - 2023 w podziale na wiek.

Największa liczba cudzoziemców, którzy korzystali z pomocy integracyjnej w Centrum, to osoby w wieku aktywności zawodowej, w 2022 roku – 849, a w 2023 roku – 1 602.
Z pomocy Centrum w 2023 roku skorzystało łącznie 1 452 rodzin, w tym 495 dzieci.

c) Decyzje i postanowienia

Tabela 10: Liczba decyzji i postanowień wydanych cudzoziemcom realizującym Indywidualny Program Integracji w latach 2022-2023.

I.p.	Rodzaj wydanej decyzji/postanowienia	2022	2023
1.	umorzenie postępowania	67	1
2.	przyznanie pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym prowadzonym przez WCPR	24	13
3.	zawieszenie postępowania na wniosek strony	12	3
4.	podjęcie postępowania na wniosek strony	13	11
5.	sprostowanie omyłki pisarskiej	8	8
ŁĄCZNIE		124	36

W roku sprawozdawczym pracownicy wydali łącznie 13 decyzji i 23 postanowienia.

W roku sprawozdawczym 31 spraw zostało odłożonych bez rozpatrzenia ze względu na brak spełnienia warunków formalnych (wnioskodawcy nie złożyli do wniosku kompletu dokumentów). W 2023 roku cudzoziemcy odwoływali się od decyzji Centrum 21 razy (1 odwołanie zostało złożone po terminie) i dotyczyły decyzji odmawiających pomocy w ramach IPI lub umarzających postępowanie jako bezprzedmiotowe z uwagi na brak uprawnień do skorzystania z tej pomocy z powodu przekroczenia terminu 60 dni do złożenia wniosku. Odwołania zostały przekazane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. 7 decyzji SKO utrzymało w mocy, 11 spraw przekazało do ponownego rozpatrzenia. 1 osoba złożyła skargę na opieszałość organu, sprawa została przekazana do SKO, które uznało że Prezydent m.st. Warszawy nie dopuścił się beczynności. 2 odwołania nie zostały rozpatrzone przez SKO w 2023 roku.

W 2023 roku rozpatrzony został wniosek osoby, która w 2022 roku złożyła skargę na utrzymaną w mocy przez SKO decyzję WCPR do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

W roku sprawozdawczym 4 osoby złożyły skargi na działania WCPR w związku z długim okresem oczekiwania na rozpatrzenie wniosku. Skargi po pisemnym wyjaśnieniu zostały uznane za bezzasadne.

d) Pomoc finansowa

W 2023 roku w ramach realizowanych indywidualnych programów integracji wypłacono cudzoziemcom 18 625 świadczeń w wysokości 19 072 648 zł. Z pomocy pieniężnej skorzystało 2 137 cudzoziemców z 1 452 rodzin. Średnia miesięczna wysokość świadczenia dla 1 osoby wyniosła 1 024 zł. 124 świadczeniobiorcom została udzielona pomoc w formie na składki na ubezpieczenie zdrowotne. Ubezpieczaniem zdrowotnych objętych było łącznie 150 osób ze 124 rodzin. Opłacone zostały 453 składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 64,71 zł na kwotę 29 314 zł.

Wykres 24: Liczba osób objętych ubezpieczeniem zdrowotnym i liczba składek opłaconych przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2022-2023.

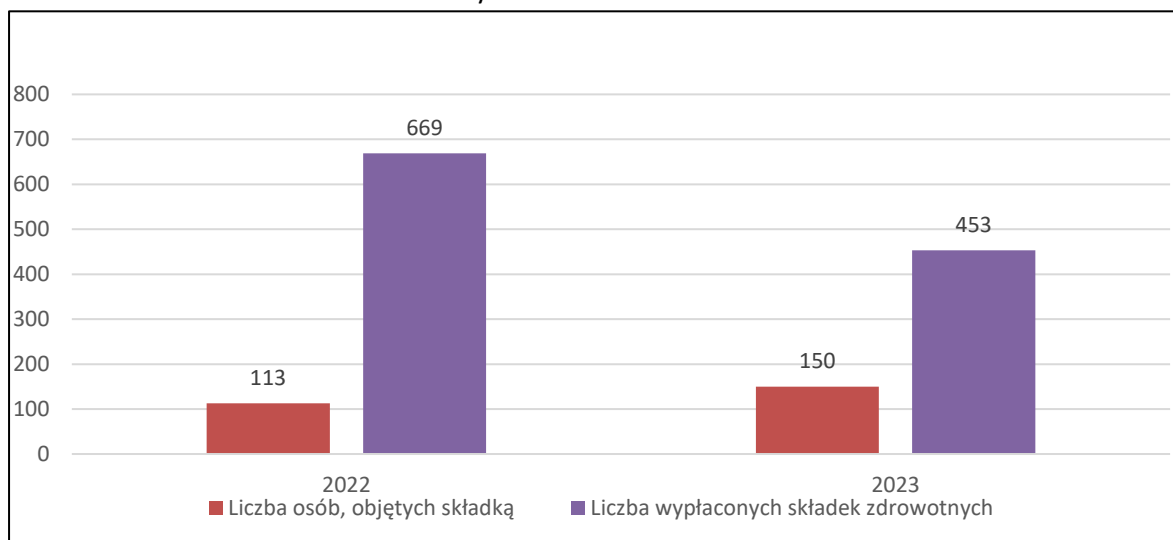

Tabela 11: Zestawienie informacji w zakresie wypłaconych dla cudzoziemców świadczeń oraz przekazanych składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Rodzaj pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba wypłaconych świadczeń	Łączna wysokość wypłaconych świadczeń	Średnia wysokość świadczenia
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	1 452	2 137	18 625	19 072 648 zł	1 024 zł
Opłacenie składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne	124	124	453	29 314 zł	X

e) Inne formy wsparcia

Wychodząc naprzeciw potrzebom cudzoziemców Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi cztery mieszkania chronione zlokalizowane na terenie m.st. Warszawy. Pobyt w nim może być przyznany osobom, które przede wszystkim:

- mają przyznaną jedną z form ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub przybywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach,
- przebywają na terenie m. st. Warszawy z zamiarem osiedlenia się,
- mają trudności w integracji,
- wyraziły wolę realizacji indywidualnego programu integracji w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej lub są w trakcie realizacji tego programu we współpracy z Centrum,
- znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, w tym szczególnie mieszkaniowej, co w drodze wywiadu środowiskowego i bieżącego monitorowania sytuacji cudzoziemca potwierdza pracownik socjalny

WCPR,

- wykazują zaangażowanie w rozwiązywaniu problemów życiowych.

Pobyt w mieszkaniu chronionym oznacza nie tylko zapewnienie bezpiecznego schronienia, ale i holistycznej pomocy ze strony pracownika socjalnego oraz innych specjalistów zaangażowanych w proces integracji cudzoziemców. Poczucie bezpieczeństwa sprzyja możliwości koncentracji na zdobyciu nowych umiejętności, niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w nowej rzeczywistości. To czas, w którym cudzoziemcy dopełniają formalności związane z ubieganiem się o docelowe mieszkanie, zdobywają lub podnoszą kompetencje językowe w zakresie znajomości języka polskiego, aktualizują lub zdobywają kwalifikacje zawodowe i rozpoczynają pracę zawodową. W mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Centrum w 2023 roku z pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym skorzystało 23 cudzoziemców (13 dorosłych i 10 dzieci).

W ramach wsparcia mieszkaniowego osób objętych ochroną międzynarodową w 2023 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadziło kolejną edycję kwalifikacji rodzin cudzoziemców do zawarcia umowy o najem lokalu z mieszkaniowego zasobu m.st. Warszawy. Wpłynęły 23 wnioski, z których 10 spełniło warunki formalne. Rozpatrzenie wniosków kontynuowane będzie w I kwartale 2024 roku. W 2023 roku Centrum wystąpiło z wnioskiem o najem lokalu dla 4 cudzoziemców, których wnioski zostały pozytywnie ocenione w edycji kwalifikacji w 2022 roku.

Centrum zapewnia wsparcie w formie usług tłumaczenia na potrzeby pracowników socjalnych wspierających cudzoziemców w procesie integracji. Umożliwiają one dogłębne rozpoznanie sytuacji życiowej, zaplanowanie działań wspierających proces integracji oraz bieżącą współpracę.

Tłumaczenia obejmowały języki: dari, perski, paszto, turecki, rosyjski, francuski. W 2023 roku zrealizowano łącznie 14,5 godziny konsultacji z tłumaczami.

Od maja do października 2023 roku w siedzibie Międzykulturowego Ośrodka Rozwoju Społecznego pracownicy socjalni WCPR odbyli łącznie 4 620 spotkań z osobami realizującymi IPI. W 2023 roku 135 cudzoziemców skorzystało z konsultacji z doradztwa zawodowego, a 40 z psychologicznych.

W tym czasie odbyły się 4 szkolenia z zakresu budowania odporności psychicznej w oparciu o metodę BASIC przeprowadzone przez pracownika WCPR (wzięło w nim udział 17 osób).

W siedzibie MORS odbywają się również działania aktywizujące i integracyjne dla cudzoziemców realizujących IPI.

Cudzoziemcy mogą również uczestniczyć w kursie języka polskiego. W 2023 roku z tej formy wsparcia skorzystało 78 cudzoziemców: 10 w formie zajęć indywidualnych (łącznie 157 godzin) oraz 68 w formie zajęć grupowych (182 godziny).

Wychodząc naprzeciw potrzebom cudzoziemców, którzy korzystają z pomocy w ramach IPI Dział Integracji Społecznej Cudzoziemców nawiązał współpracę z UNHCR, w ramach której cyklicznie odbywają się spotkania i warsztaty z cudzoziemcami. Są wśród nich:

- nauka języka polskiego – Polish Cafe (263 uczestników),
- zajęcia z orientacji kulturowej dotyczące życia w Polsce i w Warszawie (22 uczestników),
- „Art. Workshop” Grupa wsparcia psychologicznego z wykorzystaniem technik plastycznych (53 uczestników),
- „Tips & Tricks” w j. rosyjskim (15 uczestników).

f) Wyzwania

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w kwestii pomocy świadczonej cudzoziemcom i cudzoziemkom od lat nieustannie się rozwija, wciąż stoi przed szeregiem wyzwań, które można

dzielić na dwie kategorie: te dotyczące trudności naszych Klientów oraz dotyczące pracowników Centrum w ich codziennej pracy.

Głównymi problemami z jakimi zmagają się klienci WCPR jest:

- niestabilna sytuacja mieszkaniowa,
- praca poniżej kwalifikacji,
- trudności w dostępie do kursów języka polskiego,
- lekarzy specjalistów (psychiatrów, psychologów).

Od 2022 roku pracownicy mierzą się z dużym wzrostem liczby składanych wniosków o udzielenie pomocy w ramach indywidualnego programu integracji, co przekłada się również na jakość i komfort pracy. Bez względu na liczbę realizowanych IPI pracownicy socjalni zachowują jak najwyższą jakość świadczonej pomocy.

Coraz częściej daje się zauważyć wzrost liczby Klientów, którzy mierzą się z trudnościami natury psychologicznej, potrzebują specjalistycznego wsparcia i proces ich integracji jest dużo bardziej wymagający. W niektórych sytuacjach współpracy problematyczna jest również kwestia intencji Klientów. Niestety daje się zauważyć trend ubiegania się o ochronę międzynarodową, a następnie o program integracji przez osoby, które nie są świadome konsekwencji tych decyzji oraz tego czym program integracji w istocie jest. Nie zawsze osoby ubiegające się o IPI w rzeczywistości są chętne podjęcia integracji, oczekują jedynie wsparcia finansowego. Wyzwaniem dla pracowników Centrum jest konfrontowanie oczekiwań Klientów z realnymi możliwościami oraz zasadami wspierania w ramach IPI.

Pracownicy i pracownice socjalne WCPR wykazują się dużą wrażliwością kulturową. Klienci i Klientki pochodzą z różnych części świata, tradycji obyczajowych i religijnych. Istotne jest, podnoszenie kompetencji pracowników w zakresie komunikacji międzykulturowej. Dla pracowników niezwykle ważne jest systematyczne podnoszenie kompetencji.

3) Działania edukacyjne, informacyjne, promocyjne i popularyzatorskie w obszarze tematyki cudzoziemskiej

Do najważniejszych w 2023 roku należały między innymi: udział w konferencjach /szkoleniach/wizytach studyjnych związanych z tematyką migracyjną, podczas których pracownicy WCPR prezentowali system wsparcia dla cudzoziemców objętych indywidualnym programem integracji oraz odpowiadali na pytania związane z systemem wsparcia tej grupy odbiorców: konferencja, spotkanie ze studentami pracy. Działania WCPR były promowane podczas Warszawskiego Dnia Kobiet, który był zorganizowany przez Miasto Stołeczne Warszawa we współpracy z Warszawską Radą Kobiet.

II INNE DZIAŁANIA W ZAKRESIE ORGANIZOWANIA WSPARCIA DLA CUDZOZIEMCÓW

W odpowiedzi na potrzeby wciąż rosnącej grupy cudzoziemców w Polsce w lipcu 2023 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie uruchomiło Międzykulturowy Ośrodek Rozwoju Społecznego (MORS) z siedzibą przy ul. Targowej 81 w Warszawie. Miejsce to jest dedykowane wsparciu cudzoziemców i ma na celu ułatwienie ich integracji z polskim społeczeństwem oraz przyspieszenie procesu dążenia do samodzielnego funkcjonowania.

Działania Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie na rzecz wsparcia cudzoziemców obejmują m.in.:

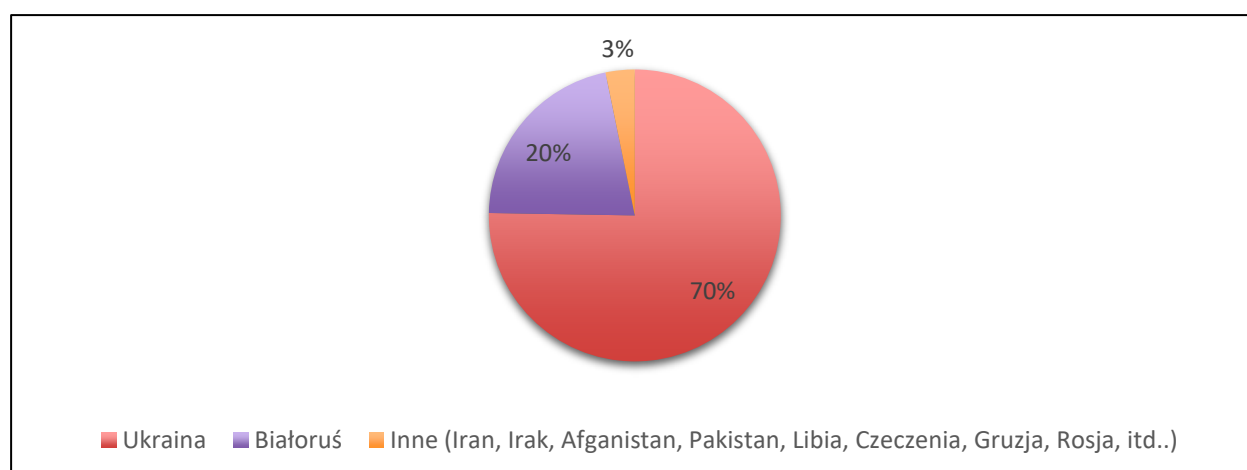
1. Zapewnienie wsparcia specjalistycznego, obejmującego poradnictwo, pomoc i wsparcie osobom w kryzysie, a także przygotowanie do włączenia społecznego.
2. Identyfikację potrzeb cudzoziemców, w tym rozpoznawanie przyczyn sytuacji kryzysowej, zapewnianie dostępu do informacji oraz wskazywanie sposobu rozwiązania sytuacji kryzysowej.
3. Współpracę z punktami pobytu długoterminowego i ich nadzór.
4. Prowadzenie rejestru ewidencji małoletnich obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nimi oraz małoletni obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przed przybyciem byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy.
5. Współpracę z opiekunami tymczasowymi, którzy przed przyjazdem do Polski w Ukrainie byli rodziną zastępczą.
6. Identyfikację potrzeb punktów pobytu długoterminowego w zakresie pozyskiwania wolontariuszy.

W celu osiągnięcia tych celów konieczna była współpraca z instytucjami i organizacjami udzielającymi wsparcia uchodźcom.

W roku 2023 powyższe zadania realizowało pięciu konsultantów ds. informowania o ofercie dla cudzoziemców, siedmiu konsultantów ds. włączania społecznego (asystenci) oraz trzech psychologów. Konsultanci świadczyli pomoc obcokrajowcom, udzielając informacji o systemie pomocy, instytucjach oraz organizacjach pozarządowych w Warszawie. Asystenci natomiast mobilnie wspierali cudzoziemców w załatwianiu spraw urzędowych i życiowych oraz towarzyszyli klientom w wizytach w instytucjach takich jak ZUS, Urząd Pracy czy przychodnie lekarskie.

Klienci WCPR to w większości obywatele Ukrainy i stanowią 70% ogółu. Dodatkowo znaczącą grupę reprezentują Białorusini - 20% klientów. Pozostały odsetek beneficjentów korzystających z pomocy pochodzi z różnych regionów, takich jak Iran, Irak, Afganistan, Pakistan, Libia, Czeczenia, Gruzja, Rosja itp. i obejmuje 3% ogółu klientów. Warto zauważyć, że większość klientów to kobiety.

Wykres 25: Narodowość beneficjentów Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie (Międzykulturowy Ośrodek Rozwoju Społecznego).

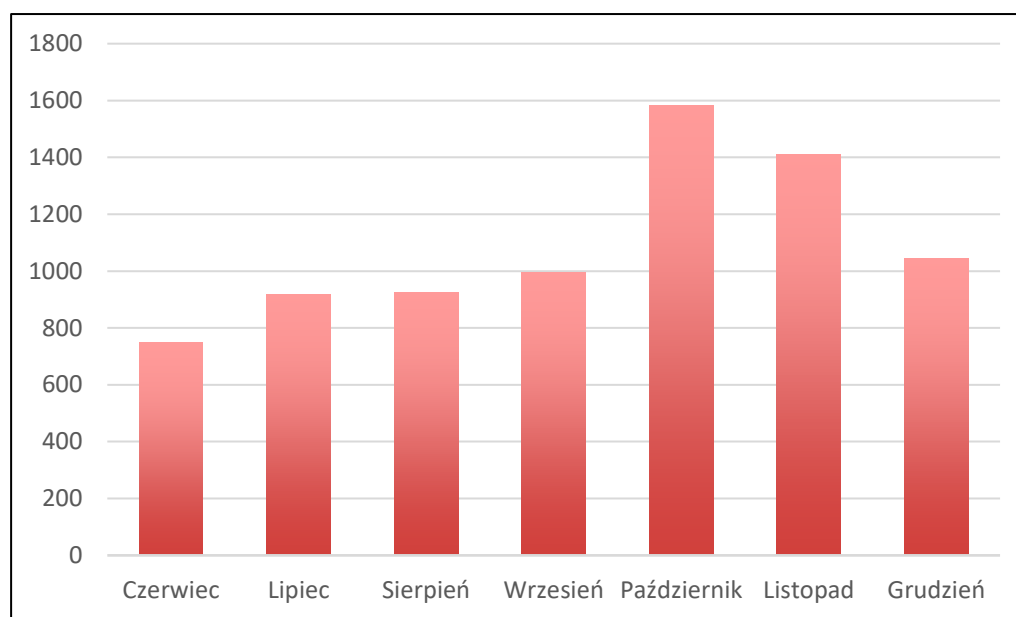

Pracownicy WCPR w roku 2023 udzielili 7622 konsultacji, w tym:

- 2250 dotyczących spraw zdrowotnych,
- 962 w sprawach związanych z edukacją,
- 426 w sprawach związanych z aktywizacją zawodową,

- 707 w sprawach mieszkaniowych,
- 1364 dotyczyły pomocy społecznej i finansowej,
- 837 dotyczyło spraw urzędowych (PESEL, PIT, Prawo jazdy, Paszport itp.),
- 715 - pomoc w wypełnianiu pism/wniosków,
- inne: 361 (pomoc w tłumaczeniu dokumentów, konsultacje w sprawie odpłatności za pobyt w punkcie pobytu długoterminowego, pomoc w ustaleniu dojazdu komunikacją miejską).

Wykres 26: Liczba konsultacji przeprowadzonych od czerwca do grudnia 2023 roku.

Spośród wyżej wymienionych konsultacji 3974 pracownicy WCPR przeprowadzili osobiście, 3149 telefonicznie i 499 za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Dodatkowo psycholodzy, którzy realizują wsparcie dla cudzoziemców w punktach pobytu długoterminowego dla uchodźców ukraińskich przeprowadzili 746 konsultacji, z których 425 dotyczyło wsparcia dzieci.

W siedzibie WCPR przy ul. Targowej udzielane były porady specjalistów, które realizowali partnerzy współpracujący z Centrum, tj. UNHCR i IOM. Specjaliści udzielili:

- 235 konsultacji psychologicznych,
- 35 konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- 37 konsultacji z doradcą zawodowym,
- 14 konsultacji prawnych.

1. Współpraca z opiekunami tymczasowymi

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie udziela wsparcia opiekunom tymczasowym z Ukrainy. Pracownik WCPR prowadzi rejestr ewidencji małoletnich obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nim, oraz małoletni obywatele Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przed przybyciem byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy (art. 25a ust. 1 ustawy z 12 marca 2022 r.

o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa).

W rejestrze znajduje się 1663 opiekunów tymczasowych oraz 1961 dzieci znajdujących się pod opieką opiekuna tymczasowego. W tej liczbie ujętych jest również 13 rodzin, które przed przybyciem do Polski na terytorium Ukrainy były rodzinami zastępczymi. Pod ich opieką pozostaje łącznie 23 dzieci.

Pracownik WCPR prowadzi konsultacje dotyczące takich kwestii jak:

- tłumaczenie i pomoc organizacyjna w szpitalu,
- składanie dokumentów i wsparcie w szkołach/poradniach psychologiczno-pedagogicznych,
- zbieranie i składanie dokumentów, wsparcie podczas komisji w Miejskim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- organizacja i pomoc w składaniu wniosków na 300+, 500+ w ZUSie,
- pomoc w ubieganiu się o świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne.

Pracownik WCPR pozostaje w osobistym i telefonicznym kontakcie z wyżej wymienionymi rodzinami.

Odbywa spotkania i konsultacje w miejscu ich zamieszkania i w siedzibie WCPR.

Obecnie z opiekunami tymczasowymi mieszka łącznie 23 dzieci w wieku od 5 do 17 lat. Poniżej przedstawione jest podsumowanie, uwzględniające różne przedziały wiekowe i poziomy edukacyjne:

1. Klasa 1-3: 5 dzieci.
2. Klasa 4-6: 4 dzieci.
3. Klasa 7-10: 7 dzieci.
4. Nauczanie online w ukraińskiej szkole: 3 dzieci.
5. Technikum: 2 dzieci.
6. Nauczanie indywidualne: 1 dziecko.
7. Przedszkole: 1 dziecko.

W okresie sprawozdawczym udzielono dodatkowego wsparcia:

1. 9 rodzin skorzystało z organizowanych przez WCPR wycieczek dedykowanych uchodźcom z Ukrainy.
2. 2 rodziny uzyskały orzeczenia o niepełnosprawności dla swoich dzieci.
3. 4 rodziny otrzymały karty podarunkowe do sklepu Biedronka o wartości 900 zł.
4. 1 rodzina została beneficjentem stypendium przyznawanego przez fundację "Polki Mogą Wszystko".

Wszystkie rodziny otrzymują świadczenie 500+ i utrzymują stały kontakt ze specjalistą WCPR.

2. Prowadzenie i nadzór nad punktami pobytu długoterminowego dla obywateli Ukrainy

Punkty Pobytu Długoterminowego (PPD) są miejscem zorganizowanym w 2022 roku dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego kraju. Działają w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Warszawskiemu Centrum Pomocy Rodzinie zostało zlecone przez Prezydenta m.st. Warszawy zapewnienie zakwaterowania, całodziennego wyżywienia oraz organizacji miejsc udzielania doraźnej pomocy medycznej obywatelom i uchodźcom z Ukrainy.

1) Nadzór nad punktami pobytu długoterminowego

W 2023 roku uchodźcy z Ukrainy nadal korzystali z zakwaterowania i wyżywienia w punktach pobytu długoterminowego (PPD). Pobyt ukraińskich uchodźców w Polsce i zakwaterowanie regulowane jest przepisami Ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U z 2023 r. poz. 103, z późn. zm).

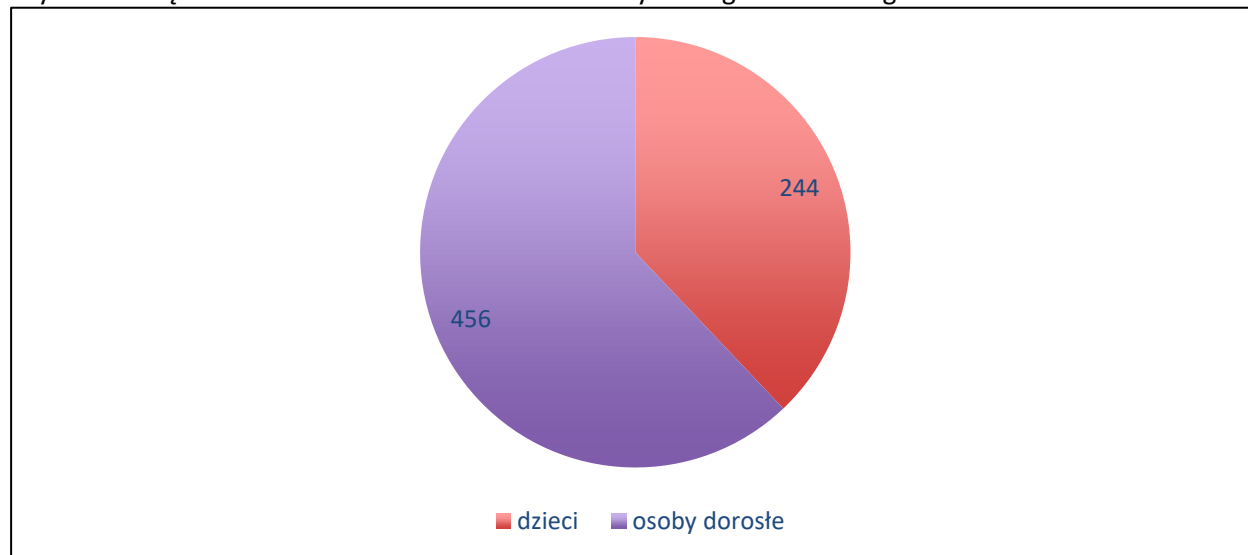
W funkcjonowaniu PPD rok 2023 był rokiem wielu zmian:

- nastąpiła redukcja liczby dostępnych PPD dla uchodźców, z dziewięciu lokalizacji pozostały jedynie cztery,
- zarejestrowano zmiany w strukturze kadrowej zarówno wśród kierowników, jak i pracowników punktów,
- od marca 2023 roku wprowadzono odpłatności za pobyt w PPD.

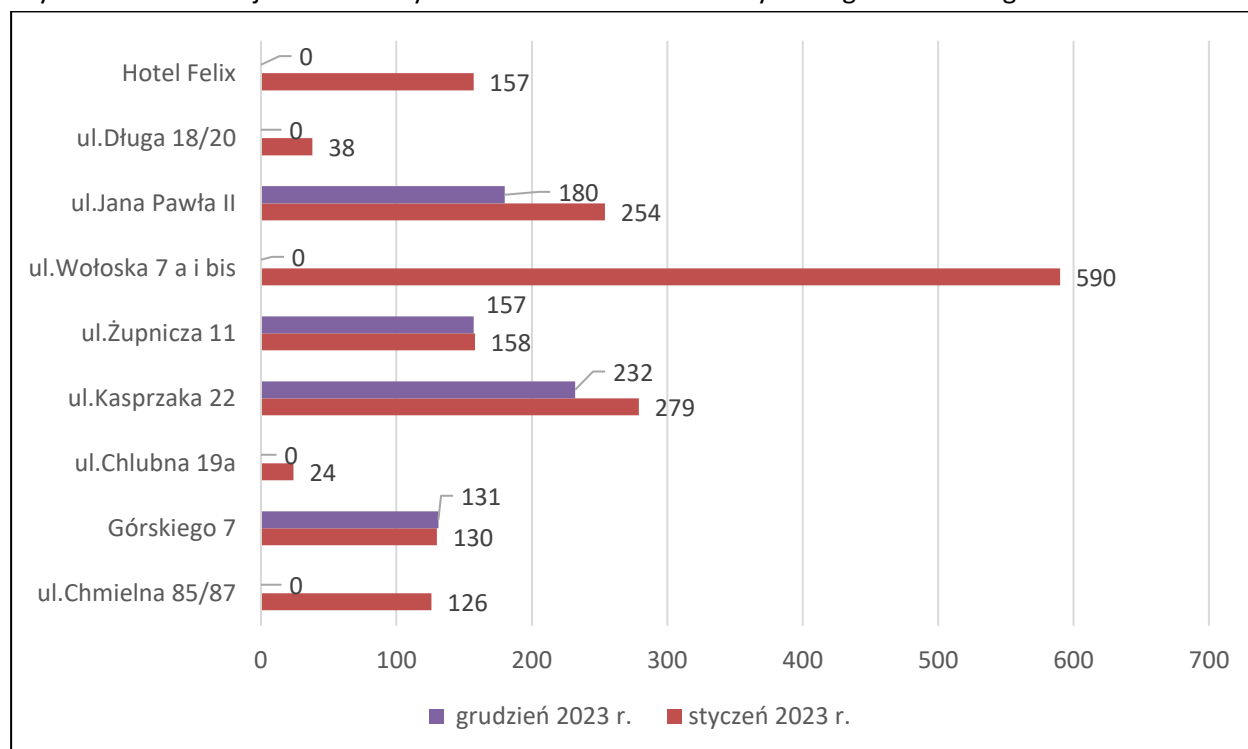
W tym samym okresie wielu mieszkańców PPD podjęło decyzję o usamodzielnieniu się i zamieszkaniu poza Punktami, w tym także wielu zdecydowało się na powrót do Ukrainy.

Według stanu na 31.12.2023 roku w punktach pobytowych przebywa 700 osób, zaobserwowano także spadek liczby mieszkańców o 40 % w porównaniu do roku ubiegłego.

Wykres 27: Łączna liczba mieszkańców Punktów Pobytu Długoterminowego stan na 31.12.2023 roku.

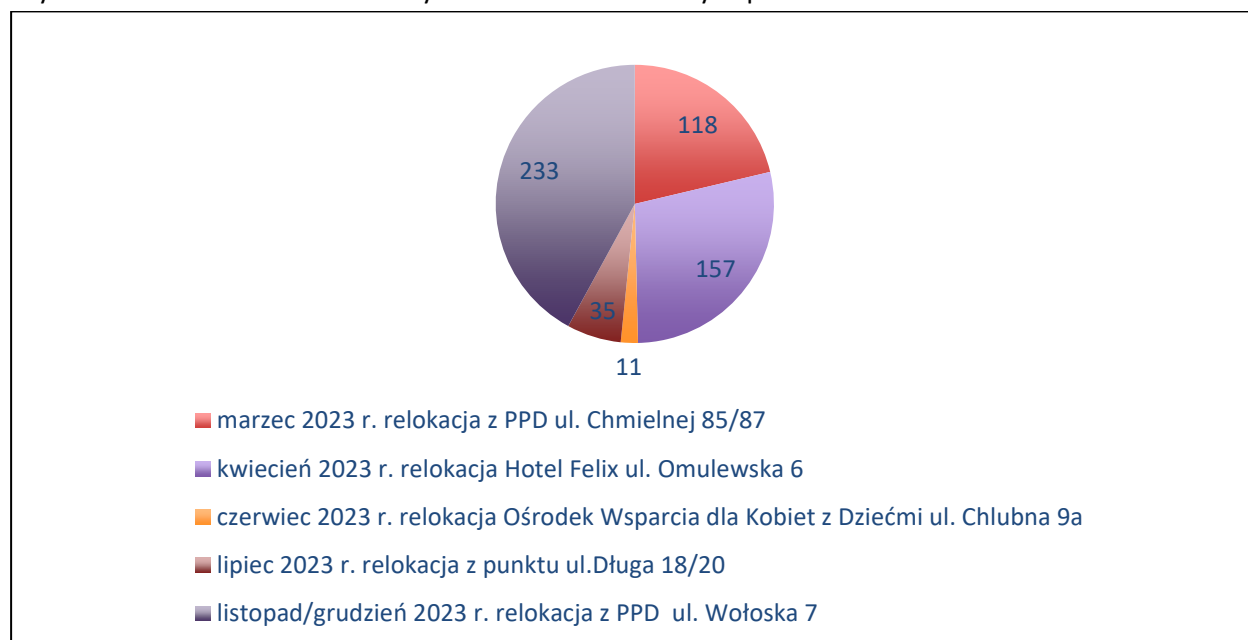

Wykres 28: Tendencja zmian liczby mieszkańców Punktów Pobytu Długoterminowego w 2023 roku.

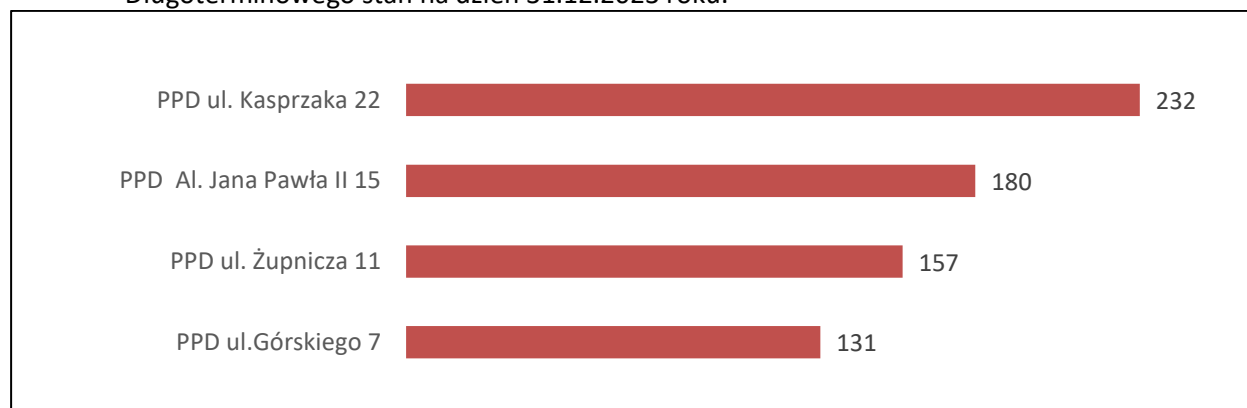
Wiązało się to z dużym wyzwaniem relokacji 554 mieszkańców do pozostałych miejsc zakwaterowania. Pracownicy WCPR odegrali kluczową rolę w tym skomplikowanym procesie.

Wykres 29: Liczba osób relokowanych w 2023 roku do innych punktów.

Z dziewięciu punktów, w których zakwaterowaniu byli uchodźcy z Ukrainy na koniec roku sprawozdawczego pozostało cztery.

Wykres 30: Liczba mieszkańców (osoby dorosłe i dzieci) w poszczególnych lokalizacjach Punktów Pobytu Długoterminowego stan na dzień 31.12.2023 roku.

2) Odpłatność za PPD

Przepisy Ustawy (Dz. U z 2023 r. poz. 103, z późn. zm) stanowią, że po upływie 120 dni od pierwszego wjazdu mieszkańca punktu pobytowego na terytorium Polski, powinien on płacić 50 procent kosztów takiej pomocy (nie więcej niż 40 zł dziennie). W przypadku gdy pobyt trwa dłużej niż 180 dni – 75 procent kosztów (maksymalnie 60 zł dziennie). Szczegółowe warunki zwolnienia i odpłatności z odpłatności wynikają z art. 12 ust. 17a-f. ww. Ustawy.

Szczegółowe zasady zwolnienia i odpłatności za pobyt w PPD zostały przedstawione w Zarządzeniu nr 32/2023 z 28.02.2023 roku w sprawie wprowadzenia procedury regulującej szczegółowe warunki partycypowania w kosztach lub zwolnienia z obowiązku pokrycia kosztów pomocy w zakresie zakwaterowania i całodziennego wyżywienia zbiorowego dla obywateli Ukrainy w punktach pobytu długoterminowego.

Każdy mieszkaniec został zobowiązany do wypełnienia kwestionariusza będącego załącznikiem do procedury. Zweryfikowano dokumentację ponad 800 osób dorosłych, z których 39 osób zostało zobowiązanych do odpłatności. Pozostałe osoby zostały zwolnione z odpłatności do 24.08.2023 roku z przesłanek ustawowych lub zwolnione czasowo na okres dwóch i trzech miesięcy.

W związku z nowelizacją Ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U z 2023 r. poz. 103 z późniejszymi zm.) i zapisem art. 2 ust 1 o przedłużeniu legalności pobytu na terenie Polski obywateli Ukrainy do 04.03.2024 roku, koniecznym było ponowne zweryfikowanie sytuacji mieszkańców punktów pobytowych.

Zarządzeniem nr 71/2023 z 31.08.2023 roku wprowadzono zmiany w zasadach zwolnień z opłat. Przesłanki ustawowe do zwolnień z opłat zostają takie same. W przypadku, gdy wnioskujący ubiega się o zwolnienie z odpłatności z powodu trudnej sytuacji, musi udokumentować swoją wyjątkową sytuację. Ocenę możliwości partycypowania w kosztach pomocy podejmuje czteroosobowa komisja w składzie: Dyrektor Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie, jego zastępca, Kierownik Zespołu Punktu Pobytu Długoterminowego oraz kierownik Działu ds. Organizowania Wsparcia dla Cudzoziemców lub oddelegowany przez niego pracownik działu.

Ustalenie opłat i zwolnienia za pobyt na koniec roku 2023 wygląda następująco:

Tabela 12: Ustalenie opłat i zwolnienia za pobyt na koniec roku 2023.

Łączna liczba dzieci i dorosłych w Punktach Pobytu Długoterminowego	700
Mieszkańcy zwolnieni z opłat (dzieci i dorośli)	540

3) Wypoczynek mieszkańców PPD

W okresie letnim pracownicy WCPR zaangażowali się w organizację obozu wypoczynkowego z elementami nauki języka polskiego w Darłównie dla 40 dzieci i młodzieży z przebywających w punktach pobytu długoterminowego, a także obozu w Sopotni Wielkiej dla 26 dzieci. Ponadto pracownicy zorganizowali wyjścia do Centrum Nauki Kopernik oraz półkolonie sportowe w Warszawie dla 100 dzieci przebywających w PPD.

W listopadzie oraz w grudniu zorganizowanych zostało 18 wycieczek, w których brało udział 820 mieszkańców PPD. Były to zarówno jednodniowe wycieczki dedykowane seniorom w towarzystwie rodzin jak również specjalne wycieczki dla osób z niepełnosprawnością słuchu.

Wszystkie te inicjatywy stanowiły istotny wkład w rozwijanie działań na rzecz cudzoziemców i uchodźców przyczyniając się do budowy otwartego i integracyjnego społeczeństwa.

4) Audyt PPD

Z uwagi na szczególną sytuację osób doświadczających kryzysu uchodźczego w związku z wojną w Ukrainie, potrzeby tej właśnie grupy warunkowały podejmowane przez Centrum działania. Na zlecenie WCPR przeprowadzony został audyt, który zweryfikował zgodność funkcjonowania PPD pod względem obowiązujących procedur oraz poziom bezpieczeństwa mieszkańców.

5) Badania

W ramach umowy zawartej z Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie firma PBS Sp. z o.o. przeprowadziła badania jakościowe dotyczące działań m.st. Warszawy w zakresie organizacji wsparcia mieszkaniowego dla obywateli Ukrainy w związku z trwającym konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju.

Raport pokazał, że program udostępniania mieszkań przez miasto był dobrze oceniany przez grupy badane. Uchodźcy z Ukrainy doceniali otrzymaną pomoc i to jak szybko znalezione zostało zakwaterowanie. Uwagi biorących udział w badaniu dotyczyły niewystarczającego rozpowszechnienia informacji o programie oraz bariery językowej, ponadto wątpliwości i frustrację wzbudzał fakt niewystarczających informacji o etapach procesu oraz długość czasu oczekiwania na zakwaterowanie. W związku z tym zaproponowano szereg kroków mających poprawić jakość wsparcia, m.in. wysyłanie potwierdzeń otrzymania formularza, szkolenia dla weryfikatorów warunków mieszkaniowych oraz organizację grup wsparcia online. Dla osób z Ukrainy korzystających z udostępnionych mieszkań zaproponowano rozpowszechnienie informacji o programie za pośrednictwem kanałów komunikacji popularnych wśród obywateli Ukrainy, przygotowanie broszur w języku ukraińskim oraz stworzenie infolinii.

3. W roku 2023 zanotowano szereg kluczowych wydarzeń:

1) Wizyty delegacji zagranicznych

W styczniu w punkcie pobytu długoterminowego dla uchodźców z Ukrainy przy ul. Wołoskiej odbyła się wizyta Prezydenta Miasta st. Warszawy z ambasadorami. Wzięło w niej udział 17 przedstawicieli ambasad, mieszkańcy PPD oraz pracownicy WCPR.

W styczniu odbył się również w PPD Wołoska koncert organizowany przez przedstawicieli koreańskiej

organizacji PICO.

W lutym PPD odwiedziła delegacja Komisji Spraw Międzynarodowych kanadyjskiej Izby Gmin.

W marcu odbyła się wizyta brytyjskiego następcy tronu, księcia Williama, który wspólnie z prezydentem Rafałem Trzaskowskim odwiedził punkt pobytu długoterminowego przy ul. Wołoskiej. Księżę William spędził czas na rozmowach z ludźmi, wsłuchując się w ich historie, obawy oraz potrzeby. Atmosfera była serdeczna, pełna współczucia i zrozumienia, a obecność obu wysokich rangą osobistości przekazała mieszkańcom poczucie wsparcia i solidarności ze strony zarówno lokalnych, jak i międzynarodowych władz. Przygotowania do tego wydarzenia były starannie planowane oraz koordynowane przez WCPR wspólnie z Ambasadą Wielkiej Brytanii, jak i przez delegację z Pałacu Królewskiego. Następnie w sierpniu na prośbę Księcia Williama wpłynęło z Pałacu Kensington pisemne podziękowanie za zaangażowanie w przygotowanie wizyty w Punkcie Pobytu Długoterminowego przy ul. Wołoskiej. W liście podkreślone było jak ważnym dla Księcia było doświadczyć w jaki sposób Polska wspiera uchodźców z Ukrainy.

W marcu odbyła się wizyta delegatów Rady Najwyższej Ukrainy, towarzyszących im deputowanych Rady Miasta Niemirowa i przedstawicieli organizacji charytatywnej „Czyste Serce”.

W maju w trakcie wizyty studyjnej delegacji ze Sztokholmu, w którym uczestniczył Dyrektor Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu Miasta st. Warszawy. Delegacja ze Sztokholmu wyraziła pozytywną ocenę zaznaczając, że to właśnie na takim rozwiązaniu zamierzają się wzorować. Dodatkowo pracownicy WCPR brali udział w wizytach studyjnych w Holandii, Szwecji, Austrii oraz Czechach.

W listopadzie 2023 roku miała miejsce wizyta przedstawicieli Berlina, którzy dzień wcześniej odwiedzili PPD przy ul. Kasprzaka. Wizytujący wysoko ocenili organizację PPD, wymieniając doświadczenia dotyczące problemów i potrzeb uchodźców.

2) Fanpage

W czerwcu powstał oficjalny fanpage na portalu społecznościowym o nazwie Międzykulturowy Ośrodek Rozwoju Społecznego MORS, na którym znajduje się aktualna oferta dotycząca wydarzeń. Link do strony: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100093679214095>.

Obraz 1: Fanpage Międzykulturowego Ośrodka Rozwoju Społecznego MORS na portalu społecznościowym Facebook.

3) Piknik z okazji Światowego Dnia Uchodźcy

W czerwcu powstał oficjalny fanpage na portalu społecznościowym o nazwie Międzykulturowy

Ośrodek Rozwoju Społecznego MORS, na którym znajduje się aktualna oferta dotycząca wydarzeń.
Link do strony: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100093679214095>.

4) PARO

W lipcu 2023 roku Ambasada Japonii przekazała 8 robotów terapeutycznych PARO do pracy z osobami z traumą, PTSD, dziećmi i seniorami na rzecz uchodźców z Ukrainy. Następnie odbył się warsztat dla specjalistów, którzy wykorzystują foki PARO w pracy z uchodźcami w punktach pobytu długoterminowego oraz w WCPR.

5) Udział w wydarzeniach zewnętrznych

W okresie sprawozdawczym pracownicy WCPR wzięli udział w:

- spotkaniu z fundacją W Stronę Dialogu wspierającą społeczność romską,
- 4 edycjach Targów Pracy towarzysząc mieszkańcom PPD,
- wydarzeniu pn. „Warszawski Tydzień Kobiet”, które odbyło się w Pałacu Kultury i Nauki (PKiN) w Warszawie. Pracownicy WCPR prezentowali ofertę skierowaną do kobiet migrantek mającą na celu wskazanie kobietom w trudnych sytuacjach życiowych instytucji i organizacji, które udzielają im wsparcia. Warszawski Tydzień Kobiet stał się okazją do spotkania i networking'u, w którym uczestniczyła między innymi Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy,
- cyklu szkoleń zorganizowanych przez Międzynarodową Organizację ds. Migracji (IOM) we współpracy z Danish Refugee Council (DRC) poświęconych standardom prowadzenia miejsc zbiorowego zakwaterowania z uwzględnieniem kwestii procesu zamykania.

6) Superwizja

Wszyscy pracownicy punktów mogli skorzystać z superwizji grupowej i indywidualnej. Personel, który na co dzień stykał się z problemami uchodźców, podczas superwizji miał możliwość analizowania przypadków, otrzymywania konstruktywnej informacji zwrotnej, co wpływało pozytywnie na poziom świadczonych przez nich usług. W roku sprawozdawczym odbyło się 140 godzin superwizji grupowej i 31 godzin indywidualnej. Uczestniczyło w nim 90 osób.

7) Wolontariat

W związku z tym, że w 2023 roku zmniejszyła się liczba punktów pobytu długoterminowego, potrzeba korzystania z pomocy wolontariatu indywidualnego również uległa zmianie.

W 2023 roku zostało zawartych 13 porozumień wolontariackich.

Wzrosło natomiast zainteresowanie wolontariatem grup, które wspierały konkretne wydarzenia i akcje. W 2023 roku do pomocy zgłosili się wolontariusze Fundacji City Handlowy im. Leopolda Kronenberga. Przygotowali oni paczki świąteczne dla dzieci uchodźców realizujących Indywidualny Program Integracji oraz dla wychowanków uchodźców z Ukrainy pełniących rolę opiekunów tymczasowych. Wystąpili również z inicjatywą odmalowania świetlicy i korytarzy w PPD przy ul. Górskiego 7, a także zaaranżowali ogródek kwiatowy dla mieszkańców punktu. Pracownicy - wolontariusze firmy BCD Travel Poland przygotowali zajęcia dla dzieci w świetlicy PPD przy ul. Kasprzaka 22. Ponadto w roku sprawozdawczym zgłosili się do pomocy wolontariusze z Kanady i Australii włączając się w zajęcia w świetlicy dla dzieci, robiąc wspólne kolarze i zajęcia plastyczne. Organizację Pikniku z okazji Światowego Dnia Uchodźcy wsparła Młodzież ze Szkolnego Klubu Wolontariusza działającego przy Szkole Podstawowej nr 66 im. ks. Juliana Chrościckiego w Warszawie jak również pracownicy WCPR.

8) Prace społecznie użyteczne

W 2023 roku do wsparcia w PPD zostały włączone osoby wykonujące prace społecznie użyteczne, które wyrokiem sądu otrzymały szansę na zamianę kary ograniczenia wolności na pracę na rzecz innych.

W roku sprawozdawczym do WCPR do tego typu prac zostało skierowanych 19 osób, w tym 5 kobiet. Wykonali oni łącznie 1580 godzin. Były to głównie prace porządkowo-remontowe. Dużym wsparciem była pomoc przy przeprowadzce mieszkańców zamykanego PPD przy ul. Wołoskiej do innych PPD. Łącznie w relokacji udział wzięło udział pięć osób wykonujących prace społecznie użyteczne.

9) Współpraca z organizacjami

W 2023 roku WCPR wspierało w działaniach pomocowych na rzecz uchodźców wiele organizacji pozarządowych, a w tym m.in.:

1. **UNHCR** – udzielało konsultacji i specjalistycznego poradnictwa dla uchodźców. Zapewniało pomoc prawną, doradztwo zawodowe, wsparcie psychologiczne, kursy podnoszenia kompetencji rodzicielskich oraz szkolenia dla pracowników.
2. **IOM** - angażowało się w pomoc uchodźcom na wielu płaszczyznach, w tym poprzez świadczenie specjalistycznego poradnictwa mieszkańcom. Działo na rzecz integracji społecznej zapewniając wsparcie psychologiczne, doradztwo zawodowe, pomoc prawną, opiekę medyczną, a także pomoc socjalną i asystentów wspierających integrację.
3. **Europejska Fundacja na rzecz Edukacji, Profilaktyki i Wychowania NORMA** - w ramach działań na terenie PPD wspierała rozwój kompetencji emocjonalno-społecznych dzieci i młodzieży, a także kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów.
4. **Fundacja W Stronę Dialogu** - organizacja prowadziła zajęcia dla pracowników i mieszkańców PPD dotyczące romskiej tożsamości i polskich Romów. Wspierała integrację uchodźców zapewniając asystentów włączania społecznego doświadczonych w pracy z Romami i grupami narażonymi na wykluczenie. Prowadziła szkolenia dla pracowników i wolontariuszy we wszystkich PPD z zakresy pracy z osobami ze społeczności romskiej.
5. **Fundacja Ocalenie** - prowadziła w PPD świetlice, w których wykwalifikowana kadra trenerów i trenerek organizowała regularne zajęcia dla zamieszkujących Punkty dzieci ukraińskich uchodźców.
6. **Fundacja Edukacji i Przedsiębiorczości** - oferowała w Punktach pomoc osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom, prowadziła naukę j. polskiego, udzielała wsparcia zdrowotno-psychologicznego oraz pomocy rzeczowej.
7. **MercyWorldWide** - organizacja prowadziła zajęcia świetlicowe dla dzieci obejmujące naukę języka polskiego i zajęcia plastyczne. Dodatkowo zorganizowała imprezę mikołajkową dla dzieci.
8. **Fundacja Sant'Egidio** - wsparcie obejmowało zajęcia dla dzieci i młodzieży, a także pomoc rzeczową wspierając tym samym uchodźców w różnych aspektach ich życia.

III PIECZA ZASTĘPCZA

1. Rodzinna piecza zastępcza

1) Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w roku 2023 kontynuowało realizację zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, prowadziło rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, w którym na 31.12.2023 roku wpisane było 1016 osób.

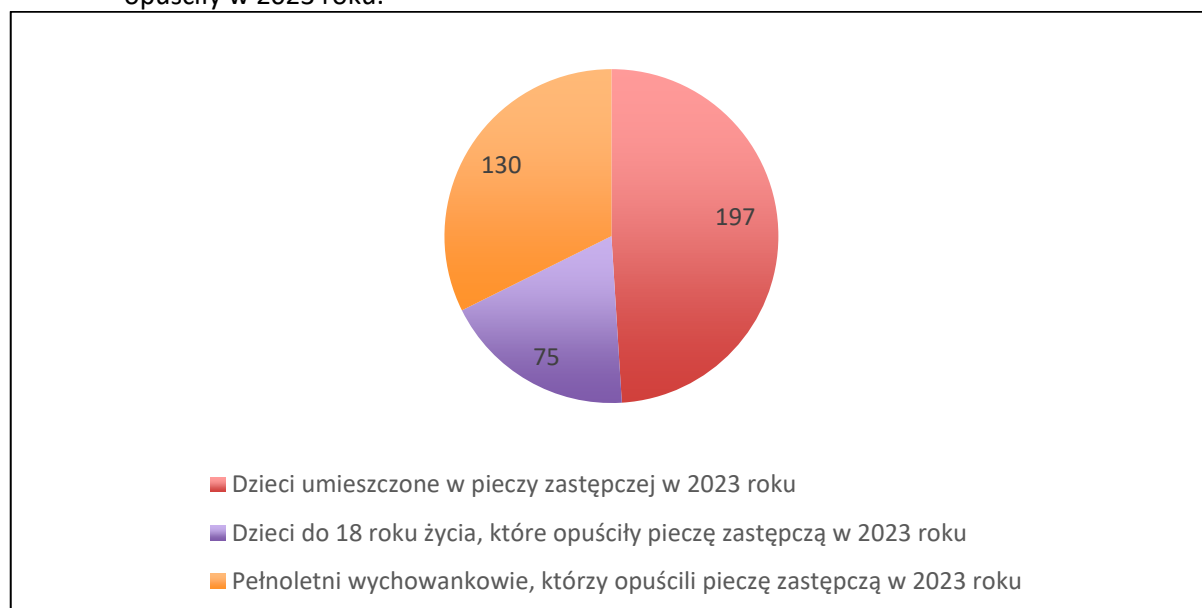
Koordynatorzy oraz pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej współpracują z rodzinami zastępczymi spokrewnionymi i niezawodowymi, w których przebywają dzieci na mocy postanowienia sądu oraz pozostają w kontakcie z usamodzielnianymi wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela 13: Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe - stan na 31.12.2023 roku.

Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba dzieci
spokrewnione	729	908
niezawodowe	289	358

W 2023 roku do rodzinnej pieczy zastępczej zostało przyjętych 197 dzieci (119 w spokrewnionych 78 w niezawodowych rodzinach zastępczych). Rodziny zastępcze opuściło 75 dzieci do 18 roku życia (48 dzieci ze spokrewnionych rodzin zastępczych i 27 z niezawodowych rodzin zastępczych) oraz 130 pełnoletnich wychowanków powyżej 18 roku w tym 98 ze spokrewnionych rodzin zastępczych i 32 z niezawodowych rodzin zastępczych

Wykres 31: Dane dotyczące liczby dzieci, które zostały przyjęte do rodzinnej pieczy zastępczej lub ją opuściły w 2023 roku.

Na dzień 31.12.2023 roku w trzech Zespołach ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej było zatrudnionych 32

koordynatorów oraz 10 pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Współpraca z rodzinami zastępczymi polega na wspieraniu ich w wykonywaniu zadań określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i utrzymaniu stałego kontaktu osobistego, telefonicznego, mailowego z instytucjami np. ośrodkami pomocy społecznej, placówkami edukacyjnymi i innymi wspierającymi rodziny zastępcze oraz wspomaganiu pozostających pod ich opieką wychowanków. Koordynatorzy oraz pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w 2023 roku spotkali się z rodzinami zastępczymi, innymi osobami współpracującymi z rodziną i dzieckiem oraz telefonowali w ich sprawach 27643 razy. Ponadto koordynatorzy spotkali się 2192 razy z usamodzielnianymi wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej pozostającymi po osiągnięciu pełnoletności w dotychczasowej rodzinie zastępczej za jej zgodą oraz tymi zamieszkującymi osobno i prowadzącymi odrębne gospodarstwo domowe. Pozostawali również z nimi w stałym kontakcie telefonicznym i mailowym.

Szczególnie ważne dla współpracy z rodzinami zastępczymi było ustalenie powodu umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, tak aby możliwe było podjęcie właściwych działań zaradczych i takie nimi pokierowanie, żeby możliwe było zoptymalizowanie zapewnianej dzieciom opieki. Po przyjęciu każdego dziecka do rodziny zastępczej WCPR występowało do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej z prośbą o przesłanie informacji o dotychczasowej współpracy rodziców dziecka z ośrodkiem, a także przekazania istotnych informacji dotyczących dziecka. WCPR w przypadku zaistnienia przesłanek występowało do OPS o udzielenie rodzicom pomocy w formie przydzielenia asystenta rodziny. Łącznie w 2023 roku wysłano 179 pism dotyczących rozpoznania sytuacji rodziców.

Koordynatorzy oraz pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w 2023 roku podjęli współpracę w 99 sprawach z asystentami rodziny oraz pracownikami socjalnymi, wspierającymi rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Każdorazowo w sytuacji współpracy rodzica dziecka z ośrodkiem pomocy społecznej jego pracownicy (asystent rodziny, pracownik socjalny) są zapraszani na posiedzenie w sprawie oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. W celu rozwiązywania problemów rodzin zastępczych, a także przebywających w nich dzieci. Koordynatorzy oraz pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej podejmowali współpracę z instytucjami, w szczególności ze szkołami nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy. WCPR występowało do placówek edukacyjnych z prośbą o przesłanie pisemnej informacji na temat wychowanka, a także regularnie (minimum dwa razy w roku) zapraszał do udziału w posiedzeniu w sprawie oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. Łącznie zostało sporządzonych i wysłanych 1136 próśb o opinie (głównie do szkoły, w dalszej kolejności przedszkola, żłobka, Ośrodka Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT, placówki wsparcia dziennego).

W 2023 roku koordynatorzy oraz pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zorganizowali i uczestniczyli w 1898 posiedzeniach w sprawie oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. W sytuacjach, kiedy w jednej rodzinie przebywa więcej niż jedno dziecko i małoletni uczęszczają do różnych placówek edukacyjnych, pracownicy organizują oddzielne posiedzenia w sprawie oceny ich sytuacji, ale sporządzają jedną informację do sądu dotyczącą wszystkich dzieci, które przebywają w 1 rodzinie.

Zgodnie z art. 47 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej informuje co najmniej raz na 6 miesięcy właściwy sąd o całokształcie sytuacji osobistej dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka. Koordynatorzy oraz pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej przygotowali w 2023 roku łącznie 1759 informacji wraz z oceną zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W ramach współpracy z sądami pracownicy na bieżąco monitorowali sytuację prawną małoletnich. Uczestniczyli w 124 posiedzeniach sądu w sprawach rodzin zastępczych oraz wychowanków. W wyniku pracy koordynatorów oraz pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w sprawach rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych oraz przebywających w nich dzieci, w 2023 roku WCPR występowało do sądu z wnioskiem o:

1. rozwiązanie rodziny zastępczej – 13 razy.
2. pozbawienie władzy rodzicielskiej – 38 razy.
3. uregulowanie sytuacji prawnej dziecka – 16 razy.
4. zmianę lub ustanowienie opiekuna prawnego – 27 razy.
5. umieszczenie w trybie natychmiastowym w placówce opiekuńczo-wychowawczej – 5 razy.
6. wszczęcie z urzędu sprawy na podstawie ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich – 11 razy.

Na dzień 31.12.2023 roku wszystkie dzieci przebywające w rodzinach zastępczych miały sporządzone przez koordynatorów oraz pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i realizowane plany pomocy dziecku.

Podobnie jak w latach ubiegłych pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zgłaszali na bieżąco dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej. W ramach realizacji tego zadania koordynatorzy i pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej realizujący zadania w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej współpracują z Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym (WOA), Katolickim Ośrodkiem Adopcyjnym (KOA) i Ośrodkiem Adopcyjnym TPD w Warszawie. WCPR prowadzi rejestr dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. Koordynatorzy i pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej łącznie do wymienionych ośrodków zgłosili w 2023 roku 85 małoletnich będących wychowankami rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych. Sytuacja zgłoszonych do Ośrodka dzieci była omawiana podczas posiedzeń w sprawie oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej z udziałem przedstawiciela Ośrodka. Ostateczna decyzja dotycząca zakwalifikowania wychowanka rodzinnej pieczy zastępczej do poszukiwania rodziny adopcyjnej była podejmowana przez Komisję Kwalifikacyjną Ośrodka. Na podstawie Zarządzenia Dyrektora WCPR na bieżąco dokonywana jest ocena rodziny zastępczej i prowadzących rodzinne domy dziecka. W 2023 roku rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe zostały ocenione 338 razy. W związku z opinią, otrzymały oceny pozytywne – 307 rodzin, pozytywne z zaleceniami – 23 rodziny, pozytywne warunkowe – 4 rodziny, negatywne - 4 rodziny.

Koordynatorzy oraz pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej spotykali się z rodzinami, które otrzymały ocenę pozytywną z zaleceniami, pozytywną warunkową lub negatywną. Podczas spotkania w siedzibie WCPR z każdą z rodzin omówiono wypełnianie przez nią funkcji rodziny zastępczej, przedstawiono zalecenia i wskazówki do dalszej pracy. Główne trudności, które były zgłaszane przez rodziny zastępcze i zdiagnozowane przez koordynatorów oraz pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej to:

- narastające problemy psychiczne wśród dzieci i młodzieży,
- niskie umiejętności wychowawcze opiekunów wobec problemów wieku adolescencji,
- trudności lokalowe,
- trudności edukacyjne dzieci (brak motywacji do nauki, obniżone możliwości intelektualne, zaburzenia koncentracji uwagi),
- problemy emocjonalne małoletnich wynikające z wcześniejszych doświadczeń z domu rodzinnego oraz wejścia w okres adolescencji,
- brak działań podejmowanych przez rodziców na rzecz powrotu małoletnich pod ich opiekę,

- problemy zdrowotne małoletnich wymagające specjalistycznego wsparcia.

W lutym 2023 roku pracownicy Zespołów ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej przy wsparciu Fundacji "Dajemy Pomoc" zorganizowali dla dzieci z rodzin zastępczych Bal Karnawałowy.

W balu uczestniczyło około 220 dzieci wraz z opiekunami.

W dniu 27.05.2023 roku odbył się na terenie WCPR Piknik z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz Dnia Dziecka, w którym uczestniczyło około 450 dzieci z rodzin zastępczych oraz wychowankowie z 2 placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu Bielana, a także około 338 opiekunów.

W 2023 roku pracownicy Zespołów ds. Rodzinnej Pieczy zastępczej zorganizowali dla dzieci z rodzinnej formy pieczy zastępczej Bal Andrzejkowy, w którym wzięło udział 252 dzieci z rodzin zastępczych.

W grudniu 2023 roku 30 dzieci wraz z opiekunami uczestniczyło bezpłatnie w imprezie zorganizowanej na Stadionie Narodowym „Wielkiej Fabryce Elfów”, gdzie najmłodsi pomagali Elfom ocalić święta i na koniec spotkali św. Mikołaja. W listopadzie i grudniu 2023 roku w ramach pozyskanych biletów od sponsora, 90 dzieci z rodzin zastępczych wraz z opiekunami miało możliwość obejrzenia meczy piłki nożnej na Stadionie Legii przy ul. Łazienkowskiej 3 w Warszawie oraz 155 dzieci z rodzin zastępczych wraz z opiekunami kibicowało zawodnikom Legii podczas rozgrywek meczy koszykówki.

2. Zawodowa piecza zastępcza

W 2023 roku rodziny zastępcze zawodowe i prowadzący rodzinne domy dziecka wspierane były przez 7 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Dwóch koordynatorów współpracowało również z 4 placówkami rodzinnymi funkcjonującymi na terenie m.st. Warszawy. Zadania koordynatorów w Zespole ds. Zawodowej Pieczy Zastępczej obok wspierania samych rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka obejmują działania na rzecz dzieci i dążenie do szybkiej stabilizacji sytuacji prawnej małoletnich przebywających pod opieką rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka.

Tabela 14: Rodziny zastępcze zawodowe, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, stan na 31.12.2023 roku.

Forma pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba wychowanków
Rodziny zastępcze zawodowe	18	57
Rodzinne domy dziecka	17	113
Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego	4	23

Pracownicy Zespołu w 2023 roku odbyli łącznie 1868 spotkań z osobami sprawującymi zawodową rodzinną pieczę zastępczą.

Obok wsparcia zawodowych opiekunów zastępczych koordynatorzy podejmowali działania mające na celu niezwłoczne objęcie dziecka adekwatnym do potrzeb wsparciem. Po przyjęciu każdego dziecka do pieczy zastępczej zawodowej WCPR, podobnie jak w przypadku umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej, występował do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed

umieszczeniem w rodzinie zastępczej z prośbą o przesłanie istotnych informacji dotyczących dziecka oraz dotychczasowej współpracy jego rodziców z ośrodkiem. W dalszej kolejności WCPR występował do ośrodków o udzielenie rodzicom dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej pomocy w formie przydzielenia asystenta rodziny, a także na Policję z prośbą o przekazanie informacji o przeprowadzonych w miejscu zamieszkania rodziców interwencjach. Łącznie pracownicy Zespołu ds. Zawodowej Pieczy Zastępczej w 2023 roku wystąpili 1269 razy do innych instytucji z zapytaniem o sytuację dziecka (głównie placówek edukacyjnych), jego rodziców oraz udzielenie im wsparcia (ośrodków pomocy społecznej).

Ponadto koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w 2023 roku zorganizowali i uczestniczyli w 455 posiedzeniach w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, przekazali do sądu 452 informacje o całokształcie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej (część przygotowanych dla rodzeństw).

Koordynatorzy w 2023 roku współpracowali z 32 asystentami rodziny, a także 52 pracownikami socjalnymi z ośrodków pomocy społecznej oraz 8 innymi specjalistami wspierającymi rodziców dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych i w rodzinnych domach dziecka. Każdorazowo w sytuacji współpracy rodzica dziecka z ośrodkiem pomocy społecznej pracownicy (asystent rodziny, pracownik socjalny) są zapraszani na posiedzenie w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

Przedstawiciele WCPR brali aktywny udział w 195 posiedzeniach sądu (osobiste wstawiennictwo, przygotowywanie pism) w sprawach dzieci przebywających w zawodowej pieczy zastępczej. Ponadto w 9 przypadkach pełnili funkcję opiekuna prawnego dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

W 2023 roku WCPR wystąpiło do sądu w sprawach dzieci przebywających w zawodowej pieczy zastępczej:

- 50 razy z wnioskiem o wszczęcie z urzędu sprawy o pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej,
- 44 razy z wnioskiem o zmianę lub ustanowienie opiekuna prawnego,
- 24 razy w innych sprawach, m.in. przyspieszenia terminu sprawy, podtrzymania wniosku o wszczęcie z urzędu sprawy o pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej, zmiany w zakresie wskazanej formy pieczy zastępczej.

Na dzień 31.12.2023 roku wszystkie dzieci przebywające w zawodowej pieczy zastępczej, podobnie jak dzieci przebywające pod opieką rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych, miały sporządzone przez koordynatorów i realizowane plany pomocy dziecku.

W 2023 roku zostało ocenionych 16 rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, 9 z nich otrzymało ocenę pozytywną, 7 ocenę pozytywną z zaleceniami. Żadna rodzina zastępcza zawodowa ani prowadzący rodzinny dom dziecka nie otrzymali oceny pozytywnej warunkowej oraz negatywnej. Pracownicy Centrum z rodzinami zastępczymi zawodowymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka, którzy otrzymali oceny pozytywne z zaleceniami omawiali ich treść oraz ustalali działania niezbędne do rozwoju kompetencji. Podczas rozmów zostały im przedstawione zalecenia i wskazówki do dalszej pracy.

W 2023 roku 2 zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego oraz 1 rodzinny dom dziecka podjęły decyzję o zakończeniu współpracy z WCPR, jednocześnie współpracę nawiązała 1 nowa zawodowa rodzina zastępcza – obywatele Ukrainy, na podstawie Ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Rodzina ta obejmuje pieczę zastępczą dzieci narodowości ukraińskiej, pozbawione opieki rodziny naturalnej.

W maju 2023 roku WCPR zorganizowało Dzień Rodzicielstwa Zastępczego w restauracji z występem znanego artysty, w którym uczestniczyły – zawodowe rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka. Spotkanie Mikołajkowe odbyło się w grudniu 2023 roku. Miało ono charakter spotkania integracyjnego dla zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka wraz z poczęstunkiem oraz rozdaniem upominków dla dzieci objętych pieczą zastępczą w tych rodzinach, w postaci voucherów do sieci sklepów z artykułami dla dzieci.

W 2023 roku odbyły się 3 zebrania z prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz zawodowymi rodzinami zastępczymi w celu omówienia bieżących spraw dotyczących współpracy w zakresie realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej.

W jednym z nich uczestniczyli przedstawiciele Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego, Katolickiego Ośrodka Adopcyjnego oraz Ośrodka Adopcyjnego TPD. Natomiast w kolejnym przedstawiciele Ośrodka Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT oraz Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej, którzy zapoznali zawodowych opiekunów zastępczych z ofertą wsparcia.

W 2023 roku do zawodowej pieczy rodzinnej pieczy zastępczej zostało przyjętych 95 dzieci, opuściło pieczę 96 (16 dzieci powróciło do rodzin, 17 dzieci zostało objętych innymi formami pieczy rodzinnej pieczy zastępczej, 13 dzieci objęto opieką w instytucjonalnej pieczy zastępczej, 50 dzieci zostało przysposobionych).

Wykres 32: Dane dotyczące liczby dzieci, które zostały przyjęte do zawodowej pieczy zastępczej lub ją opuściły w 2023 roku.

3. Instytucjonalna piecza zastępcza

Pracownicy Zespołu ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych realizują zadania związane z prowadzeniem placówek opiekuńczo-wychowawczych. Podejmowane przez nich działania to między innymi kwalifikowanie i kierowanie dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz zadania związane

z interwencyjnym przewozem dzieci do pieczy zastępczej. Pracownicy Zespołu ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych uczestniczą w spotkaniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka organizowanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, organizują i prowadzą zebrania z koordynatorami placówek. Ponadto udzielają pracownikom placówek wsparcia merytorycznego m.in. w zakresie prowadzenia dokumentacji.

1) Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Według stanu na 31 grudnia 2023 roku na terenie m.st. Warszawy funkcjonowało łącznie 55 placówek opiekuńczo-wychowawczych, które dysponowały 644 miejscami: 4 placówki prowadzone były na zlecenie m.st. Warszawy przez zgromadzenia zakonne, a 51 placówek funkcjonowało jako jednostki publiczne, w tym działalność jednej z placówek została zawieszona z uwagi na przeprowadzenie kompleksowego remontu. Publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze były obsługiwane przez 3 Zespoły do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, które zapewniają im wspólną obsługę administracyjną, finansową, organizacyjną i prawną.

Tabela Nr 15 i Nr 16 obrazuje typy instytucjonalnych form pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie m.st. Warszawy z wyszczególnieniem liczby miejsc. Przeciętna średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w m.st. Warszawie w 2023 roku wyniosła 10 904,85 zł.

Tabela 15: Placówki opiekuńczo-wychowawcze wg typów, liczby miejsc oraz liczby osób korzystających.

Lp.	Typ placówki	Liczba placówek	Liczba miejsc (stan na 31.12.2023 r.)	Liczba wychowanków korzystających z miejsc (stan na 31.12.2023 r.)
1.	socjalizacyjna	46	550	573
2.	interwencyjna	3	42	56
3.	specjalistyczno-terapeutyczna	2	27	33
4.	rodzinna	4	25	23
	Razem	55	644	685

Tabela 16: Wykaz Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz typów placówek opiekuńczo-wychowawczych, które są obsługiwane przez poszczególne Zespoły oraz placówek niepublicznych.

Lp.	Zespoły	Liczba placówek	Liczba miejsc
1.	Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 1	socjalizacyjnych - 11	134
		interwencyjnych - 2	28
		specjalistyczno-terapeutycznych - 2	27
		rodzinnych - 2	9
2.	Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 2	socjalizacyjnych - 16	175
3.	Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 3	socjalizacyjnych - 15	186
		interwencyjnych - 1	14
		rodzinnych - 3	20
4.	Placówki niepubliczne	socjalizacyjnych - 4	55

Pracownicy Centrum utrzymują stały kontakt z placówkami, monitorują ich bieżącą pracę i wspierają kadrę w rozwiązywaniu problemów. WCPR w 2023 roku zorganizowało we współpracy z Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej 8 szkoleń dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych na temat:

- „Praca z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (niepełnosprawność intelektualna, ADHD, autyzm, zespół Aspergera, niedostosowanie społeczne)” (udział wzięło 18 pracowników placówek),
- „Agresja i autoagresja u dzieci” (łącznie w dwóch terminach udział wzięło 39 pracowników placówek),
- „Warsztaty psychoedukacyjne – Praktyczne umiejętności komunikacyjne i interpersonalne w pracy z dziećmi przebywającymi w instytucjonalnej pieczy zastępczej” (udział wzięło 15 pracowników placówek),
- „Depresja u dzieci i młodzieży” (łącznie w dwóch terminach udział wzięło 32 pracowników placówek),
- „Profilaktyka przemocy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Dynamika zjawiska oraz procedury interwencyjne” (udział wzięło 18 pracowników placówek),
- „Próby samobójcze dzieci i młodzieży, ochrona zdrowia psychicznego – jak pomagać?” (łącznie w dwóch terminach udział wzięło 30 pracowników placówek).

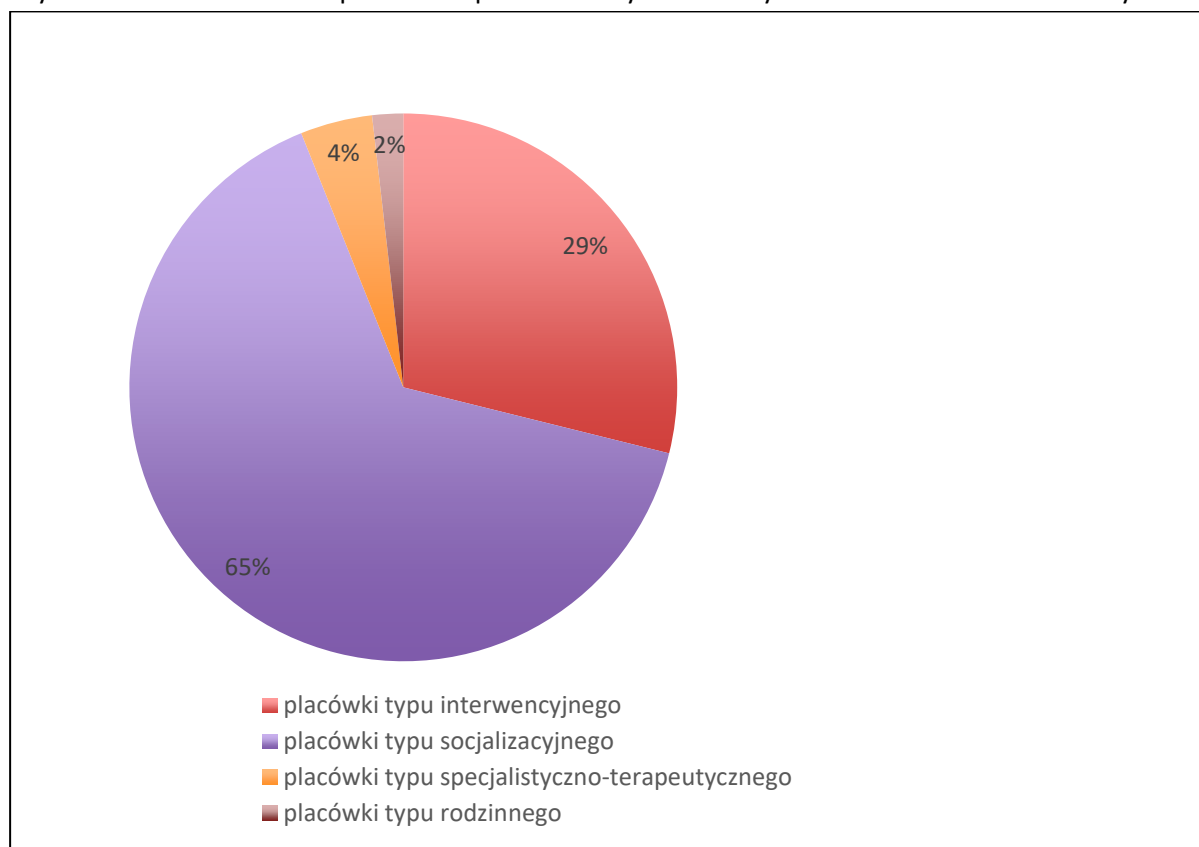
W 2023 roku Centrum zorganizowało w każdym Zespole do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych po 4 zebrania z wychowawcami pełniącymi funkcję koordynatorów placówek, uczestniczyli w nich również zastępcy dyrektorów Zespołów i kierownicy Działu specjalistów. Celem spotkań było omówienie spraw związanych ze współpracą Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie, placówek i Zespołów. Ponadto odbyły się 2 spotkania z Dyrektorami niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych. Podczas zebrań omówione zostały sprawy organizacyjne, zasady współpracy z osobami wspierającymi pracę wychowawczą placówek, wsparcie organizacyjne, zasady współpracy z osobami wspierającymi pracę wychowawczą placówek, wsparcie osób usamodzielnianych z pieczy zastępczej oraz zasady wydatkowania świadczeń wychowawczych.

2) Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych

W 2023 roku w warszawskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych (typu interwencyjnego, socjalizacyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego i rodzinnego) objętych opieką było łącznie 1080 wychowanków. W tym okresie przyjęto 395 małoletnich.

Zgodnie z danymi przedstawionymi na Wykresie WCPR wydało 323 skierowania dla małoletnich przyjętych na podstawie postanowienia Sądu, w tym: do placówek typu interwencyjnego – 95, socjalizacyjnego – 214, specjalistyczno-terapeutycznego – 14 oraz rodzinnego – 6.

Wykres 33: Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie m. st. Warszawy.

Powyższy wykres w ujęciu procentowym przedstawia wydane skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych. Największy odsetek skierowań jest do placówek typu socjalizacyjnego, których najwięcej funkcjonuje w m.st. Warszawie. Zbliżona jest liczba wydanych skierowań do placówek typu rodzinnego i specjalistyczno-terapeutycznego.

1/4 wszystkich skierowań stanowią skierowania wydane do 3 placówek typu interwencyjnego. Wysoki odsetek wynika ze specyfiki tych placówek, w których pobyt z założenia powinien być krótkotrwały.

Ponadto dla małoletnich przyjętych do placówek opiekuńczo-wychowawczych na wniosek: Policji, Straży Granicznej, szkół, ośrodków pomocy społecznej, rodzin zastępczych, rodziców oraz dzieci wydano 79 Zawiadomień o objęciu dziecka opieką.

Z ogólnej liczby Zawiadomień 49 zostało wydanych dla dzieci pochodzących spoza terenu m.st. Warszawy. Zawiadomienia wydawane są w przypadku tzw. pobyków interwencyjnych trwających od kilku godzin do kilku dni.

W przypadkach konieczności skierowania do placówek dzieci pomimo przekroczzonego limitu miejsc, po uzyskaniu zgody dyrektora jednostki, WCPR przygotowało dla Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy 53 projekty wniosków (dotyczących 55 dzieci) o uzyskanie zezwolenia Wojewody na umieszczenie kolejnego dziecka, powyżej dopuszczalnej liczby dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Natomiast w sytuacji braku przesłanek do takiego wystąpienia przygotowało 50 projektów wyjaśnień (dotyczących 73 dzieci).

W przypadku każdego dziecka skierowanego do placówki opiekuńczo-wychowawczej Centrum występowało do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w placówce z prośbą o przesłanie informacji o dotychczasowej

współpracy rodziców dziecka z ośrodkiem, a także przekazania istotnych informacji oraz dokumentów dotyczących dziecka.

W przypadku dzieci, które wymagały specjalistycznej opieki i były w okresie oczekiwania na przysposobienie Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zwróciło się z prośbą do Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej o wydanie skierowania do Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej w Kraszewie-Czubakach.

W 2023 roku w RPOT zostało objętych opieką 2 dzieci pochodzących z m.st. Warszawy.

3) Zespoły ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce

Pracownicy Centrum brali udział w 276 zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce. Podczas posiedzeń tych zespołów omawiana była sytuacja poszczególnych wychowanków oraz ustalane były dalsze kierunki pracy z dzieckiem oraz jego rodziną. Ponadto pracownik Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie uczestniczył w zespołach w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym w Kraszewie-Czubakach i w 6 w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej w Kraszewie-Czubakach.

4) Interwencyjny przewóz dzieci do pieczy zastępczej

Pracownicy WCPR w przypadku podjęcia decyzji o konieczności interwencyjnego przewozu dziecka wskazywali formę pieczy zastępczej i miejsce planowanego objęcia dzieci opieką oraz ustalali z osobą przeprowadzającą interwencję datę i godzinę odebrania dziecka.

W 2023 roku pracownicy WCPR uczestniczyli w 85 interwencjach, w wyniku których przewieziono 93 dzieci, w tym wieloosobowe rodzeństwa do wskazanych form instytucjonalnej lub rodzinnej pieczy zastępczej. Nie każda interwencja kończyła się przewiezieniem dzieci do wskazanej formy pieczy.

5) Zespół ds. usamodzielniania wychowanków

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku realizowało zadania wspierania procesu usamodzielniania oraz finansowania pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym.

Do podstawowych zadań pracowników Zespołu należy wspieranie wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej w usamodzielnieniu, tj. realizacji Indywidualnego Programu Usamodzielniania (IPU), uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz merytoryczna pomoc w zakresie rozwoju kompetencji społecznych. Pracownicy WCPR wspierali merytorycznie pracę pracowników Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Warszawie oraz pracowników niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie związanym z procesem usamodzielniania wychowanków, m.in. rozeznawali potrzeby i problemy placówek dotyczące tej grupy młodzieży.

Pracownicy WCPR współpracowali z 397 usamodzielnianymi wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych. W ramach współpracy z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi w 2023 roku pracownicy WCPR wspierający usamodzielnianych wychowanków z tej formy pieczy zastępczej uczestniczyli w 59 spotkaniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oraz spotkaniach z pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej nadal przebywającymi w placówkach.

Dyrektor WCPR w 2023 roku zaakceptował 77 kandydatów na opiekunów usamodzielniania wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz 74 Indywidualnych Programów Usamodzielniania (IPU) sporządzonych przez wychowanków tych placówek.

W przypadku zmiany sytuacji życiowej sporządzano wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem placówki opiekuńczo-wychowawczej weryfikację IPU. W 2023 roku dokonano 49 zmian w IPU. Natomiast po zakończeniu realizacji IPU dokonano w 2023 roku 31 ocen końcowych procesu usamodzielniania.

W ramach realizacji tego zadania WCPR współpracowało z 79 pełnoletnimi wychowankami, którzy opuścili placówki z art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Byli to wychowankowie:

- młodzieżowych ośrodków wychowawczych – 67 osób,
- zakładów poprawczych – 12 osób.

Dyrektor WCPR w 2023 roku zaakceptował 49 kandydatów na opiekunów usamodzielnienia wychowanków przebywających w placówkach z art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz 41 IPU sporządzonych przez wychowanków tych placówek. WCPR wspomagało prawidłowy przebieg realizacji IPU.

W bieżącej pracy pracownicy przeprowadzili 437 spotkań w miejscu zamieszkania wychowanka i 557 na terenie WCPR. Centrum prowadziło też postępowania administracyjne w sprawach z zakresu usamodzielniania wychowanków placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

W wyniku tego postępowania osoby usamodzielniane zostały objęte następującymi formami pomocy:

- 34 osoby otrzymały pomoc na kontynuowanie nauki,
- 12 osób otrzymało pomoc na usamodzielnienie,
- 8 osób otrzymało pomoc na zagospodarowanie.

Ponadto WCPR udzielało pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych m.in. poprzez użyczenie mieszkań dla usamodzielnianych wychowanków. W 2023 roku z pobytu w 23 mieszkaniach dla usamodzielnianych wychowanków skorzystały 64 osoby usamodzielniane. Pracownicy WCPR odbyli 179 wizyt w mieszkaniach dla usamodzielnianych.

W 2023 roku WCPR pozostawało w stałym kontakcie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi realizującymi programy na rzecz usamodzielnianych wychowanków takich jak: Fundacja Atalaya, Stowarzyszenie Otwarte Drzwi, Fundacja po DRUGIE, Fundacja Dobrych Praktyk, Fundacja Szczęśliwej Drogi, Fundacja Robinson Crusoe.

Z oferty Punktu Wsparcia dla Usamodzielniającej się Młodzieży PUNKTUS skorzystało 37 wychowanków usamodzielniających się z instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Dodatkowo w 2023 roku pracownicy WCPR przeprowadzili na zlecenie innych powiatów 12 wywiadów środowiskowych oraz dokonali 11 ocen etapowych procesu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

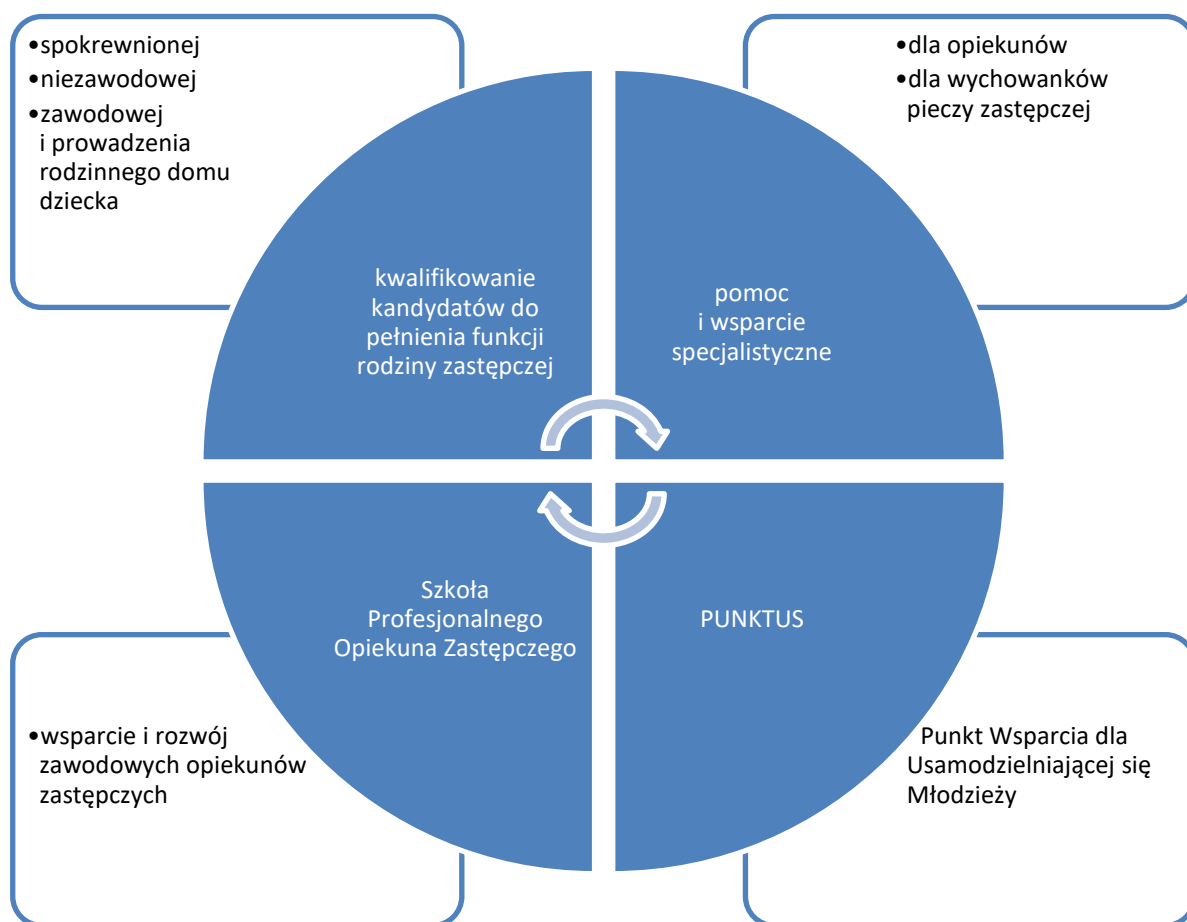
4. Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego

Zadania organizowania rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego realizuje Dział Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej (DWSS).

W tej części Centrum realizuje dwa główne zadania:

- Prowadzenie procesów kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- Udzielania wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej.

Wykres 34: Podział zadań w Dziale Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

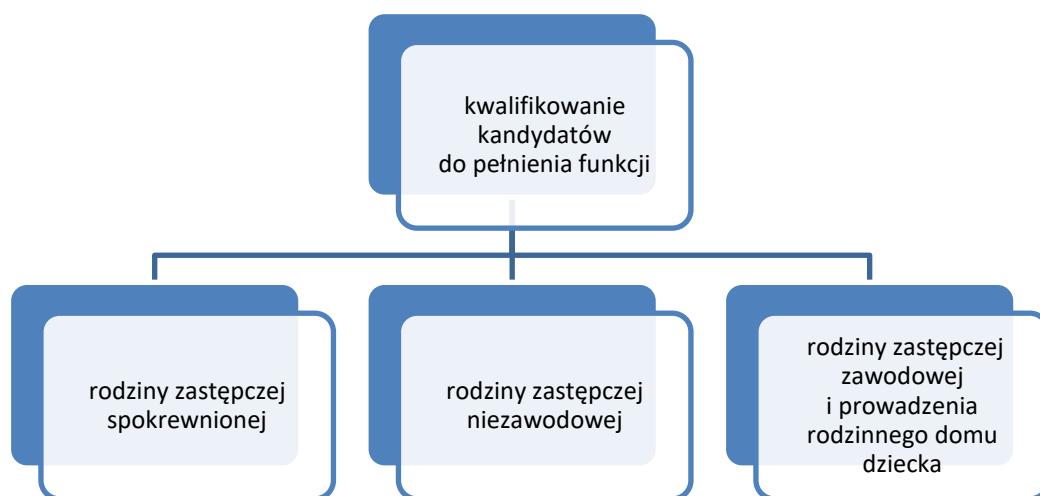

Zadania realizowane są przez specjalistów przy ścisłej współpracy z pracownikami pionu pieczy zastępczej WCPR.

DWSS funkcjonuje w lokalizacji przy al. Zjednoczenia 34 i przy ul. 11 Listopada 15B. W 2023 roku dwóch pedagogów prowadziło procesy kwalifikacyjne kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, natomiast jeden psycholog, pedagog oraz starszy specjalista pracy socjalnej organizowali i czynnie uczestniczyli w procesach kwalifikacyjnych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka. Siedmiu psychologów przeprowadzało badania kandydatów i osób pełniących funkcję niezawodowej i zawodowej rodziny zastępczej oraz osób prowadzących rodzinny dom dziecka dotyczące predyspozycji i motywacji do pełnienia tej funkcji. Trzech psychologów diagnozowało dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej i na tej podstawie sporządzało diagnozę psychofizyczną badanego dziecka. Trzech terapeutów prowadziło terapię wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej i psychoedukację opiekunów zastępczych (1 osoba dzieliła etat z działaniami na rzecz pełnoletnich wychowanków w PUNKTUS-ie). Starszy terapeuta, terapeutka, dwóch psychologów, pracownik socjalny i starszy specjalista pracy socjalnej realizowało zadania w Punkcie Wsparcia dla Usamodzielniającej się Młodzieży PUNKTUS.

1) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Wykres 35: Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczące organizowania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz zapewnienia im badań psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Zgodnie z wymogami ww. ustawy procedury kwalifikacyjne kandydatów do poszczególnych form rodzinnej pieczy zastępczej są zróżnicowane i wynikają z potrzeb i przepisów prawa.

a) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej

WCPR kwalifikuje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, mimo że ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie przewiduje tak rozbudowanej formy przygotowania kandydatów. Biorąc jednak pod uwagę potrzeby kandydatów oraz możliwości wyposażenia każdego z nich w podstawową wiedzę dotyczącą rozwoju dziecka, jego potrzeb, nawiązywania więzi, kwestii wychowawczych, komunikacji i uregulowań prawnych związanych z pieczą zastępczą, WCPR podjęło decyzję o przygotowaniu kandydatów w formule procesu kwalifikacyjnego.

Proces kwalifikacyjny obejmuje:

- analizę sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej na podstawie złożonych przez kandydatów dokumentów i wywiadu przeprowadzonego w miejscu ich zamieszkania,
- badanie psychologiczne dotyczące predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej,
- udział w szkoleniu, którego zakres uwzględnia potrzeby rodziny i dziecka.

W 2023 roku w procesie kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej:

- 123 osoby (88 środowisk) przystąpiło do procesu,
- 105 osób (79 środowisk) Komisja Kwalifikująca zakwalifikowała do szkolenia,
- 11 osób (15 środowisk) Komisja Kwalifikująca nie zakwalifikowała do szkolenia,
- 102 osoby (76 środowisk) ukończyło szkolenie,

- 99 osób (72 środowiska) otrzymało pozytywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
 - 7 osób (6 środowisk) nie zostały pozytywnie zaopiniowane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
 - 7 osób (6 środowisk) otrzymało negatywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
 - osoby szkolące przeprowadziły 81 wywiadów w miejscu zamieszkania kandydatów w celu oceny ich sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej i mieszkaniowej pod kątem spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 i 7,
 - psycholodzy sporządzili 118 opinii psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, które zostały omówione z osobą badaną,
 - odbyło się 25 posiedzeń Komisji Kwalifikujących, z których sporządzono 169 protokołów.
- W 2023 roku odbyło się 8 edycji szkoleniowych.

b) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej

Od 01.01.2023 roku wszyscy kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej zgłaszali się do WCPR do procesu kwalifikacji, natomiast zgodnie z podziałem kompetencji kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej niespokrewnieni i niespowinowaceni z dzieckiem byli szkoleni według autorskiego Programu WCPR „Rodzina - Bezpieczna Baza - Dom” zatwierdzonego przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej, z kolei kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej spokrewnieni lub spowinowaceni z dzieckiem, brali udział w szkoleniu prowadzonym na zlecenie m. st. Warszawy przez Ośrodek Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT Towarzystwa Nasz Dom według Programu PRIDE.

W 2023 roku odbyło się 5 cykli szkoleniowych, w tym 2 prowadzone przez WCPR i 3 przez Ośrodek PORT.

W 2023 roku w procesie kwalifikacji dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej:

- 108 osób (71 środowisk) przystąpiło do procesu kwalifikacji,
- 57 osób (35 środowisk) Komisja Kwalifikująca zakwalifikowała do udziału w szkoleniu,
- 9 osób (9 środowisk) Komisja Kwalifikująca nie zakwalifikowała do udziału w szkoleniu,
- 60 osób ukończyło szkolenie – tj. 34 osoby zostało przeszkolonych przez Ośrodek PORT i 26 przez WCPR,
- 46 osób (32 środowiska) otrzymało Zaświadczenia Kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej,
- pracownicy WCPR przeprowadzili 71 wywiadów w miejscu zamieszkania kandydatów w celu oceny ich sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej i mieszkaniowej pod kątem spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 i 7,
- psycholodzy sporządzili 77 opinii psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, które zostały omówione z osobami badanymi,
- odbyło się 30 posiedzeń Komisji Kwalifikującej, z których sporządzono 111 protokołów.

c) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

WCPR podpisało umowę z jedną rodziną spoza m.st. Warszawy w zakresie prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz z jedną do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej, w oparciu o przepisy art. 27 ust. 1,2, 2a i 2b Ustawy z 12.03.2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Ponadto prowadzone były rozmowy z osobami prowadzącymi rodzinny dom dziecka na terenie powiatu sokołowskiego i jedną rodziną zastępczą niezawodową z powiatu otwockiego które zgłosiły gotowość prowadzenia ww. form pieczy zastępczej na rzecz m.st. Warszawy. Podpisanie umów zaplanowane jest na styczeń 2024 roku.

Jednocześnie 2 niezawodowe rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie m.st. Warszawy zgłosiły swoją gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i w wyniku procesu kwalifikacji jedna z nich otrzymała Zaświadczenie Kwalifikacyjne do pełnienia tej funkcji.

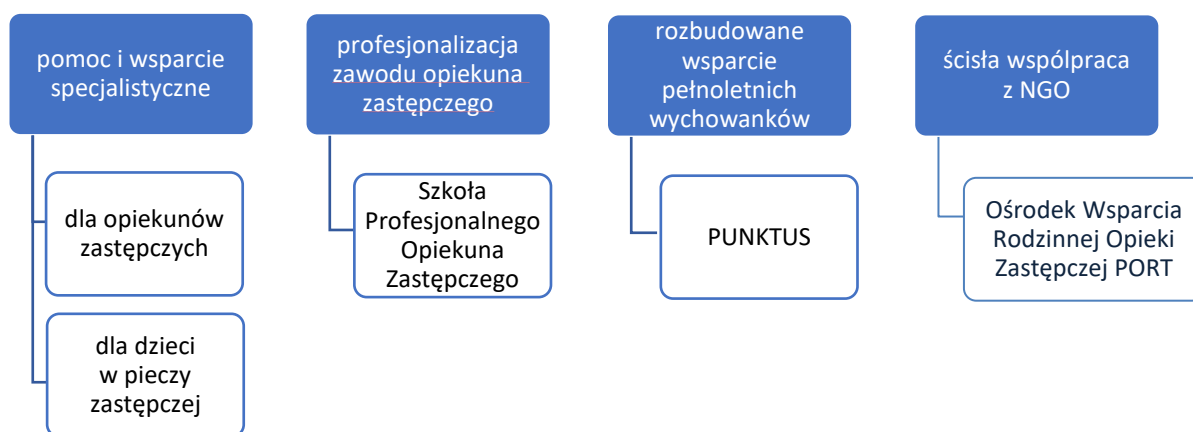
Ponadto dla trzech funkcjonujących zawodowych rodzin zastępczych zorganizowane zostały szkolenia uzupełniające ich kwalifikacje o moduły specjalistyczne tj. pełnienia funkcji Rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej oraz pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. Jedna z rodzin jest w trakcie procesu kwalifikacji dotyczącego zmiany formy opieki na rodzinę zastępczą zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego, którego zakończenie jest przewidziane na luty 2024 roku.

W 2023 roku w procesie kwalifikacji dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej:

- 4 osoby (3 środowiska) przystąpiły do procesów kwalifikacji, z których 2 zostały zakwalifikowane do szkolenia (w przypadku 2 osób nie było konieczności odbywania szkolenia gdyż Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa zwalniała z tego obowiązku),
- osoba prowadząca proces kwalifikacji przeprowadziła 4 wywiady w miejscu zamieszkania kandydatów w celu oceny ich sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej i mieszkaniowej pod kątem spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 i 7, natomiast w jednym środowisku Komisja kwalifikująca oceniała ww. sytuację na podstawie wywiadu przeprowadzonego przez współpracującego z rodziną koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- psycholodzy sporządzili 4 opinie psychologiczne dotyczące predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, które zostały omówione z osobami badanymi,
- odbyły się 3 posiedzenia Komisji Kwalifikującej, z których sporządzono 5 protokołów.

2) Udzielanie wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej

Wykres 36: Zadania Działu Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej mające na celu zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym i wychowankom.

a) Pomoc i wsparcie specjalistyczne:

wsparcie dla opiekunów zastępczych:

- prowadzenie przez pracowników WCPR trzech Grup Wsparcia dla rodzin zastępczych, spotkania odbywały się cyklicznie (raz w miesiącu), jedna w godzinach przedpołudniowych, dwie w godzinach popołudniowych (zgodnie z potrzebami uczestników). W ciągu roku odbyły się 22 spotkania Grup Wsparcia, w których z różną częstotliwością uczestniczyło 13 osób,
- omawianie przez psychologa wniosków i zaleceń z badań dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka przeprowadzanych co 2 lata (łącznie 123 opinie), przeprowadzono 116 spotkań z opiekunami zastępczymi,
- superwizja dla osób pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka; odbyło się 8 spotkań superwizyjnych, z tej formy wsparcia skorzystało 12 osób,
- szkolenia dla osób pełniących funkcję rodziny zastępczej, ta forma wsparcia dedykowana była dla rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka.

Dla rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych w ramach podnoszenia kwalifikacji i kompetencji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zorganizowane zostały 4 szkolenia w oparciu o potrzeby zgłaszane przez opiekunów zastępczych z następującej tematyki:

- a) Dziecko w sieci – jak zadbać o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży on-line, realizowane przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę dla 2 grup uczestników (łącznie 12 godzin), ze szkolenia skorzystało 14 opiekunów zastępczych,
- b) Depresja dzieci i młodzieży - szkolenie (8 godzin) realizowane przez 2 terapeutów WCPR w oparciu o autorski program, w szkoleniu uczestniczyło 18 opiekunów zastępczych,
- c) Specyfika rozwoju psychoseksualnego dzieci i młodzieży – szkolenie (6 godzin) prowadziła psycholog, psychoterapeuta, seksuolog kliniczny Polskiego Towarzystwa Seksuologicznego, w szkoleniu uczestniczyło 11 opiekunów zastępczych,
- d) Tożsamość seksualna i płciowa, w tym tematy związane ze wsparciem nastolatków nieheteroseksualnych i transpłciowych (6 godzin), ze szkolenia skorzystało 8 opiekunów zastępczych.

Dla rodzin zastępczych zawodowych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka na terenie m.st. Warszawy zorganizowano dwa szkolenia specjalistyczne uwzględniające potrzeby i specyfikę pracy osób zawodowo zajmujących się pieczą zastępczą:

- Samodzielne udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej w najbardziej typowych sytuacjach z życia codziennego oraz przy najczęstszych urazowych stanach wśród dzieci – realizowane dla 2 grup uczestników (15 godzin), z tej formy podnoszenia kwalifikacji skorzystało 25 zawodowych opiekunów zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka na terenie m.st. Warszawy,
- Rozpoznawanie, diagnozowanie i praca z dzieckiem, które doświadczyło traumy dziecięcej – realizowane dla 2 grup uczestników (16 godzin), w szkoleniu brało udział 23 zawodowych opiekunów zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka na terenie m. st. Warszawy. Szkolenie poprowadziła lekarz psychiatra dziecięcy, a opiekunowie oprócz wiedzy merytorycznej mieli możliwość skonsultowania istotnych kwestii dotyczących dzieci, nad którymi sprawują pieczę zastępczą.

wsparcie dla dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej:

- psycholog - sporządzanie diagnozy psychofizycznej dzieci, które kończą się wydaniem zaleceń do dalszej pracy opiekunów i pracowników placówek edukacyjnych, sporządzono 189 diagnoz, w tym 69 dla dzieci przebywających w spokrewnionych rodzinach zastępczych, 42 dla dzieci pozostających w rodzinach zastępczych niezawodowych, 78 dla dzieci objętych opieką w rodzinach zastępczych zawodowych i w rodzinnych domach dziecka. Ponadto od maja 2023 roku w Dziale Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń RPZ psycholog badający dzieci będą pełnił dyżury konsultacyjne dotyczące wsparcia w obszarze opiekuńczo-wychowawczym, psychoedukacji, konsultacji wstępnej przed umówieniem wizyty do specjalisty współpracującego z WCPR (psychiatra, neurolog, logopeda, fizjoterapeuta).

W konsultacjach uczestniczyli opiekunowie zastępczy i dzieci z pieczy zastępczej. Spotkania z opiekunami i dziećmi miały formę poradnictwa psychologicznego krótkoterminowego. Psychologzy przeprowadzili łącznie 80 konsultacji, w tym 20 konsultacji z dziećmi i 76 konsultacji z opiekunami zastępczymi.

- terapeuta - terapia indywidualna dzieci i młodzieży, prowadzenie warsztatów psychoedukacyjnych dla wychowanków, indywidualnym wsparciem terapeutycznym objęto 93 dzieci, w tym 64 z rodzin zastępczych spokrewnionych, 18 z rodzin zastępczych niezawodowych, 11 z rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka oraz 4 z instytucjonalnej pieczy zastępczej (dzieci, którym zmieniła się forma pobytu w pieczy zastępczej, a które były w procesach terapeutycznych miały możliwość ich kontynuowania), terapeuci prowadzący terapię dla dzieci udzielali również wsparcia opiekunom zastępczym w formie konsultacji i porad, z których skorzystało 95 rodzin zastępczych, w tym 65 rodzin zastępczych spokrewnionych, 19 rodzin zastępczych niezawodowych, 11 rodzin zastępczych zawodowych. Wsparciem grupowym zostało objętych 36 dzieci, w tym w grupie terapeutycznej 12 dzieci,

w grupie wsparcia 10 dzieci, w 3 warsztatach psychoedukacyjnych 24 dzieci,

- terapeuta SI – prowadzenie oceny rozwoju procesów integracji sensorycznej u dzieci w pieczy zastępczej, konsultacje z instruktą dla opiekunów zastępczych z zakresu trudności w funkcjonowaniu dziecka i wydawanie zaleceń z propozycjami ćwiczeń do pracy z dzieckiem w domu, z terapii skorzystało 9 dzieci (3 z rodzin zastępczych spokrewnionych oraz 6 z rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka), udzielono 21 konsultacji z instruktą 9 rodzinom zastępczym,

- neurolog – konsultacje neurologiczne, w ramach umowy o świadczenie usług były dostępne również dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, wsparciem zostało objętych 75 dzieci, odbyło się 75 konsultacji,

- fizjoterapeuta – zajęcia fizjoterapeutyczne, prowadzenie terapii dla dzieci i instruktaży dla opiekunów dzieci przebywających w zawodowej pieczy zastępczej prowadzone w miejscu ich zamieszkania (umowa o świadczenie usług), wsparciem fizjoterapeuty zostało objętych 40 dzieci (diagnoza i fizjoterapia), łącznie odbyło się 320 zajęć i instruktaży pielęgnacyjnych,

- lekarz psychiatra – konsultacje psychiatryczne w ramach 2 umów o świadczenie usług konsultacje były dostępne dla wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, wsparciem zostało objętych 158 dzieci, odbyło się 298 konsultacji,

- logopeda – diagnoza i terapia logopedyczna prowadzona w miejscu zamieszkania dzieci (umowa o świadczenie usług), w terapii uczestniczyło 39 wychowanków, odbyły się 232 zajęcia terapii logopedycznej.

b) Rozbudowane wsparcie pełnoletnich wychowanków:

W strukturze WCPR w lokalu przy ul. 11 Listopada 15B działa Punkt Wsparcia dla Usamodzielniającej się Młodzieży PUNKTUS.

W 2023 roku do głównych zadań PUNKTUS należało m.in:

- udzielanie pomocy wychowankom pieczy zastępczej w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia,
- zapewnianie wychowankom pieczy zastępczej pomocy prawnej, psychiatrycznej i psychologicznej.

W 2023 roku usamodzielniani wychowankowie skorzystali w PUNKTUS ze wsparcia:

- psychologa: 639 konsultacji (118 wychowanków),
- terapeutę: 1145 konsultacji (53 wychowanków),
- pracownika socjalnego: 433 (318 konsultacji w środowisku, 115 - w biurze),
- lekarza psychiatry: 229 konsultacji (90 wychowanków),
- doradcy zawodowego: 222 konsultacje (75 wychowanków) i warsztaty grupowe – 6 godzin,
- radcy prawnego: 100 konsultacji (68 wychowanków),
- terapeuta uzależnień: 137 konsultacji (16 wychowanków),
- Klub Społeczności Punktusowej: nowa forma utworzona w miejsce prowadzonej wcześniej grupy wsparcia – 20 spotkań (45 wychowanków),
- zajęć grupowych organizowanych przez PUNKTUS – pracownicy przeprowadzili 20 zajęć grupowych dla 55 wychowanków, w tym odbyły się: 2 warsztaty „Sztuka rodzicielstwa, jak przygotować się do ważnej roli” dla 10 uczestników, oraz 18 warsztatów ramach „Klubu społeczności Punktusowej” dla 45 wychowanków,
- zajęć grupowych realizowanych przez przedstawicieli NGO: wsparciem objętych zostało 63 wychowanków, w tym odbyły się: 3 warsztaty "W dobrym stylu do pierwszej pracy" realizowane przez Fundację 4 P i Fundację Pankracy; 1 warsztat przeprowadzony przez Fundację Robinson Cruzoe - "Robinson u lekarza"; prowadzony był Bank Ubrań przez Fundację 4 P oraz Fundację Pankracy, w ramach którego zrealizowano 24 konsultacje indywidualne ze stylistą,
- wolontariatu w formie korepetycji z matematyki i języka angielskiego udzielanych przez studentów Akademii Leona Koźmińskiego – 16 spotkań dla 4 maturzystów.

c) Współpraca na rzecz osób sprawujących pieczę zastępczą i dzieci przebywających pod ich opieką

z Ośrodkiem Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT Towarzystwa Nasz Dom, który prowadził:

- konsultacje indywidualne dla opiekunów zastępczych, w tym o charakterze terapeutycznym: 1867,5 godziny,
- warsztat dla opiekunów zastępczych z obszaru tematyki opiekuńczo-wychowawczej: 8 godzin,
- specjalistyczne spotkania grupowe dla dzieci: 40 godzin,
- usługi wolontariackie w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka: 951 godzin,
- liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem: 166,
- liczba dzieci w pieczy zastępczej objętych wsparciem: 116.

W 2023 roku wszystkie cele i zadania Działu Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej były realizowane zgodnie z założeniami.

W 2023 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wystąpiło do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z wnioskiem o zatwierdzenie na kolejne pięć lat programu szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i prowadzenia

rodzinnego domu dziecka „Rodzina – Bezpieczna Baza – Dom”, który Ministerstwo zatwierdziło decyzją MRiPS Nr 4/2023/RZ z dnia 7 marca 2023 roku.

Procesy kwalifikowania i szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka realizowane były zgodnie z przyjętymi wcześniej założeniami. Ponadto w ramach podnoszenia kwalifikacji rodzin zastępczych przeprowadzone zostało szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej specjalistycznej, w którym uczestniczyły 3 osoby, a także dla jednej zawodowej rodziny zastępczej w związku z planowaną zmianą formy pieczy zastępczej na pogotowie rodzinne. Udzielanie wsparcia specjalistycznego opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej dostosowywano do ich potrzeb. Zadania były realizowane zgodnie z założeniami. Jednocześnie poszerzony został zakres świadczonego dotychczas wsparcia psychologicznego o dyżury psychologów dziecięcych, którzy prowadzili konsultacje w obszarach opiekuńczo-wychowawczych zarówno dla dzieci jak i opiekunów zastępczych.

Ponadto rozszerzono realizowaną przez terapeutów ofertę wsparcia specjalistycznego dla dzieci z pieczy zastępczej o wsparcie dzieci w sytuacjach interwencyjnych, konsultacje rodzinne i konsultacje psychoedukacyjne. Psychoterapia indywidualna i grupowa oraz socjoterapia jako główne zadania terapeutów były realizowane przez cały rok bez zakłóceń. Dla opiekunów zastępczych terapeuci wprowadzili nową ofertę szkolenia z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

IV OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz w oparciu o następujące akty wykonawcze:

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych,
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 roku w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie.

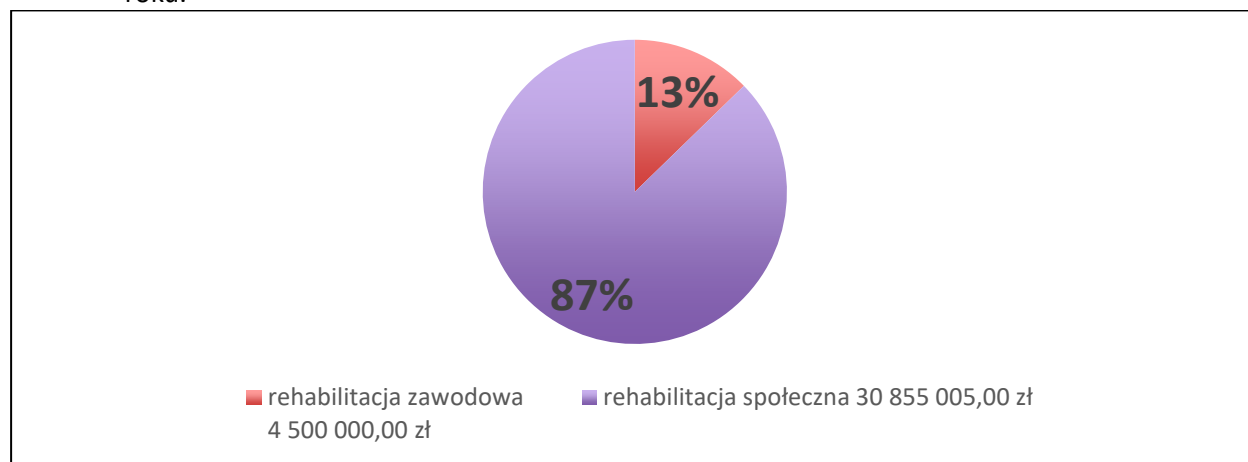
Środki finansowe na powyższe zadania przyznawane są według algorytmu w drodze uchwały Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2023 roku m.st. Warszawa otrzymało z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) na realizację zadań wynikających z ustawy z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej początkowo łącznie kwotę 34 451 278 zł, którą w czerwcu zwiększył do kwoty 35 355 005 zł. Zmiana ta spowodowana była zwiększeniem kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej.

Projekty uchwał dotyczących podziału środków PFRON na realizację zadań każdorazowo były opiniowane przez Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych, a następnie przyjęte przez Radę m.st. Warszawy. W 2023 roku pierwotna uchwała dotycząca podziału środków PFRON na realizację zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

(LXXX/2639/2023 z 20 kwietnia 2023 roku) zmieniana była dwukrotnie: uchwałą LXXXVI/2828/2023 z 31 sierpnia 2023 roku oraz uchwałą LXXXIX/2916/2023 z 5 października 2023 roku.

Wykres 37: Podział środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2023 roku.

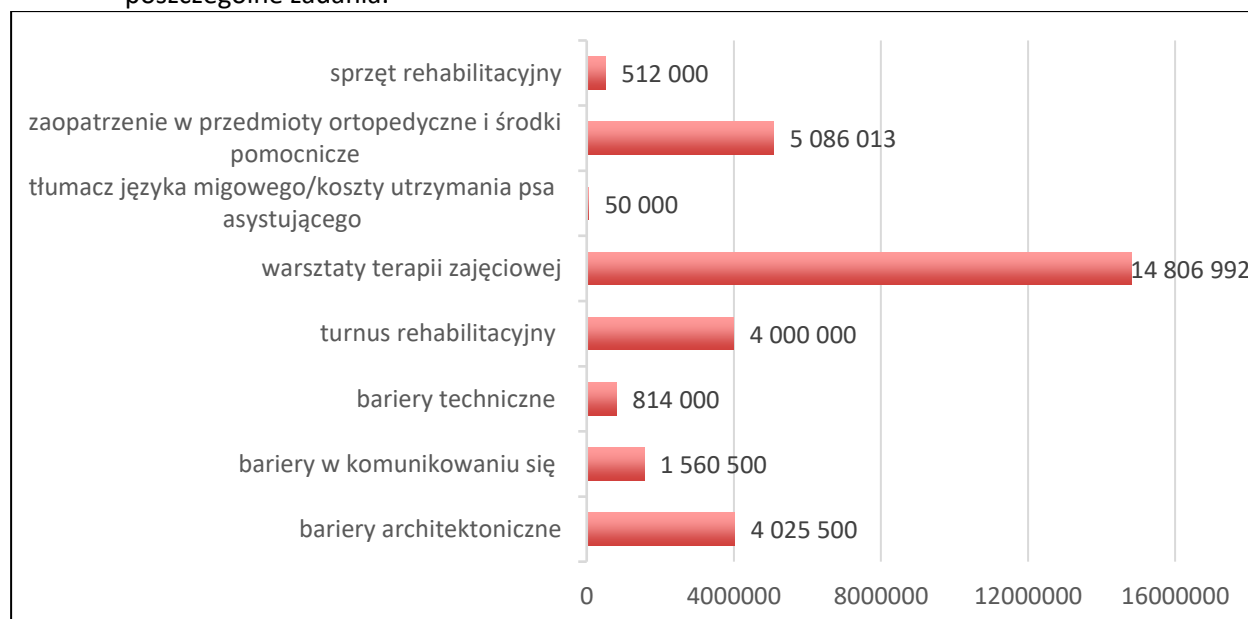
Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej od 2008 roku realizuje Urząd Pracy m.st. Warszawy, Centrum jest jedynie realizatorem płatności w tym zakresie oraz przygotowuje zbiorcze sprawozdania do PFRON.

1. Rehabilitacji społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez udzielanie wsparcia w formie:

- dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- dofinansowania kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Wykres 38: Podział środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na poszczególne zadania.

Rok 2023 to kolejny trudny rok realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej. Obserwowane trudności związane z faktycznym wykorzystaniem przez beneficjentów udzielonego im wsparcia ze środków PFRON wynikały głównie ze wzrostu cen towarów i usług – co skutkowało zwiększeniem odsetku rezygnacji z przyznanej pomocy.

W rezultacie koniecznym było prowadzenie bieżącej weryfikacji wykorzystania środków PFRON, wzmożonej kontroli realizacji wydanych decyzji i podpisanych umów oraz ponownego dysponowania środkami zwracanymi do puli przeznaczonej na realizację poszczególnych zadań.

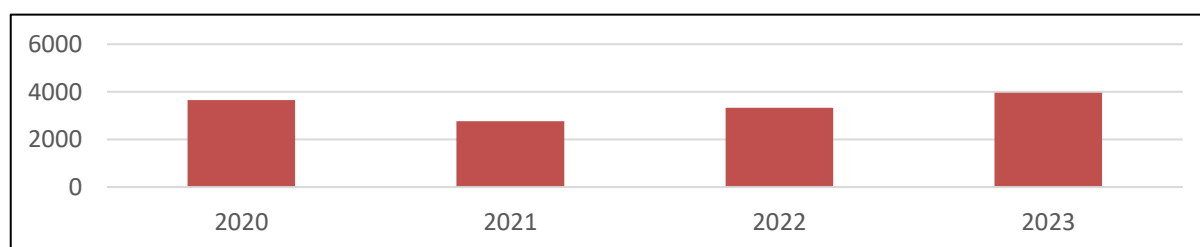
Tabela 17: Realizacja budżetu w poszczególnych zadaniach.

Nazwa zadania	Przyznany limit	Wypłacone środki
Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych	4 025 500 zł	3 934 094,71 zł
Dofinansowanie do likwidacji barier technicznych	814 000 zł	808 061,49 zł
Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się	1 560 500 zł	1 554 948,44 zł
Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	4 000 000 zł	3 701 224,80 zł
Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	512 000 zł	511 854,86 zł
Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	5 086 013 zł	5 079 310,32 zł
Dofinansowanie do działalności warsztatów terapii zajęciowej	14 806 992 zł	14 806 992 zł
Dofinansowanie do usługi tłumacza języka migowego oraz kosztów utrzymania psa asystującego	50 000 zł	5 147,20 zł
RAZEM:	30 855 005 zł	30 401 633,82 zł

1) Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów

W 2023 roku o uzyskanie dofinansowania w tym zadaniu ubiegały się 3 964 osoby (w tym 1 253 opiekunów). Dla porównania: w 2022 roku o wsparcie w zadaniu ubiegało się 3 328 osób, w 2021 roku było to 2 761 osób, a w 2020 roku - 3 656. Dane wskazują na coroczny wzrost zapotrzebowania na wsparcie w tym zakresie.

Wykres 39: Ilość osób ubiegających się o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w latach 2020-2023.

Dofinansowanie w zadaniu przyznano łącznie 2 496 osobom. Ostatecznie ze środków PFRON wypłacono dofinansowania w łącznej kwocie 3 701 224,80 zł na rzecz 2 160 osób (w tym 796 opiekunów), to jest 92,53% przewidzianych środków. W grupie tej znalazło się 304 dzieci i osób w wieku 16-24 lata uczących się lub studiujących (wypłacona kwota to 609 151,52 zł) oraz 271 opiekunów tych osób (koszt 360 227 zł). Pozostała kwota (2 731 846,28 zł) została wypłacona 1 060 osobom dorosłym obejmując również koszt pobytu na turnusie ich opiekunów (525 osób).

W obszarze dofinansowań do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych zaobserwowano znaczny wzrost faktycznych ich kosztów wykazywany przez organizatorów. Nierzadko koszt realizacji turnusu przekraczał dwukrotność kwoty wsparcia ze środków PFRON, co szczególnie zauważalne było w przypadku realizacji zadania na rzecz dzieci (osób do 16 r.ż.).

Najczęstszym powodem rezygnacji z przyznanego wsparcia był brak możliwości pokrycia przez wnioskodawców udziału własnego w koszcie turnusu.

Podkreślić należy, że środki finansowe w tym zadaniu podobnie jak w roku ubiegłym zostały w całości limitu rozdysponowane pomiędzy osoby niepełnosprawne (w ramach wydanych decyzji o przyznaniu wsparcia), włącznie ze środkami odzyskanymi z uwagi na zgłaszane rezygnacje. Pomimo realnego zapotrzebowania i pracy wykonanej przez pracowników Centrum, nie wykorzystano kwoty 298 775 (7,47%) zł i na koniec roku oddano ją do PFRON. Zwrócona do PFRON kwota jest zbliżona do kwoty niewykorzystanej na realizację zadania w roku 2022 (292 177 zł).

2) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

W 2023 roku zawarto 92 umowy o dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny (w roku 2022 zawarto 68 umów) na łączną kwotę 523 822,40 zł (w roku 2022 – 299 108 zł). Dofinansowanie wypłacono 77 osobom na kwotę 511 854,86 zł (99,97% środków przewidzianych na zadanie). 15 umów zostało rozwiązanych z uwagi na zgłoszone rezygnacje Wnioskodawców po ich podpisaniu lub z powodu niewywiązania się przez Wnioskodawców z warunków realizacji umowy (zakupu sprzętu).

Dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w roku 2023 ze środków PFRON faktycznie udzielono (wypłacono) 1 226 osobom na kwotę 5 079 310,32 zł (99,87% środków) przy 2 376 złożonych wnioskach w skali roku.

W zadaniu jeden wnioskodawca mógł wystąpić z więcej niż jednym wnioskiem, w związku z czym liczba wniosków objętych dofinansowaniem jest wyższa niż liczba osób, którym tego wsparcia udzielono.

Pomimo znacznego zwiększenia kwoty środków PFRON przeznaczonych na realizację omawianych zadań względem roku 2022 (wzrost o 1 264 908 zł) kwota ta między innymi z uwagi na zwiększenie kwot limitów cen w ramach środków Narodowego Funduszu Zdrowia (od których zależna jest kwota wsparcia ze środków PFRON) nie pozwoliła na zaspokojenie wszystkich zgłoszonych potrzeb. Wzrost cen wyrobów medycznych skutkował również większą skalą rezygnacji. Ponowne dysponowanie środkami pochodzącymi z rezygnacji i niezrealizowanych umów o dofinansowanie pozwoliło na wykorzystanie 99,88% środków przewidzianych na realizację omawianych zadań.

Należy podkreślić, że zgodnie z wytycznymi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Biura Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych po raz kolejny wnioski z wszystkich zadań, na których realizację zabrakło środków finansowych zostały

rozpatrzone odmownie z możliwością ponownego złożenia wniosku w 2024 roku. Tym samym wnioski nie zostały przeniesione na kolejny rok i nie obciążą nowego budżetu.

3) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

W ramach zadania Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w 2023 roku wypłacono kwotę łączną 3 934 094,71 zł (97,73%) w ramach 222 zawartych umów.

Realizacja zadania przez wnioskodawców jest obciążona dużym ryzykiem. Wykonanie prac objętych umową dofinansowania rozłożona jest w czasie i często wymaga uzyskania przez wnioskodawców niezbędnych zgód (np. właściciela budynku, w którym będzie prowadzona inwestycja), znalezienia wykonawcy (który zrealizuje prace w danym roku kalendarzowym), ponadto konieczne jest posiadanie wkładu własnego. W roku sprawozdawczym obserwowano znaczny wzrost cen materiałów i usług. Wielu wnioskodawców występowało z prośbą o przedłużenie terminu realizacji umowy do końca listopada 2023 roku, by ostatecznie jej nie zrealizować lub zrealizować tylko w części. W efekcie z uwagi na zbliżający się koniec roku budżetowego nie było już możliwości zawarcia umów z kolejnymi wnioskodawcami, w związku z czym ze środków przeznaczonych na realizację zadania do PFRON zwrócono łączną kwotę 91 405,29 zł (2,27%).

Z dofinansowania do likwidacji barier w komunikowaniu się w 2023 roku skorzystały 620 osoby na kwotę 1 554 948,44 zł (do PFRON zwrócono 5 551,56 zł – to jest 0,36% środków przeznaczonych na realizację zadania).

Z dofinansowania do likwidacji barier technicznych skorzystało 340 osób na łączną kwotę 808 061,49 zł (zwrotowi do PFRON podlegała kwota 5 938,51 zł co stanowi 0,73% środków przeznaczonych na zadanie).

Pomimo faktu, że Wnioskodawcy podobnie jak w roku poprzednim rezygnowali z przyznanego dofinansowania w części lub w całości bądź dokonywali zakupu tańszego sprzętu niż wskazanego we wniosku, dzięki podejmowanym działaniom przez pracowników Centrum wypłacono łącznie 98,39% środków przeznaczonych na realizację omawianych zadań.

4) Dofinansowanie do usługi tłumacza języka migowego lub kosztów utrzymania psa asystującego

W 2023 roku do WCPR wpłynęło 10 wniosków. 5 wniosków spełniło wymogi formalne i uzyskało pozytywną ocenę merytoryczną, w związku z czym WCPR podjęło decyzje o przyznaniu wsparcia w łącznej kwocie 14 009,76 zł. Ostatecznie zawarte zostały 3 umowy o dofinansowanie (jedna obejmowała dofinansowanie kosztów utrzymania psa asystującego) na łączną kwotę 6 032 zł, z której zrealizowano wypłaty w wysokości 5 147,20. Z uwagi na szczególne przepisy prawa regulujące realizację zadania WCPR nie miało możliwości przesunięcia przewidzianych na nie środków. Do PFRON zwrócono kwotę 44 852,80 zł (89,71% środków przeznaczonych na realizację zadania).

5) Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatów, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych o dofinansowanie ze środków Funduszu zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny mogą ubiegać się jeden raz w roku osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu. Wniosek o dofinansowanie ze środków

Funduszu składa się w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadań. W 2023 roku do WCPR wpłynęło 6 wniosków o dofinansowanie z tego tytułu. Po uzyskaniu opinii Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych odmówiono udzielenia dofinansowania.

6) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

O przyznanie dofinansowania w tym zadaniu mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed złożeniem wniosku.

W ramach naboru wniosków na rok 2023 do Centrum nie wpłynął żaden wniosek.

7) Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

W 2023 roku, w Warszawie działało 15 warsztatów terapii zajęciowej, z ich oferty skorzystały 502 osoby. Najmniejszy WTZ oferował miejsca dla 20 uczestników, największy dla 60 uczestników.

Na sfinansowanie kosztów funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2023 roku Centrum wydatkowało kwotę 14 806 992 zł co stanowiło 47,99% całości budżetu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonego na realizację przez WCPR zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w okresie sprawozdawczym.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych działalność WTZ finansowana jest w 90% ze środków PFRON oraz w 10% ze środków m. st. Warszawa. Koszty działania WTZ z uwzględnieniem wszystkich źródeł finansowania wyniosły 16 613 199 zł, w tym 160 985 zł (0,97 %) to koszty własne poniesione przez podmioty prowadzące WTZ. Środki publiczne zostały wykorzystane w 98,81%.

W 2023 roku zaplanowano w WTZ 15 kontroli problemowych. Plan kontroli w tym zakresie został zrealizowany w 100%. Kontrole miały miejsce w siedzibie WCPR. Zakres kontroli obejmował sprawdzenie prawidłowości wydatkowania środków PFRON w I kwartale 2023 roku. W toku kontroli wykonanych, w WTZ nie stwierdzono nieprawidłowości w sprawdzanym zakresie, nie wydano zaleceń pokontrolnych.

8) Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób z Niepełnosprawnością (PIKON) mieszczący się przy al. Solidarności 93

W 2023 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało prowadzenie Punktu Informacyjno-Koordynacyjnego dla Osób z Niepełnosprawnościami (PIKON).

PIKON prowadził działania informacyjne np. o ofercie miasta adresowanej do osób z niepełnosprawnościami, przysługujących ulgach i uprawnieniach, jak uzyskać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Udzielano również pomocy w wypełnieniu wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON. Pracownicy PIKON prowadzili i uaktualniali bazę wiedzy na temat oferty i kompetencji poszczególnych jednostek organizacyjnych m. st. Warszawy, instytucji i podmiotów działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Zapytania mieszkańców dotyczyły głównie: możliwości uzyskania wsparcia ze środków PFRON, przepisów stanowiących o ważności orzeczeń i procedur dotyczących orzecznictwa do celów pozarentowych oraz ulg i uprawnień przysługujących osobom z niepełnosprawnościami.

Nieodmiennie szczególnym zainteresowaniem cieszą się informacje dotyczące uzyskania karty

parkingowej. W IV kwartale zaobserwowano bardzo duże zapotrzebowanie na wsparcie mieszkańców Warszawy w pozyskaniu informacji i wypełnianiu dokumentacji dotyczących świadczenia wspierającego, nowej formy wsparcia osób z niepełnosprawnościami realizowanej od 1 stycznia 2024 roku.

Działalność PIKON realizowana była głównie poprzez kontakt telefoniczny i mailowy, możliwe było także umówienie się na osobiste spotkanie z pracownikiem PIKON, po uprzednim uzgodnieniu terminu wizyty. W 2023 roku w ramach PIKON zarejestrowanych zostało 6 041 zgłoszeń.

W roku 2023 zrealizowano również wsparcie w postaci indywidualnych konsultacji w ramach dyżurów eksperckich świadczonych przez pracownika socjalnego. Z tej formy pomocy w okresie realizacji od 15 września do 15 grudnia 2023 roku skorzystało 87 osób. Pracownicy PIKON po raz kolejny uczestniczyli w kolejnej edycji Wolskiego Korowodu, który odbył się 21 maja 2023 roku w Parku Sowińskiego, ofertę Punktu prezentowali również podczas XIX edycji Rodzinnego Pikniku Integracyjnego – Szczęśliwice 2023 organizowanego w Parku Szczęśliwickim. Ponadto pracownicy PIKON na zaproszenie jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy oraz organizacji pozarządowych prowadzili liczne szkolenia dedykowane ich pracownikom lub klientom z zakresu procedur związanych z ubieganiem się o orzeczenie do celów pozarentowych oraz oferty wsparcia osób z niepełnosprawnościami realizowanej na rzecz mieszkańców Warszawy (w tym przez WCPR).

2. Orzekanie o Niepełnosprawności

Zadanie to realizuje Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Do rozpatrzenia poszczególnych wniosków powoływane są składy orzekające. W 2023 roku w skład zespołów orzekających wchodziło 51 osób, w tym:

- 31 lekarzy różnych specjalizacji,
- 12 psychologów,
- 6 pracowników socjalnych,
- 1 doradca zawodowy,
- 1 pedagog.

Łącznie odbyło się 1 557 posiedzeń składów orzekających.

W roku 2023 do Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wpłynęło ogółem 20 722 wniosków w sprawie uzyskania orzeczenia, w tym 4 365 wniosków dotyczyło osób przed 16 rokiem życia. Łącznie Miejski Zespół wydał 17 108 orzeczeń, w tym 3 516 orzeczeń dla osób poniżej 16 roku życia. 2 983 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności Miejski Zespół wydał osobom ubiegającym się o orzeczenie po raz pierwszy.

W roku 2023 w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, Miejski Zespół rozpatrywał również wnioski o wydanie orzeczeń uchodźcom wojennym, którzy od 24 lutego 2022 roku przebywali na terenie m.st. Warszawy. Do Miejskiego Zespołu wpłynęły 623 wnioski o wydanie orzeczeń, w tym 189 dotyczyło osób przed 16 rokiem życia. 683 uchodźców wojennych z Ukrainy otrzymało orzeczenie, w tym 237 orzeczeń Miejski Zespół wydał dla osób poniżej 16 roku życia. Prowadząc postępowania o wydanie uchodźcom orzeczenia Miejski Zespół miał także do dyspozycji pracowników tłumaczy języka ukraińskiego.

Od orzeczenia Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności przysługuje prawo wniesienia odwołania. W 2023 roku zostało złożonych 2 856 odwołań, z których 450 stanowiły odwołania od orzeczeń wydanych osobom poniżej 16 roku życia. Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie po rozpatrzeniu odwołań:

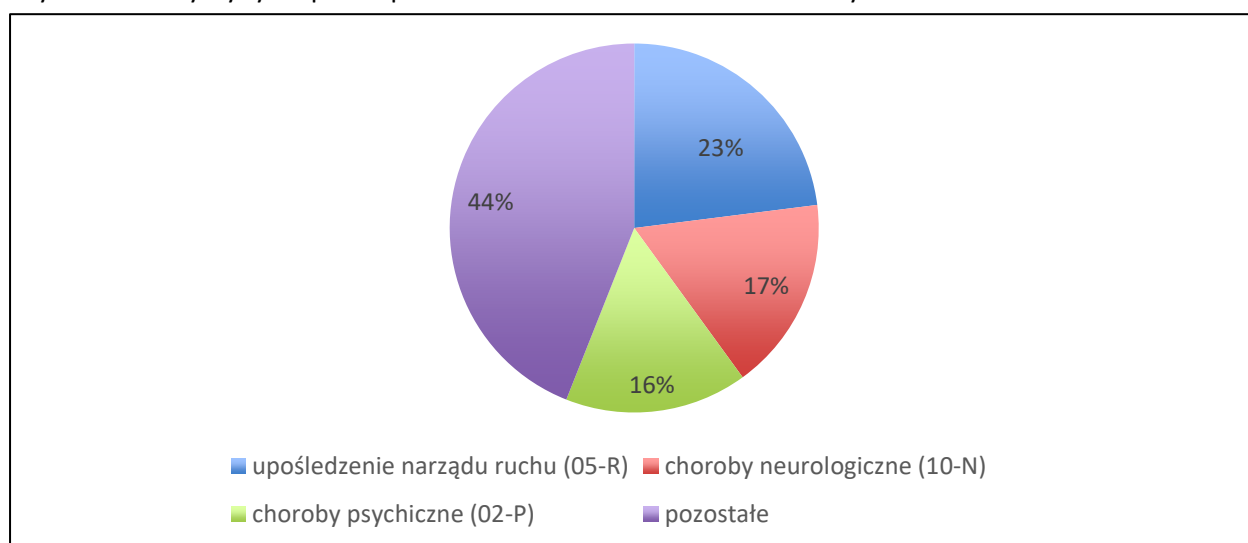
- 1 038 orzeczeń Miejskiego Zespołu utrzymał w mocy,
- 546 orzeczeń uchylił w części,
- 199 orzeczeń uchylił w całości,
- 7 spraw Wojewódzki Zespół przekazał do Miejskiego Zespołu w celu ponownego rozpatrzenia.

W wyniku samokontroli Miejski Zespół rozpatrzył 33 odwołania. W 10 przypadkach postępowanie zostało umorzone, ponieważ osoby odwołujące się wycofały odwołanie przed rozpatrzeniem, a w 1 012 sprawach postępowanie odwoławcze nie zakończyło się jeszcze lub brak było podstaw do rozpatrzenia odwołania.

Najczęstszymi przyczynami niepełnosprawności w orzeczeniach osób dorosłych w 2023 roku były:

- upośledzenia narządu ruchu (05-R) – 23%,
- choroby neurologiczne (10-N) – 17%,
- choroby psychiczne (02-P) – 16%.

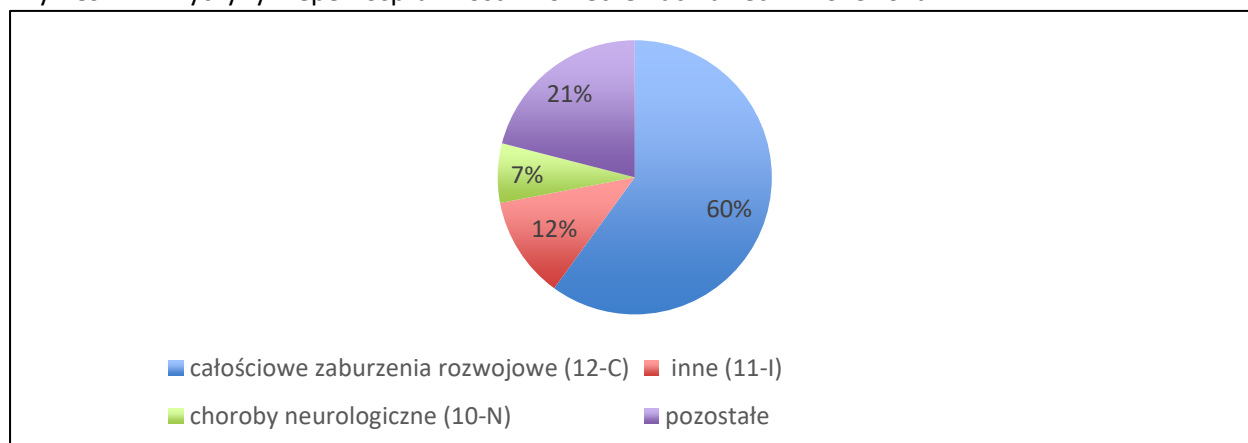
Wykres 40: Przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach osób dorosłych w 2023 roku.

Najczęstszymi przyczynami niepełnosprawności w orzeczeniach dzieci w 2023 roku były:

- całościowe zaburzenia rozwojowe (12-C) - 60%,
- inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego (11-I) – 12%,
- choroby neurologiczne (10-N) - 7%.

Wykres 41: Przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach dzieci w 2023 roku.

1) Legitymacja osoby niepełnosprawnej

Dokumentem potwierdzającym niepełnosprawność jest legitymacja osoby niepełnosprawnej wydawana na wniosek zainteresowanego.

W 2023 roku Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie wydał łącznie 7 228 legitymacji, w tym 1 440 dla osób poniżej 16 roku życia.

2) Karty parkingowe

W 2023 roku do Miejskiego Zespołu wpłynęło 4 396 wniosków o wydanie karty parkingowej, w tym 4 360 stanowiły wnioski osób niepełnosprawnych, a 36 wnioski placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych, które mają znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Miejski Zespół wydał łącznie 4 262 karty parkingowe, w tym 4 229 stanowiły karty wydane osobom niepełnosprawnym, a 33 uprawnionym placówkom.

V PROJEKTY I PROGRAMY

1. Programy finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Prowadzenie Punktu Informacyjno-Koordynacyjnego dla Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną (PIKONI) w ramach realizacji projektu pn. Warszawski zintegrowany model wsparcia środowiskowego dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną - testowanie i wdrażanie modelu.

W marcu 2023 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zakończyło udział w realizacji projektu pn. „Warszawski zintegrowany model wsparcia środowiskowego dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną – testowanie i wdrażanie modelu”, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Głównym celem projektu było przetestowanie i wdrożenie kompleksowego i zindywidualizowanego modelu środowiskowego wsparcia 1025 dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną, osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju, niepełnosprawnością sprzężoną oraz ich rodzin/opiekunów/otoczenia.

Okres realizacji projektu od 01.09.2019 roku do 31.03.2023 roku.

Model wdrażany był w czterech dzielnicach m.st. Warszawy: Bemowo, Białołęka, Wilanów, Wola, w zakresie wsparcia OzNI a także pracy ze społecznościami lokalnymi. Celem Modelu była koordynacja usług dostępnych na obszarze m.st. Warszawy i utworzenie systemu wsparcia dla OzNI i ich rodzin, który

umożliwi im samodzielne życie na miarę ich możliwości i realizację w życiu prywatnym, społecznym i zawodowym.

Projekt realizowało Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy w partnerstwie z Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie, Stowarzyszeniem „Otwarte Drzwi” oraz we współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej z czterech testowanych dzielnic.

W ramach projektu WCPR odpowiadało za realizację zadania „Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób z Niepełnosprawnością Inteligencyjną (PIKONI)”.

Działania PIKONI koncentrowały się na wspieraniu osób z niepełnosprawnością intelektualną poprzez diagnozę potrzeb Osob, ich zasobów, ocenę adekwatności stosowanych instrumentów wsparcia, wskazanie optymalnych kierunków rozwoju i dalszej pomocy. Ponadto zadaniem Punktu była koordynacja i monitoring procesów wsparcia odbiorców projektu oraz wsparcie merytoryczne pozostałych podmiotów zaangażowanych we wdrażanie Modelu.

Wsparcie oferowane w ramach projektu było w każdym przypadku dopasowane do potrzeb uczestnika już od etapu rozmowy rekrutacyjnej. Po przyjęciu do projektu, zespół PIKONI przeprowadzał diagnozę funkcjonalną uczestnika, która pozwalała na określenie poziomu funkcjonowania w życiu codziennym, umożliwiała określenie kluczowych obszarów wsparcia.

Zespół PIKONI tworzyli: koordynator merytoryczny, specjalista ds. monitoringu wsparcia oraz psycholog. W ramach działalności Punktu uczestnicy mogli również skorzystać z oferty dodatkowego wsparcia specjalistycznego.

Od stycznia do marca ze wsparcia PIKONI skorzystały 194 osoby.

W tym czasie osoby te skorzystały z:

- 79 konsultacji z psychologiem,
- 40 godzin konsultacji z prawnikiem,
- 60 godzin konsultacji z dietetykiem,
- 60 godzin konsultacji z seksuologiem,
- 50 godzin konsultacji z neurologopedą.

2. Zadania wynikające z zachowania trwałości po zakończonych projektach

Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób z Niepełnosprawnością Inteligencyjną (PIKONI)

Od kwietnia 2023 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi „Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób z Niepełnosprawnością Inteligencyjną (PIKONI)” w ramach zachowania trwałości po zakończonym projekcie pn. „Warszawski zintegrowany model wsparcia środowiskowego dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną – testowanie i wdrażanie modelu”, który był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Działania PIKONI koncentrowały się na wspieraniu osób z niepełnosprawnością intelektualną poprzez diagnozę potrzeb, wsparcie w obszarze funkcjonowania społecznego, poradnictwo psychologiczne oraz zapewnienie innych konsultacji specjalistycznych.

Od kwietnia do grudnia 2023 roku ze wsparcia PIKONI korzystało 70.

W tym czasie osoby te skorzystały z:

- 303 spotkań z konsultantem ds. włączenia społecznego,
- 159 konsultacji z psychologiem,

- 210 godzin konsultacji z prawnikiem,
- 180 godzin konsultacji z dietetykiem,
- 180 godzin konsultacji z seksuologiem,
- 180 godzin konsultacji z neurologopedą,
- 50 godzin konsultacji z psychoterapeutą,
- 198 godzin konsultacji z doradcą zawodowym.

3. Programy finansowane ze środków Funduszu Pracy

Integracja i aktywizacja społeczna cudzoziemców w Warszawie

W grudniu 2023 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zakończyło realizację projektu "Integracja i aktywizacja społeczna cudzoziemców w Warszawie". Projekt skierowany był do cudzoziemców, którzy legalnie przebywają w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia dla osób z Afganistanu i Ukrainy.

Dofinansowanie na realizację projektu pozyskał Urząd Miasta Stołecznego Warszawy. Obok WCPR projekt realizowały dwa ośrodki pomocy społecznej: OPS Bielany i OPS Bemowo. Koordynację działań prowadziło Biuro Współpracy Międzynarodowej Urzędu m.st. Warszawy (zespół Koordynacji Działań na Rzecz Cudzoziemców).

Projekt uzyskał dofinansowanie w wysokości 855 000 zł ze środków rezerwy Funduszu Pracy w ramach Resortowego Programu Aktywizacyjnego dla cudzoziemców na lata 2022–2025 pod nazwą „Razem Możemy Więcej – Pierwsza Edycja Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022–2023”.

Zespół projektowy WCPR składał się z czterech specjalistów ds. włączenia społecznego, którzy prowadzili indywidualne konsultacje na rzecz poprawy funkcjonowania społecznego cudzoziemców ze statusem uchodźcy lub ochroną uzupełniającą.

W ramach konsultacji uczestnicy mogli uzyskać wsparcie w takich obszarach jak: diagnoza potrzeb, informowanie o przysługujących uprawnieniach, sprawy mieszkaniowe, sprawy zdrowotne, sprawy urzędowe, sprawy związane z edukacją, wsparcie funkcjonowania środowiska rodzinnego, inne sytuacje związane z funkcjonowaniem społecznym.

Ze wsparcia w projekcie skorzystały 144 osoby (82 kobiety i 62 mężczyzn), w tym u 127 osób (75 kobiet i 52 mężczyzn) projekt przyczynił się do poprawy funkcjonowania społecznego.

Uczestnicy projektu pochodzili z 9 krajów: 85 osób z Białorusi, 34 osoby z Afganistanu, 11 osób z Ukrainy, 14 osób z innych krajów, w tym Federacja Rosyjskiej (Czeczeni, Inguszetii), Tadżykistanu, Turkmenistanu, Syrii oraz Somalii).

Specjaliści ds. włączenia społecznego przeprowadzili łącznie 2364 konsultacje indywidualne na rzecz poprawy funkcjonowania społecznego uczestników projektu, w tym:

- 144 konsultacje związane z diagnozą potrzeb,
- 627 konsultacji w obszarze informowania o przysługujących uprawnieniach,
- 411 konsultacji w sprawach mieszkaniowych,
- 560 konsultacji sprawach zdrowotnych,
- 296 konsultacji w sprawach urzędowych,
- 135 konsultacji w sprawach związanych z edukacją,

- 27 konsultacji wspierających funkcjonowanie środowiska rodzinnego,
- 164 konsultacje w innych sytuacjach związanych z funkcjonowaniem społecznym.

Konsultacje były prowadzone w sposób dopasowany do potrzeb uczestników. Odbywały się w formie stacjonarnej, zdalnej, w miejscach zamieszkania cudzoziemców lub innych miejscach na terenie Warszawy (np. asystowanie w czasie wizyty w urzędzie, u lekarza, w szkole itp.).

4. Programy i projekty rządowe

Programy finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

a) Aktywny Samorząd

Program Aktywny Samorząd od 2012 roku jest realizowany przez m.st. Warszawa. Program ten jest uzupełnieniem planów ujętych w strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Jest krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Umożliwia samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

W 2023 roku w ramach programu Aktywny Samorząd realizowane były i są (zadanie w toku) dwa moduły: Moduł I i Moduł II.

Moduł I obejmuje 4 obszary, które podzielone są na 15 zadań:

Obszar A - likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie A 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu),
- Zadanie A 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu),
- Zadanie A 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego),
- Zadanie A 4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu).

Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie B 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk),
- Zadanie B 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- Zadanie B 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku),
- Zadanie B 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym

albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy),

- Zadanie B 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie C 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,

- Zadanie C 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności),

- Zadanie C 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności),

- Zadanie C 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności),

- Zadanie C 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania),

Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka).

Moduł II - dofinansowanie do nauki na poziomie wyższym

Adresatami tego modułu programu są osoby z niepełnosprawnością zamieszkujące na terenie Warszawy, pracujące i niepracujące, które kształcą się na uczelniach wyższych, w szkołach policealnych, kolegiach oraz legitymujące się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

W 2023 roku w ramach Modułu I wpłynęło 866 wniosków, w ramach Modułu II - 467, łącznie 1 333 wnioski. Dla porównania w 2022 roku zarejestrowano 707 wniosków w Module I oraz 601 w Module II (łącznie 1 308 wniosków). Na realizację programu Aktywny Samorząd w edycji na 2023 rok Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie otrzymało kwotę 8 703 546 zł. Realizacja Programu i rozpatrywanie wniosków złożonych w roku 2023 jest kontynuowane do końca pierwszego kwartału roku następnego. Zatem dane za rok 2023 będą sprawozdawane do PFRON do 31 marca 2024 roku.

b) Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III

Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. Program podzielono na 7 obszarów. W roku 2023 do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło 8 wniosków

o dofinansowanie projektów w ramach Obszaru B (likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania oraz 2 wnioski w obszarze D (likwidacja barier transportowych). Spośród wniosków obejmujących łącznie 11 projektów pozytywną ocenę formalną uzyskało 5 wniosków (każdy obejmujący po 1 projekcie), z których 4 wnioski uzyskały pozytywną ocenę merytoryczną dokonaną przez PFRON.

W związku z powyższym 21 grudnia 2023 roku WCPR zawarło z PFRON umowy na realizację Programu obejmujące 2 projekty z obszaru B na łączną kwotę 55 865,18 zł oraz 2 projekty z obszaru D na kwotę 369 000 zł. Termin realizacji projektów i rozliczenia środków został wyznaczony przez PFRON na 30 lipca 2024 roku. Obecnie trwają prace nad zawarciem porozumień dotyczących realizacji tych projektów z jednostkami organizacyjnymi m.st. Warszawy oraz umów z organizacjami pozarządowymi, które wystąpiły z wnioskami o dofinansowanie. Obecnie trwa również nabór wniosków w edycji programu na 2024 rok.

c) Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością

W związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy oraz wejściem w życie ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Zarząd PFRON na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych postanowił o uruchomieniu w 2022 roku programu pn. Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością. WCPR na mocy aneksu do umowy zawartej z PFRON w dniu 22 lipca 2022 roku kontynuowało realizację Modułu I programu. Wsparcie udzielane było w formie świadczenia na sfinansowanie wymaganego udziału własnego w zakupie lub naprawie wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie, wskazanych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 roku w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie.

Zgodnie z dokumentami programowymi ze wsparcia oferowanego w ramach Modułu I skorzystać mogą obywatele Ukrainy, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- przybyli na terytorium Polski po 24 lutego 2022 roku i zalegalizowali swój pobyt (uzyskali numer PESEL),
- legitymują się orzeczeniem o I lub II grupie niepełnosprawności wydanym w ramach ukraińskiego systemu orzekania,
- posiadają zlecenie lekarskie z potwierdzeniem uprawnienia do refundacji zakupu lub naprawy przedmiotu ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia.

W roku 2023 do WCPR wpłynął 1 wniosek o udzielenie wsparcia (dla porównania w roku 2022 wpłynęło 5 wniosków). Do dnia 31 grudnia 2023 roku wsparcie udzielone przez WCPR objęło 4 osoby na łączną kwotę 1 610,00 złotych (przy czym tylko w roku 2023 była to jedna osoba, która uzyskała wsparcie w kwocie 900,00 złotych). Realizacja programu została zakończona 31 grudnia 2023 roku, a jej rozliczenie zostało złożone do PFRON w wymaganym terminie.

d) Zajęcia klubowe przy Warsztatach Terapii Zajęciowej

W 2023 roku do realizacji programu „Zajęcia klubowe w WTZ” ponownie przystąpiły dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej:

- WTZ prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną z siedzibą w Warszawie przy ul. Głogowej 2 B - wsparciem objęto 9 osób niepełnosprawnych – byłych uczestników WTZ, które wcześniej opuściły placówkę w związku z podjęciem zatrudnienia,
- WTZ prowadzony przez Fundację Perpetuum Mobile z siedzibą w Warszawie przy

ul. Broniewskiego 9 – wsparciem objęto 8 osób, które zgłosiły kandydaturę do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej i nie rozpoczęły jeszcze terapii, a ich zgłoszenie zostało zatwierdzone przez Fundację Perpetuum Mobile w porozumieniu z WCPR.

łącznie beneficjentami programu: Zajęcia klubowe w WTZ w okresie sprawozdawczym było 17 osób niepełnosprawnych.

Kwota udzielonego dofinansowania na ten cel w 2023 roku wyniosła 105 060,00 zł.

Dofinansowanie, zgodnie z procedurami realizacji programu objęto prowadzenie zajęć klubowych w okresie od dnia 1 lutego 2023 roku do dnia 31 stycznia 2024 roku.

W 2023 roku zaplanowano przeprowadzenie 2 kontroli problemowych obejmujących sprawdzenie prawidłowości realizacji postanowień zawartych w umowach w sprawie dofinansowania ze środków PFRON prowadzenia Zajęć klubowych w WTZ zawartych w 2023 roku. Plan kontroli w tym zakresie został zrealizowany w 100%. W toku kontroli w jednym z WTZ stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie. W związku z tym sformułowano stosowne zalecenia pokontrolne.

W 2023 roku do WCPR wpłynęły dwa wnioski o dofinansowanie prowadzenia Zajęć klubowych w WTZ na 2024 rok, tj. w następnym terminie realizacji programu przypadającym od 1 lutego 2024 roku do 31 stycznia 2025 roku, w tym:

- wniosek Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną z siedzibą w Warszawie przy ul. Głogowej 2 B,
- wniosek Fundacji Perpetuum Mobile z siedzibą w Warszawie przy ul. Broniewskiego 9.

Planowana liczba osób biorących udział w programie uległa zmianie w odniesieniu do poprzednich okresów sprawozdawczych i wyniesie 17.

Planowana kwota środków PFRON przeznaczona na dofinansowanie prowadzenia zajęć klubowych w WTZ w 2024 roku wyniesie 112 200 zł.

e) Samodzielność-Aktywność-Mobilność

Rada Nadzorcza Funduszu w 2022 roku zatwierdziła realizację pakietu programów „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” (SAM). W roku 2023 WCPR na mocy umów podpisanych z PFRON 22 i 26 września 2022 roku realizowało program Mieszkanie dla Absolwenta (realizowany w latach 2022-2026) oraz program Dostępne Mieszkanie (realizacja w latach 2022-2025). Na realizację programów przez WCPR przewidziano budżet w wysokości 610 000 zł (Mieszkanie dla Absolwenta) i 577 650 zł (Dostępne Mieszkanie).

Program Mieszkanie dla Absolwenta adresowany jest do osób z niepełnosprawnościami, które spełniają następujące warunki:

- posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu również na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- posiadają status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku,
- posiadają pełną zdolność do czynności prawnych,
- złożą oświadczenie o braku możliwości zamieszkania w miejscowości realizowania aktywności zawodowej,
- złożą oświadczenie o poszukiwaniu zatrudnienia lub o podjętym zatrudnieniu.

Program Dostępne Mieszkanie dedykowany jest osobom z niepełnosprawnościami, które:

- posiadają orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka,
- złożyły oświadczenie wraz z dokumentacją fotograficzną o barierach architektonicznych w mieszkaniu i/lub w budynku, uniemożliwiających samodzielne wyjście na zewnątrz na poziom zero,
- złożyły oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu,
- w momencie składania wniosku nie ukończyły 65 roku życia.

W ramach programu Mieszkanie dla Absolwenta w 2023 roku wpłynęło 15 wniosków (w roku 2022 wpłynęło 5 wniosków). W 1 sprawie wydano decyzję o przyznaniu wsparcia, 7 wniosków zostało rozpatrzonych odmownie, 7 wniosków zostało wycofanych przez wnioskodawców.

W ramach programu Dostępne mieszkanie w 2023 roku wpłynęły 3 wnioski (w roku 2022 wpłynęło 5 wniosków). W 1 sprawie wydano decyzję o przyznaniu wsparcia, 2 wnioski zostały wycofane przez wnioskodawców.

Dział Wspierania Osób Niepełnosprawnych obsługuje z ramienia Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zgłoszenia wpływające w ramach systemu Miejskiego Centrum Kontakt Warszawa 19115. W 2023 roku takich zgłoszeń wpłynęło 41. 9 z nich było błędnie skierowane do WCPR i zostały przesłane w ramach systemu do właściwej instytucji. Pozostałe, które dotyczyły działalności WCPR (udzielenie odpowiedzi na pytanie mieszkańca - 28, inne działanie - 4), odnosiły się głównie do organizacji pracy SCOP, przepisów przedłużających ważność orzeczeń, związanych z nimi ulg i uprawnień (głównie karty parkingowe i legitymacje osoby niepełnosprawnej) czy wypłaty świadczeń przez inne urzędy.

VI FINANSE I KSIĘGOWOŚĆ

1. Świadczenia

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadziło w 2023 roku postępowania administracyjne w zakresie przyznania rodzinom zastępczym, prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz osobom opuszczającym po osiągnięciu pełnoletności rodzinną instytucjonalną pieczę zastępczą lub dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę, młodzieżowy ośrodek wychowawczy świadczenia i dodatki, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i ustawie o pomocy społecznej.

UKRAINA

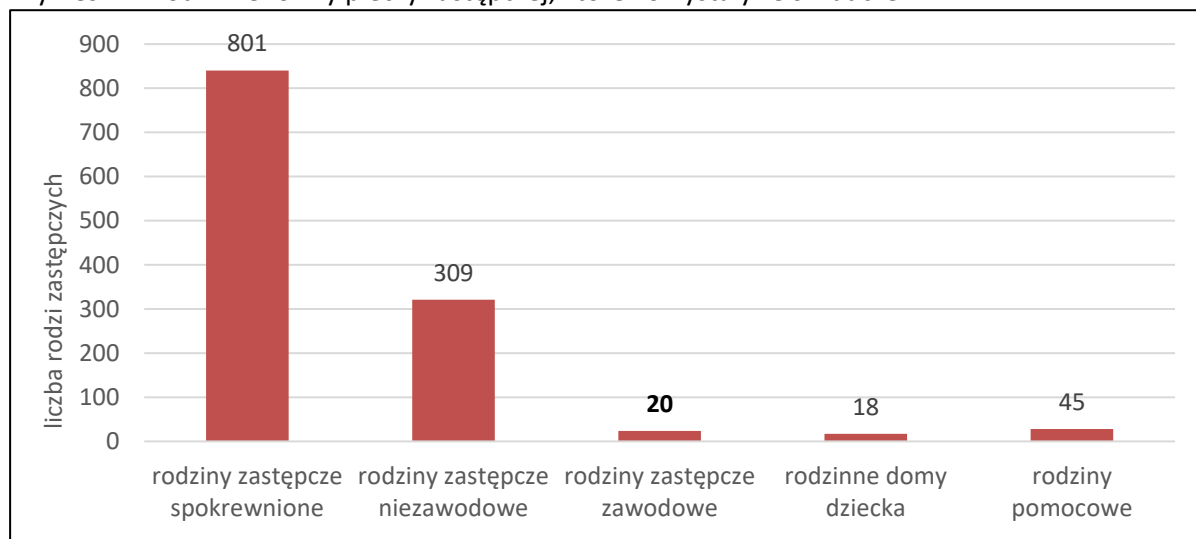
Zgodnie z realizacją ustawy z 12.03.2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa WCPR wystąpił z 13 wnioskami w imieniu i na rzecz 5 opiekunów tymczasowych, którzy sprawowali pieczę zastępczą nad małoletnim na terytorium Ukrainy przed ich przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do właściwych organów o przyznanie:

- świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 poz. 390 z późn. zm.) – 9 wniosków oraz 1 wniosek o zasiłek pielęgnacyjny,

- świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2023 r. poz. 810 z późn. zm.), jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – 1 wniosek, świadczenia „Dobry start”, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 187a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 z późn. zm.) – 2 wnioski.

1) Rodzinne formy pieczy zastępczej

Wykres 42: Rodzinne formy pieczy zastępczej, które korzystały ze świadczeń.

2) Decyzje dla cudzoziemców w ramach Indywidualnego Programu Integracji

W sprawach dotyczących pomocy pieniężnej dla cudzoziemców w roku 2023 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 1647 decyzji administracyjnych oraz 6 postanowień.

3) Decyzje dla rodzinnych form pieczy zastępczej

W sprawach dotyczących pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka w roku 2023 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 4014 decyzji administracyjnych, między innymi w zakresie:

- weryfikacji przyznanych świadczeń dla rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, w tym decyzje wygaszające i uchylające przyznane świadczenia, zmieniające wysokość przyznanego świadczenia, zmieniające datę przyznanego świadczenia – 1622,
- weryfikacji świadczeń dotychczasowym rodzinom zastępczym, prowadzącym rodzinne domy dziecka w których pozostali pełnoletni wychowankowie zgodnie z art. 37 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym decyzje przyznające świadczenie, zmieniające wysokość świadczenia, zmieniające datę przyznanego świadczenia, wygaszające i uchylające przyznane świadczenia – 467,
- przyznania środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (rodzinne domy dziecka i rodziny zastępcze zawodowe) – 341,
- przyznania dofinansowania do wypoczynku dziecka poza miejscem jego zamieszkania przebywającego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka – 474,
- zwrotu przez rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych – 109,

- przyznania dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem lub stopniem niepełnosprawności przebywającego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka – 69,
- przyznania świadczeń na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka – 436,
- przyznania świadczeń na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka – 207,
- przyznania świadczeń z tytułu innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka – 216,
- przyznania świadczenia na pokrycie kosztów remontów w rodzinnych domach dziecka – 7,
- inne rozstrzygnięcie decyzją – 66.

Liczba wydanych decyzji dla rodzinnych form pieczy zastępczej w 2023 roku wzrosła o 8 % w porównaniu do roku 2022. Wzrost liczby wydanych decyzji był efektem m.in. podniesienia kwot świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej oraz dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 marca 2023 roku w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej. Na skutek tego należało zmienić wszystkie obowiązujące decyzje przyznające świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej oraz dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka wydanych na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W związku z pobytem dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej w jednej z form wymienionych w art. 87 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: domu pomocy społecznej, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku wychowawczym, hospicjum stacjonarnym, oddziale medycyny paliatywnej, areszcie śledczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie karnym, zakładzie poprawczym WCPR w 2023 roku wysłał 134 pisma do placówek w sprawie 41 dzieci z zapytaniem o ponoszenie opłat przez rodziny zastępcze w celu określenia kwoty przysługującego osobie sprawującej pieczę zastępczą świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka.

W 2023 roku na wnioski rodzin zastępczych WCPR wystawił:

- 322 zaświadczenia dla celów ustalenia przez ZUS prawa do świadczenia „Dobry start”,
- 672 zaświadczenia potwierdzające przyjęcia dziecka do rodzinnej pieczy zastępczej w celu ustalenia przez ZUS prawa do świadczenia wychowawczego 500+.

4) Decyzje i świadczenia wypłacone dla osób usamodzielnianych

W sprawach dotyczących świadczeń dla osób usamodzielnianych w roku 2023 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 757 decyzji administracyjnych w zakresie przyznania pomocy na:

- zagospodarowanie – 153 (w tym 95 dla wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej, 52 dla wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych, 6 dla wychowanków z placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej),
- usamodzielnienie – 116 (w tym 71 dla wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej, 33 dla wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych, 12 dla wychowanków z placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej),

- kontynuowanie nauki – 250 (w tym 177 dla wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej, 60 dla wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych, 13 dla wychowanków z placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej),
- weryfikacji prawa do świadczeń – 238 (w tym: dla wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej – 108, dla wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych – 125, dla wychowanków, z placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej – 5).

Liczba wydanych w 2023 roku decyzji dla usamodzielnianych wychowanków:

- z rodzinnych form pieczy zastępczej – 451,
- z placówek opiekuńczo-wychowawczych – 270,
- placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej – 36.

W roku 2023 roku w ramach wydanych decyzji Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło świadczenia usamodzielnianym wychowankom z rodzinnych form pieczy zastępczej lub z placówek opiekuńczo-wychowawczych (na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) i z placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej na łączną kwotę 7 292 682 zł.

Świadczenia wypłacane usamodzielnianym wychowankom z rodzinnych form pieczy zastępczej z tytułu:

- pomoc na kontynuowanie nauki – 2 944 286 zł,
- pomoc na usamodzielnienie – 633 946 zł,
- pomoc na zagospodarowanie – 859 301 zł.

Świadczenia wypłacane usamodzielnianym wychowankom z placówek opiekuńczo-wychowawczych (na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) z tytułu:

- pomoc na kontynuowanie nauki – 1 762 462 zł,
- pomoc na usamodzielnienie – 303 860 zł,
- pomoc na zagospodarowanie – 516 250 zł.

Świadczenia wypłacane usamodzielnianym wychowankom z placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z tytułu:

- pomoc na kontynuowanie nauki – 189 911 zł,
- pomoc na usamodzielnienie – 51 436 zł,
- pomoc na zagospodarowanie – 31 229 zł.

Tabela 18: Świadczenia przyznane i wypłacone usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w 2023 roku.

	Liczba świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń w zł
Usamodzielnienia	75	75	633 946
Kontynuowanie nauki	2 974	329	2 944 286
Pomoc na zagospodarowanie	97	97	859 301
Razem	3146	411*	4 437 533

*liczba osób podana narastająco (osoba może otrzymać 3 rodzaje świadczeń)

Tabela 19: Świadczenia przyznane i wypłacone usamodzielnianym wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych w 2023 roku.

	Liczba świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń w zł
Usamodzielnienie	46	46	355 269
Kontynuowanie nauki	2 134	250	1 952 373
Pomoc na zagospodarowanie	59	59	547 479
Razem	2 239	280*	2 855 149

*liczba osób podana narastająco (osoba może otrzymać 3 rodzaje świadczeń)

W 2023 roku WCPR wystawiło 30 zaświadczeń, w tym 22 dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej i 8 dla usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych o objęciu programem usamodzielnienia dla celów ustalenia przez ZUS prawa do świadczenia „Dobry start”.

5) Świadczenia wypłacone cudzoziemcom

W roku 2023 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło cudzoziemcom w ramach realizacji Indywidualnego Programu Integracji świadczenia na łączną kwotę 19 072 648 zł, w tym:

- ze statusem uchodźcy: 2 114 362 zł dla 397 osób,
- z ochroną uzupełniającą: 16 791 810 zł dla 1717 osób,
- przebywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy: 166 476 zł dla 23 osób.

6) Świadczenia wypłacone dla osób sprawujących rodzinną formę pieczy zastępczej

Przyznawanie świadczeń dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka wynika z ustawy 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku wypłaciło rodzinom zastępczym świadczenia na łączną kwotę 18 868 895 zł.

Świadczenia wypłacane były z tytułu:

- pokrycia kosztów utrzymania umieszczonego dziecka – 16 790 850 zł,
- dodatku z tytułu niepełnosprawności dziecka – 361 418 zł,
- świadczeń jednorazowych na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – 281 270 zł,
- pokrycia wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – 487 492 zł,
- dofinansowania do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania – 434 741 zł,
- utrzymania lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego dla prowadzących rodzinne domy dziecka i rodzin zastępczych zawodowych – 436 589 zł,
- pokrycia kosztów niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym (rodzinne domy dziecka i rodziny zastępcze zawodowe) – 76 535 zł.

W roku 2023 roku na podstawie art. 27 ust. 17 ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło świadczenia na łączną kwotę 3 800 zł.

Ponadto wypłacono świadczenia dla dzieci pochodzących z terenów objętych konfliktem zbrojnym na Ukrainie na podstawie decyzji wydanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Świadczenia wypłacane były z tytułu:

- świadczenia wychowawczego – 3 500 zł,
- świadczenia dobry start – 300 zł.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłacało także świadczenia na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych w związku z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, przyznawane przez Urzędy Dzielnic m.st. Warszawy oraz wpłacane przez nie na rachunek bankowy WCPR. Łączna kwota świadczeń wyniosła 3260,20 zł, w tym:

- zasiłek rodzinny z dodatkami – 2 181 zł,
- zasiłek pielęgnacyjny – 1 079,20 zł.

7) Zaświadczenia wydawane przez WCPR dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domu dziecka i wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w celu uzyskania uprawnień do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską na terenie m.st. Warszawy

Na podstawie Uchwały Rady m.st. Warszawy z dnia 25 sierpnia 2016 roku w sprawie ustalenia cen za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w m.st. Warszawie, Centrum w 2023 roku wystawiło 151 zaświadczeń w celu uzyskania uprawnień do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską na terenie m.st. Warszawy, w tym:

- zaświadczenia dla dzieci z rodzinnych form pieczy zastępczej – 150,
- zaświadczenia dla dzieci własnych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka – 4.

8) Odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego od decyzji dotyczących świadczeń dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków z pieczy zastępczej

W 2023 roku 2 rodziny zastępcze odwołały się do SKO od 2 decyzji wydanych przez pracowników WCPR z upoważnienia Prezydenta m.st. Warszawy.

W ramach rozstrzygnięcia SKO:

- uchyliło i umorzyło postępowanie w sprawach wszczętych przez WCPR – 1,
- utrzymało w mocy decyzje wydane przez WCPR – 1,

W 2023 roku 1 usamodzielnianych wychowanków z pieczy zastępczej odwołało się od decyzji.

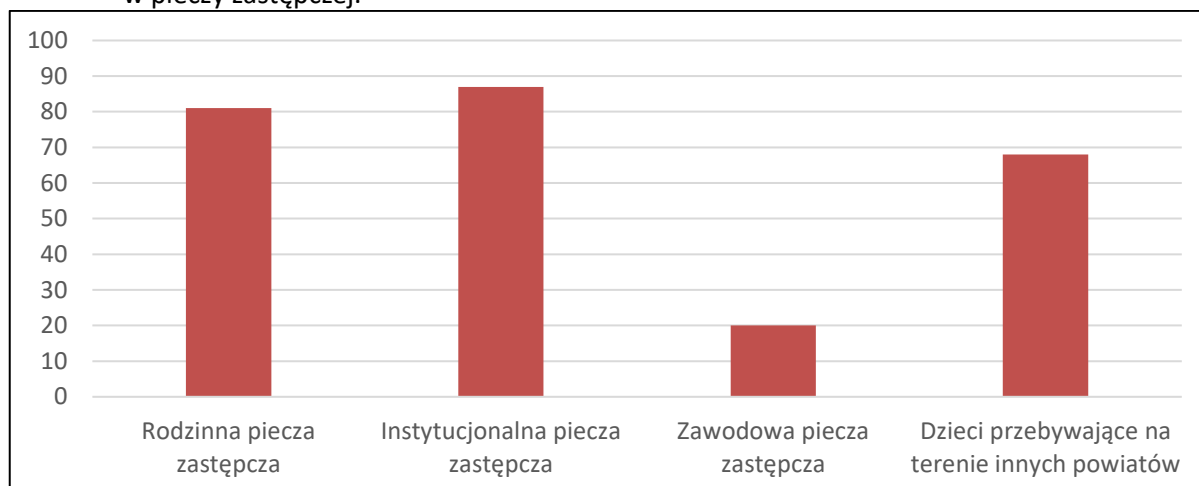
W ramach rozstrzygnięcia SKO:

- utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję – 1.

9) Postępowanie alimentacyjne

W ramach zadań WCPR dochodzi świadczeń alimentacyjnych na podstawie art. 38 ustawy z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie skierowało w 2023 roku 256 pozwów do sądów.

Wykres 43: Liczba wysłanych pozwów alimentacyjnych w 2023 roku na dzieci przebywające w pieczy zastępczej.

W celu realizacji zadania wynikającego z art. 38 ust. 2 ustawy z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, WCPR wysłało w 2023 roku:

- 198 wniosków do Urzędu Stanu Cywilnego,
- 110 wniosków do Sądów Rejonowych,
- 116 wniosków do Komorników Sądowych,
- 14 wniosków do Służby Więziennej,
- 1 wniosek do Straży Granicznej,
- 189 wniosków do bazy PESEL,
- 357 pism procesowych do Sądów Rejonowych związanych z toczącymi się postępowaniami.

10) Porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zawarte z innymi powiatami

Dyrektor Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie na podstawie pełnomocnictwa Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawa zawiera i rozwiązuje porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej, w tym finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej pochodzącego z terenu innego powiatu przebywającego w pieczy zastępczej na terenie m. st. Warszawy oraz pochodzącego z terenu m.st. Warszawy, a umieszczonego na terenie innego powiatu.

Poszukując danych i dowodów potwierdzających miejsce zamieszkania rodziców dziecka niezbędnych do wskazania powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej, WCPR występowało z wnioskami o udostępnienie danych osobowych do sądów, NFZ, szkół, ZUS, pracodawców (jeśli są znani), urzędów pracy, urzędów dzielnic czy miast (referatów świadczeń rodzinnych), ośrodków pomocy społecznej bądź urzędów skarbowych, a nierzadko do noclegowni i schronisk dla osób w kryzysie bezdomności, domów pomocy społecznej. W sytuacji gdy dwa powiaty nie uznają swojej właściwości do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dzieci WCPR kieruje do SKO lub NSA wnioski o rozstrzygnięcie sporu.

Do już zawartych porozumień w przypadku zmiany w treści spowodowanej, np. przedłużeniem okresu zobowiązania, formy rozliczenia, numeru konta bankowego sporządzane są aneksy.

a) Rodzinne formy pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze - dzieci z innych powiatów przebywające na terenie m.st. Warszawy

W 2023 przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie m. st. Warszawy 219 dzieci z innych

powiatów, na które WCPR miał zawarte porozumienia. W 2023 roku WCPR zawarło 39 nowych porozumień i 135 aneksów. Prowadziło porozumienia ze 101 powiatami w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast 2 w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Zgodnie z zawartymi porozumieniami Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wystawiło dla innych powiatów noty obciążeniowe za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie m. st. Warszawy.

Tabela 20: Dochody z tytułu pobytu dzieci z innych powiatów w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy w 2023 roku.

	Zadanie		
	zwrot środków za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych z innego powiatu na terenie m. st. Warszawy	zwrot środków za pobyt dzieci z innego powiatu w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego na terenie m. st. Warszawy	zwrot środków za pobyt dzieci z innego powiatu w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego na terenie m. st. Warszawy
Liczba dzieci	219	2	14
Liczba wystawionych not	1874	7	15
Liczba powiatów	101	2	13
Kwota obciążenia	3 177 800 zł	118 389 zł	106 617 zł

b) Rodzinne formy pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze - dzieci z terenu m.st. Warszawy przebywające na terenie innych powiatów

W 2023 roku WCPR zawarło 67 nowych porozumień, w których m.st. Warszawa zobowiązane było do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 roku WCPR prowadziło ogółem 304 porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast 43 w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Tabela 21: Wydatki z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów z m.st. Warszawy w 2023 roku.

	zwrot środków za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej, umieszczonych na terenie innego powiatu	zwrot środków za pobyt dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej, umieszczonych na terenie innego powiatu
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	304	-
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	-	47
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (interwencja)	-	5
Kwota obciążenia	2 481 697,47 zł	248 1449,80 zł

c) Wydatki z tytułu umieszczenia dzieci z terenu m.st. Warszawa w zakładach opiekuńczo–lecniczych

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, na powiecie spoczywa obowiązek ponoszenia opłaty za pobyt dziecka umieszczonego na podstawie postanowienia sądu w zakładzie opiekuńczo–lecniczym, zakładzie pielęgnacyjno–opiekuńczym lub zakładzie rehabilitacji leczniczej.

W 2023 roku w zakładach opiekuńczo–lecniczych przebywało 25 dzieci urodzonych na terenie m.st. Warszawy.

Wydatki na utrzymanie dzieci w tego typu instytucjach w 2023 roku wyniosły 860 979 zł.

11) Aktualizacja wywiadów środowiskowych

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadza aktualizacje wywiadów środowiskowych z rodzinami zastępczymi, które nadal pobierają świadczenia na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej. Pracownik socjalny odwiedził rodziny zastępcze i w trakcie tych wizyt przeprowadzał 91 aktualizacji wywiadów środowiskowych.

12) Wydatki z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na podstawie zawartych porozumień oraz umieszczonych interwencyjnie

W związku z zawartymi porozumieniami Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie dokonało zwrotu środków na pokrycie kosztów utrzymania pobytu dzieci warszawskich w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.

Tabela 22: Wydatki z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów z m.st. Warszawy w 2023 roku.

	zwrot środków za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej, umieszczonych na terenie innego powiatu	zwrot środków za pobyt dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej, umieszczonych na terenie innego powiatu
Liczba dzieci	303	51
w tym dzieci um. interwencyjnie	2	6
Liczba rodzin zastępczych	246	-
Liczba powiatów	100	21
Wydatki	4 624 814,77 zł	2 481 697,47 zł

13) Dochody z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na podstawie zawartych porozumień

Zgodnie z zawartymi porozumieniami Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wystawiło dla innych powiatów noty obciążeniowe za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie m. st. Warszawy.

Tabela 23: Dochody z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej z terenu innych powiatów na terenie m.st. Warszawy w 2023 roku.

Wyszczególnienie	Zadanie	Zadanie	Zadanie
	zwrot środków za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych z innego powiatu na terenie m. st. Warszawy	zwrot środków za pobyt dzieci z innego powiatu w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego na terenie m. st. Warszawy	zwrot środków za pobyt dzieci z innego powiatu w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego na terenie m. st. Warszawy
Liczba dzieci	219	2	14
Liczba wystawionych not	1874	7	15
Liczba powiatów	101	2	13
Kwota obciążenia	3 177 800 zł	118 389 zł	106 617 zł

14) Odpłatność rodziców za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Podobnie jak w latach ubiegłych odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w 2023 roku realizowana była według tych samych zasad niezależnie od formy pieczy zastępczej, czyli tak samo wobec rodziców dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych działających na terenie m. st. Warszawy, w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie m. st. Warszawy oraz wobec rodziców dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza terenem Warszawy, jeżeli zostały zawarte porozumienia z innymi powiatami w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie tych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Zadanie nadal jest realizowane na podstawie art. 193 i art. 194 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także przepisów obowiązujących Uchwały Rady Miasta Stołecznego Warszawy tj. Nr XXI/552/2019 Warszawy z dnia 7 listopada 2019 roku w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 19 listopada 2019 r. poz. 13142).

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 629/2023 Prezydenta miasta stołecznego Warszawy z dnia 31 marca 2023 roku w sprawie ustalenia średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka od 1 kwietnia 2023 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez m.st. Warszawę oraz na zlecenie m.st. Warszawy średni miesięczny wydatek utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w tym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego wynosił od 6 814,23 zł do 16 450,47 zł. Natomiast wysokość świadczenia wypłacanego rodzinom zastępczym, o którym mowa w art. 80 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wynosiła 899,00 zł (dla rodziny zastępczej spokrewnionej) i 1 361,00 zł (dla rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka). Wysokość świadczenia, o którym mowa w art. 81 wyżej wymienionej ustawy wynosiła 239,00 zł (dodatek z tytułu niepełnosprawności).

W roku 2023 sporządzono 471 zawiadomień o wszczęciu postępowania w sprawach dotyczących odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Ponadto WCPR wydał 469 decyzji administracyjnych, w tym:

- decyzje odstępujące od ustalenia opłaty: 405,
- decyzje ustalające opłatę: 19,
- decyzje umarzające należność z tytułu ustalonej opłaty w całości lub w części: 30,
- decyzje zmieniające decyzje administracyjne (w tym weryfikujące średni miesięczny wydatek utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej i kwotę przyznanego rodzinie zastępczej świadczenia, okres pobytu dziecka w pieczy zastępczej): 15.

Dodatkowo zostało przygotowanych 1 643 wniosków o udostępnienie danych osobowych:

- Urzędy Skarbowe 269,
- ZUS 380, Urzędy Pracy 4,
- OPS 22, Komisariaty 209,
- wnioski do bazy PESEL 444,
- Urząd Stanu Cywilnego 248,
- łącznie Zarząd Służby Więziennej, Areszty Śledcze i Krajowy Rejestr Karny 67.

W 2023 roku rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej złożyli do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie 3 odwołania: od decyzji ustalających opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 roku SKO wydało 5 rozstrzygnięć, w tym:

- 2 o utrzymaniu decyzji w mocy,
- 3 o stwierdzeniu nieważności decyzji.

W ramach powierzonych obowiązków pracownik WCPR na prośbę innych powiatów podejmuje również działania w ramach art. 52 k.p.a. i przygotowuje wezwania dla rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej w celu ustalenia ich sytuacji bytowej pod kątem ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. W 2023 roku WCPR podjęło 36 czynności w ramach tzw. pomocy prawnej w zakresie wezwania osoby zamieszkałej lub przebywającej w Warszawie do złożenia wyjaśnień lub zeznań albo do dokonania innych czynności, związanych z toczącym się postępowaniem administracyjnym przed innym organem administracji publicznej.

15) Postępowanie upominawcze i egzekucyjne

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wszczyna postępowania upominawcze oraz egzekucyjne z tytułu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych, zaległości z tytułu braku wpłaty/niedopłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, zaległości z tytułu braku wpłaty/niedopłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej - w oparciu o ustawę z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479).

W roku 2023 sporządzono 373 wnioski o udzielenie informacji lub udostępnienie danych kierowanych do instytucji zewnętrznych w sprawach dotyczących wyegzekwowania należności. Zrealizowano 984 wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru Pesel za pośrednictwem aplikacji „Źródło”.

Łączna liczba wystawionych upomnień w 2023 roku to 219. Kwota wystawionych upomnień w roku 2023 wynosiła: 13 902 173,23 zł.

Tabela 24: Liczba i kwota wystawionych w 2023 roku upomnień.

Wyszczególnienie	Liczba upomnień	Kwota upomnień
Opłata za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej	66	11 257 324,07 zł
Opłata za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej	48	1 996 235,21 zł
Niedopłata do pobytu w domu pomocy społecznej	85	613 865,38 zł
Świadczenia nienależnie pobrane	20	34 748,57 zł
RAZEM	219	13 902 173,23 zł

W 2023 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wystawiło 168 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 8 241 914,28 zł.

Tytuły wykonawcze zostają skierowane do przymusowego ściągnięcia wymienionych w nim należności wraz z kosztami egzekucyjnymi (brak wpłaty należności wskazanych w upomnieniu) poprzez zastosowanie egzekucji ze zgromadzonych pieniędzy, wynagrodzenia za pracę, świadczenia emerytalnego oraz ubezpieczenia społecznego, wierzycelności pieniężnych i innych.

W zależności od rodzaju dochodzonej należności aktem normatywnym stanowiącym podstawę do wydania tytułu wykonawczego jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901) lub ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426). Tytuły kierowane są do Centrum Obsługi Podatnika m.st. Warszawy w przypadku dłużników zamieszkujących na terenie m.st. Warszawy – 106 tytułów wykonawczych lub do organów egzekucyjnych zgodnie z właściwością miejscową – w przypadku dłużników zamieszkujących poza terenem m. st. Warszawy za pomocą aplikacji eTW (elektroniczny tytuł wykonawczy) – 62 tytuły wykonawcze.

W toczących się sprawach przekazano do organów egzekucyjnych wraz z wnioskiem egzekucyjnym i tytułem wykonawczym 87 informacji dotyczących posiadanego przez zobowiązanego składnika majątkowego lub źródła jego dochodu.

Zgodnie z wprowadzoną procedurą postępowania upominawczego i egzekucyjnego w 2023 roku WCPR wysłało do Centrum Obsługi Podatnika zapytania o prowadzonych postępowaniach egzekucyjnych dotyczących 551 tytułów wykonawczych. Dzięki wystawionym zapytaniom w sprawie toczącego się postępowania egzekucyjnego, Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie uzyskało informację na temat stanu faktycznego prowadzonych postępowań.

a) Przekazywanie informacji o dłużnikach do Biur Informacji Gospodarczej

Zgodnie z ustawowym obowiązkiem przekazywania informacji o dłużnikach do Biur Informacji Gospodarczej, Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku przekazało do BIG 88 informacji.

b) Usuwanie danych o dłużniku

Dane są aktualizowane o pozycje wskazane przez Biura Informacji Gospodarczych. Usuwanie informacji o dłużniku można wykonywać bezpośrednio na stronie internetowej biura wyszukując dłużnika po numerze PESEL lub mailowo. W 2023 roku dokonano aktualizacji 49 informacji gospodarczych przekazanych do Biura Informacji Gospodarczej Erif. Informacje te zostały również zaktualizowane w bazach pozostałych biur.

W 2023 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przekazało 88 spraw do Biur Informacji Gospodarczych na łączną kwotę 7 803 348,23 zł.

WCPR współpracuje i przekazuje informacje o dłużnikach do wszystkich Biur Informacji Gospodarczej zgodnie z wykazem Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

16) Odpłatność gminy za pobyt mieszkańców w domu pomocy społecznej na podstawie decyzji o odpłatności

Zgodnie z ogólną zasadą wynikającą z art. 60 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, pobyt w DPS jest odpłatny, a opłatę tę ustala się w drodze decyzji. Stosownie do treści ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania i zobowiązani do wnoszenia opłaty są w kolejności: mieszkaniowiec domu, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu, (...) małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z zawartą umową (...), gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej (art.61 ust.1 pkt 1-3 cyt. ustawy).

Udzielenie świadczenia z pomocy społecznej polega na skierowaniu do domu pomocy społecznej, który ma charakter publicznoprawny (administracyjny). Skierowanie do domu pomocy społecznej następuje w drodze decyzji administracyjnej. Decyzję, która ustala opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej osoby skierowanej, wydaje organ właściwy (art. 59 ust. 1). Różnicę pomiędzy ustaloną od

mieszkańca opłatą a średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej wnoszą osoby zobowiązane, na podstawie odrębnych umów lub decyzji, a w przypadku braku osób zobowiązanych lub ustalenia braku możliwości pokrycia przez nich tej opłaty dopłaca do pobytu m.st. Warszawa, zgodnie z obowiązującym zarządzeniem w sprawie ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej. W momencie zmiany wysokości dochodu mieszkańca następuje zmiana decyzji administracyjnej.

Tabela 25: Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej.

Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	Liczba osób, przebywających w domach pomocy społecznej	Kwota świadczeń w zł	Liczba domów pomocy społecznej
2023 rok	1363	63 347 201,32	153

Wzrost rocznego wydatku wynika m.in. z: liczby nowo przyjętych mieszkańców, zmian kwot w decyzji o odpłatności oraz wzrostu miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańców w domu pomocy społecznej.

2. Plan finansowy i jego wykonanie

Podstawą gospodarki finansowej Centrum jest uchwała Rady m. st. Warszawy w sprawie uchwalenia budżetu na dany rok, w oparciu o którą zatwierdzany jest plan finansowy dochodów i wydatków. Budżet wydatków w trakcie 2023 roku uległ znacznemu zwiększeniu zarówno na realizację zadań własnych Centrum finansowanych przez m.st. Warszawa, dofinansowanych ze środków europejskich, w ramach zadań zleconych do realizacji przez Wojewodę oraz wynikających z pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Planowane wydatki na dzień 01.01.2023 roku stanowiły kwotę 124 109 841 zł, natomiast na dzień 31.12.2023 roku wyniosły 190 445 016 zł, czyli nastąpił wzrost o kwotę 66 335 175 zł.

Tabela 26: Realizacja planu dochodów i wydatków Centrum w 2023 roku.

	Plan początkowy na 01.01.2023 roku	Plan po zmianach na 31.12.2023 roku	Wykonanie na 31.12.2023 roku	% wykonania planu
1	2	3	4	5
Dochody	5 673 000	5 673 000	6 970 519,91	122,9
Wydatki, w tym:	124 109 841	190 445 016	187 487 620,87	98,4
bieżące	123 389 841	190 080 096	187 128 043,90	98,4
majątkowe	720 000	364 920	359 576,97	98,4

Główne źródła dochodów Centrum w 2023 roku stanowiły:

- wpłaty zobowiązanych (rodzin) z tytułu odpłatności za pobyt osób przebywających w domach pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy oraz wpłaty z egzekucji należności,
- wpływy za pobyt dzieci z terenu innych powiatów przebywających w pieczy zastępczej u rodzin zamieszkałych w Warszawie oraz wpłaty od rodziców zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za

pobyt dziecka w pieczy zastępczej wraz z wpłatami z prowadzonej egzekucji należności,

- wpływy od innych powiatów z tytułu odpłatności za pobyt dzieci z terenu tych powiatów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych znajdujących się na terenie m.st. Warszawy,
- wpłaty od obywateli Ukrainy stanowiące zwrot części kosztów ich pobytu w punktach zbiorowego zakwaterowania na terenie m.st. Warszawy wynikające z nowelizacji ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy,
- wpłaty od świadczeniobiorców z tytułu świadczeń nienależnie pobranych w latach ubiegłych,
- wpłaty z rozliczeń z lat ubiegłych od innych powiatów z tytułu uczestnictwa w WTZ oraz pieczy zastępczej jak również w związku z odpłatnością zobowiązanych za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej, wpłaty z rozliczenia za media za lata ubiegłe wynikające z otrzymanych korekt faktur i not.

Tabela 27: Realizacja wykonania dochodów Centrum w 2023 roku w podziale na rozdziały klasyfikacji budżetowej.

Rozdział	Plan na 31.12.2023 roku	Wykonanie na 31.12.2023 roku
1	2	3
Dochody ogółem	5 673 000	6 970 519,91
Domy pomocy społecznej – odpłatność zobowiązanych	2 283 000	2 830 838,96
Powiatowe centra pomocy rodzinie	6 000	118 187,44
Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	0	2 135,94
Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych - WTZ	0	40 599,50
Pozostała działalność – wpłaty od obywateli Ukrainy	0	155 504
Rodziny zastępcze – odpłatność za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	2 310 000	3 374 652,53
Działalność placówek-opiekuńczo- wychowawczych – odpłatność za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej	1 074 000	448 601,54

W 2023 roku Centrum realizowało wydatki otrzymane z budżetu:

- Miasta Stołecznego Warszawy,
- budżetu Wojewody na realizację zadań zleconych,
- budżetu Unii Europejskiej,
- państwa z Funduszu Pomocy,
- UNICEF.

Dotacja przekazana przez Wojewodę na realizację zadań zleconych wydatkowana została w całości w wysokości 21 798 955,93 zł. Środki te zostały przeznaczone na:

- opłacenie składki zdrowotnej za cudzoziemców - 28 925,37 zł,
- wypłatę świadczeń dla cudzoziemców w związku z ich legalnym pobylem na terenie m.st. Warszawy - 19 072 648 zł,
- funkcjonowanie Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o - 2 516 681,86 zł,
- wypłatę świadczeń w związku z pobylem dzieci cudzoziemskie w pieczy zastępczej - 180 700,70 zł.

Centrum w 2023 roku kontynuowało realizację projektu PIKONI finansowanego ze środków budżetu Unii Europejskiej i w okresie od stycznia do marca 2023 roku wydano 127 395,38 zł.

Po zakończeniu realizacji ze środków europejskich kontynuowano działania w ramach utrzymania trwałości projektu ze środków własnych m.st. Warszawy i na ten cel wydano 440 364,17 zł.

Kontynuowano projekt „Razem możemy więcej” i w 2023 roku wydano na realizację projektu 358 500,59 zł.

W 2023 roku Centrum było realizatorem zadania wynikającego z niesienia pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Wydano na różne formy pomocy obywatelom Ukrainy środki z budżetu państwa w ramach Funduszu Pomocy na łączną kwotę 18 795 495,89 zł, w tym na:

- zakwaterowanie i wyżywienie w punktach pobytu zbiorowego - 18 422 284,47 zł,
- pobyt dzieci obywateli Ukrainy w pieczy zastępczej - 33 070 zł,
- orzekanie o niepełnosprawności obywateli Ukrainy - 340 141,42 zł.

Pomoc obywatelom Ukrainy finansowana była ze środków pochodzących z UNICEF w łącznej wysokości 1 104 985,75 zł. Łączne wydatki poniesione na pomoc obywatelom Ukrainy ze środków UNICEF i Funduszu Pomocy to kwota 19 900 481,64 zł. Miasto st. Warszawa ze środków własnych oraz pochodzących z darowizn przeznaczyło na wsparcie uchodźców z Ukrainy 3 557 682,92 zł, głównie na wsparcie dzieci, osób starszych oraz z niepełnosprawnościami.

Tabela 28: Realizacja wydatków przez Centrum w 2023 roku w podziale na rozdziały klasyfikacji budżetowej.

Rozdział	Plan na 31.12.2023 roku	Wykonanie na 31.12.2023 roku	% wykonania planu
3	4	5	6
Wydatki ogółem	190 445 016	187 487 620,87	98,4
Przeciwdziałanie alkoholizmowi – środki na integrację społeczną uchodźców realizowaną przez Międzykulturowy Ośrodek Rozwoju Społecznego	500 000	498 542,71	99,7
Domy pomocy społecznej – poza m.st. Warszawa	63 553 477	63 408 381,35	99,8
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	34 498,00	28 925,37	83,8
Powiatowe centra pomocy rodzinie	27 921 771	27 420 079,60	98,2
Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	935 333	883 121,43	94,4
Pomoc dla cudzoziemców - świadczenia	19 072 648	19 072 648	100
Pozostała działalność - PIKONI	447 040	440 364,17	98,5
Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych - WTZ	54 682	54 594,89	99,8
Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	5 916 140	5 715 019,01	96,6
Pozostała działalność – pomoc obywatelom Ukrainy w punktach zbiorowego zakwaterowania	23 041 563	21 913 719,08	95,1
Rodziny zastępcze	41 619 964	40 959 688,50	98,4
Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych – świadczenia i porozumienia z powiatami	5 520 194	5 336 872,41	96,7
Pozostała działalność – wsparcie dla dzieci obywateli Ukrainy przebywających w punktach zbiorowego zakwaterowania	1 827 706	1 755 664,35	96,1

Wykonanie rzeczowe w poszczególnych rozdziałach dotyczące działalności Centrum przedstawia się następująco:

Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie uzależnieniom

- wydatki na funkcjonowanie i wyposażenie Międzykulturowego Ośrodka Rozwoju Społecznego realizującego zadania związane z szeroko rozumianą pomocą i wsparciem cudzoziemców przebywających na terenie m. st. Warszawy,

Rozdział 85202 – Domy pomocy społecznej

- opłaty za pobyt mieszkańców m.st. Warszawy przebywających w domach pomocy społecznej na

terenie innych powiatów oraz koszty transportu osób umieszczonych w domach na podstawie postanowienia sądu,

Rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

- opłata składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacana za cudzoziemców objętych programami integracyjnymi (środki na składki pochodzą w całości z budżetu Wojewody),

Rozdział 85218 – Powiatowe centra pomocy rodzinie

- wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem Centrum na wynagrodzenia osobowe i bezosobowe wraz z pochodnym oraz ustawowymi odpisami i składkami, koszty bieżącego funkcjonowania i utrzymania budynków biurowych i lokali biurowych, zakup materiałów biurowych, remonty, opłaty za media, doposażenie biur, zakup sprzętu komputerowego, licencje na oprogramowanie i inne,

- w ramach wydatków inwestycyjnych zakupiono samochód służbowy z napędem elektrycznym,

Rozdział 85220 – Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej

- wydatki bieżące związane z utrzymaniem obiektu dla samotnych matek w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Cięży „Eteżja” przy ul. Chlubnej i lokali przeznaczonych na mieszkania chronione dla cudzoziemców i osób z niepełnosprawnościami (media, ochrona, remonty, czynsze i inne),

- w ramach wydatków inwestycyjnych wykonano projekt budowy boiska sportowego na terenie obiektu przy ul. Chlubnej,

Rozdział 85231 – Pomoc dla cudzoziemców

- wypłacono świadczenia dla osób i rodzin cudzoziemskich zamieszkałych na terenie m.st. Warszawy objętych programami integracyjnymi posiadających status uchodźcy (środki na wypłatę świadczeń pochodzą w całości z budżetu Wojewody),

Rozdział 85295 – Pozostała działalność

- wydatki stanowiące trwałość projektu PIKONI umożliwiające osobom z niepełnosprawnościami wykorzystanie ich zasobów umożliwiając im samodzielne życie na miarę ich możliwości i realizację w życiu prywatnym, społecznym i zawodowym,

Rozdział 85311 – Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

- przekazano środki do 5 powiatów na podstawie podpisanych porozumień na wspieranie osób niepełnosprawnych uczestniczących w Warsztatach Terapii Zajęciowej z terenu m.st. Warszawy,

Rozdział 85321 – Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności

- wydatki związane są z funkcjonowaniem i realizowaniem zadań przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, główne wydatki to wynagrodzenia wraz z pochodnymi pracowników i lekarzy orzeczników, koszty opłat pocztowych, sprzątnięcia i ochrony, utrzymania archiwum Zespołu (wydatki pochodzące z budżetu Wojewody 2 516 681,86 zł),

Rozdział 85395 – Pozostała działalność

- wydatki na organizację i funkcjonowanie miejsc zbiorowego pobytu dla uchodźców z Ukrainy, w tym na wynagrodzenia wraz z pochodnymi pracowników zatrudnionych w punktach na umowę o pracę i zlecenie, wyżywienie, ochronę, zakup środków czystości i higieny osobistej, wypoczynek dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami,

- zakup bonów dla obywateli Ukrainy przebywających w punktach pobytu,

- kontynuacja realizacji projektu PIKONI od stycznia do marca 2023 roku,

- kontynuacja projektu „Razem możemy więcej”,

- wydatki związane z wydanymi orzeczeniami o niepełnosprawności dla obywateli Ukrainy przebywających w punktach pobytu,

- w ramach wydatków inwestycyjnych dokonano wdrożenia systemu kolejkowego w Stołecznym Centrum Osób Niepełnosprawnych,

Rozdział 85508 – Rodziny zastępcze

- wynagrodzenia bezosobowe wraz z pochodnymi w ramach zawieranych umów-zleceń na wynagrodzenia dla rodzin pełniących funkcję rodzin zastępczych oraz pomocowych w opiece nad dziećmi,
- wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzeń koordynatorów pieczy zastępczej, koszty ich szkoleń i obowiązkowych odpisów,
- świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych na kontynuację nauki, zagospodarowanie, pomoc rzeczową,
- świadczenia dla rodzin zastępczych,
- koszty utrzymania i remontów mieszkań przeznaczonych dla usamodzielnianych wychowanków oraz rodzinnych domów dziecka,
- opłaty z tytułu pobytu dzieci pochodzących z terenu m.st. Warszawy w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innych powiatów,

Rozdział 85510 – Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych

- świadczenia wypłacone na usamodzielnienie, kontynuację nauki i pomoc rzeczową wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- opłata z tytułu pobytu dzieci pochodzących z m.st. Warszawy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów,

Rozdział 85595 – Pozostała działalność

- koszty pobytu dzieci skierowanych do zakładów opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych,
- świadczenia dla dzieci z Ukrainy (finansowane w całości z Funduszu Pomocy),
- wydatki na organizację wypoczynku dla dzieci obywateli Ukrainy przebywających w punktach zbiorowego pobytu oraz na wycieczki, imprezy i organizację zajęć wychowawczo-edukacyjnych.

VII ORGANIZACJA, ADMINISTRACJA, INWESTYCJE I INFORMATYKA

1. Organizacja

1) Zarządzenia Dyrektora

W 2023 roku Dyrektor Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wydała 100 zarządzeń dotyczących Centrum i jednostek nadzorowanych, między innymi w kwestii:

- powołania Komisji przetargowej - superwizja dla pracowników WCPR,
- powołania Komisji Przetargowej - Konsultacje psychiatryczne dla dzieci i pełnoletnich wychowanków PZ,
- powołania komisji przetargowej - prowadzenie konsultacji z zakresu doradztwa zawodowego,
- wprowadzenia zasad szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji RZ,
- wprowadzenia zasad przyznawania RZ i prowadzącym RDD świadczeń pieniężnych i dofinansowań
- wprowadzenia zasad organizowania szkoleń oraz kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji RZZ oraz prowadzenia RDD,
- wprowadzenia zasad procesu kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji RZS,
- określenia limitu miejsc w POW typu rodzinnego pod nazwą Placówka Rodzinna przy ul. Warzełniczej 23b,
- zmian standardów opieki i pracy personelu w DPS prowadzonych przez m.st. Warszawę,

- powołania komisji przetargowej w sprawie budowy boiska sportowego na terenie OW Etezia,
- wprowadzenia zasad monitorowania zapewnienia opieki dzieciom w PPD,
- powołania komisji przetargowej w sprawie wsparcia romskich uchodźców przebywających w PPD,
- powołania komisji do kwalifikowania osób ze statusem uchodźcy do zawarcia umów o najem lokalu,
- wprowadzenia Procedury regulacji warunków partycypowania w kosztach lub zwolnienia z kosztów w zakresie zakwaterowania w PPD,
- powołania komisji przetargowej - kurs języka polskiego,
- wprowadzenia Regulaminu pobytu mieszkańców w punktach pobytowych organizowanych przez WCPR dla obywateli Ukrainy w zw. z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa,
- zasad bezpieczeństwa w PPD organizowanych przez WCPR dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym,
- wprowadzenia zasad wykonywania zadań w ramach zadaniowego czasu pracy przez pracowników socjalnych Działu ISC WCPR koordynujących działania związane z udzielaniem pomocy Integracyjnej cudzoziemcom ze statusem uchodźcy i ochroną uzupełniającą,
- wprowadzenia procedury regulującej partycypowanie w kosztach w zakresie zakwaterowania i wyżywiania dla obywateli Ukrainy w PPD,
- składania przez cudzoziemców wniosków o najem lokali z zasobów m.st. Warszawy,
- uchylecia Zarządzenia ws. Procedury kierowania do WOIK,
- powołania dwóch komisji ds. oceny wniosków z zakresu udzielania dofinansowania ze środków PFRON,
- powołania komisji konkursowej do przeprowadzenia naborów pracowników do WCPR,
- zmiany Regulaminu Kontroli Wewnętrznej w WCPR,
- przeprowadzenia przeglądu składników majątkowych WCPR,
- zmiany zasad wykonywania zadań w ramach zadaniowego czasu pracy przez pracowników ZK,
- zmiany Regulaminu Wynagradzania WCPR,
- wyznaczenia dnia wolnego od pracy dla pracowników WCPR,
- ustalenia wysokości opłat za udostępnienie lub przekazanie informacji publicznej przez WCPR,
- powołania komisji przetargowej w sprawie leasingu samochodu dla WCPR,
- wprowadzenia Planu rzeczowo-finansowego Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na 2023 r.,
- zmiany Regulaminu Organizacyjnego WCPR,
- wprowadzenia regulaminu punktu ładowania wózków elektrycznych,
- powołania komisji przetargowej - roboty budowlane w lokalach należących w zarządzaniu WCPR,
- powołania komisji przetargowej na świadczenie usług dystrybucji energii dla WCPR,
- powołania Komisji Przetargowej w przedmiocie świadczenia obsługi technicznych WCPR,
- wprowadzenia Regulaminu Pracy WCPR,
- zasad i trybu postępowania w zakresie kwalifikowania do zawarcia umowy o najem lokalu z zasobów mieszkaniowych m.st. Warszawy,
- procedury wszczynania postępowania upominawczego i egzekucyjnego w WCPR,
- wprowadzenia Regulaminu przyznawania i korzystania ze służbowych telefonów komórkowych przez pracowników WCPR,
- wyznaczenia dnia wolnego od pracy dla pracowników WCPR,
- powołania komisji przetargowej w postępowaniu dot. Udzielenie zamówienia publicznego pn. "Usługa ochrony osób, mienia i obiektów WCPR",
- powołania komisji przetargowej w postępowaniu dot. Udzielenia zamówienia publicznego

- przedmiotem którego jest "Usługa utrzymania czystości i porządku na terenie obiektów WCPR",
- powołania komisji przetargowej dotyczącej "Świadczenia usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym,
 - powołania komisji przetargowej - kompleksowa dostawa paliwa gazowego do siedzib WCPR,
 - wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych w WCPR.

2) Ochrona Danych Osobowych

W 2023 roku Inspektor ochrony danych (IOD) w celu podniesienia świadomości z zakresu ochrony danych, przeprowadził stacjonarnie szkolenia: wstępne dla pracowników „Podstawy ochrony danych osobowych” dla 21 grup, w którym łącznie wzięło udział 148 pracowników. Dodatkowo IOD przeprowadził 3 indywidualne instruktaże dla pracowników oraz 11 grupowych szkoleń (dla łącznie 97 osób) po stwierdzonym naruszeniu ochrony danych osobowych.

Ponadto zgodnie z zaleceniami Inspektora ochrony danych 111 pracowników, którzy rozpoczęli pracę w WCPR w 2023 roku lub powrócili do pracy po długotrwałej nieobecności, odbyło szkolenia e-learningowe udostępnione przez odo24.pl: „Zasady ochrony informacji” i „Raportowanie naruszeń”. Natomiast 35 pracowników ponownie (po 2 latach od ich ukończenia po raz pierwszy) ukończyło te szkolenia w celu przypomnienia i utrwalenia wiadomości. Dodatkowo zgodnie z rekomendacjami IOD pracownicy odbyli szkolenia on-line: „10 zasad bezpiecznego zarządzania środowiskiem IT” (4 osoby). - Szkolenie takie przeprowadził dla kilku grup Kierownik Zespołu NIT i łącznie wzięło w nim udział 236 pracowników.

W 2023 roku kontynuowano zmianę upoważnień do przetwarzania danych nadanych pracownikom w związku ze zmianą Rejestru czynności przetwarzania.

W roku sprawozdawczym 184 wnioski o udostępnienie danych osobowych ze zbiorów Centrum zostały poddanych analizie pod względem możliwości przekazania informacji innym podmiotom. 141 spraw zostało zaopiniowanych pozytywnie.

W 8 przypadkach wnioskodawcy zostali poproszeni o uzupełnienie wniosku o podanie celu i podstawy żądania udostępnienia danych, w 19 sprawach dane zostały udostępnione częściowo, a w 8 odmówiono udostępnienia danych.

8 wniosków zostało przekazanych według właściwości do innych podmiotów.

Wnioski wpływały głównie z: Urzędów Dzielnic m.st. Warszawy (49), Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie (41), Ośrodków Pomocy Społecznej (31), Policji, Sądu i Prokuratury (24), osób fizycznych chcących pozyskać dane archiwalne, kopie własnych dokumentów lub informacje o osobach trzecich (18), banków (8), komorników (4), oraz innych podmiotów (9).

IOD we współpracy z Administratorem danych osobowych analizował zgłoszone przypadki podejrzenia naruszenia praw i wolności osób, których dane dotyczą.

W przypadku stwierdzenia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka naruszenia sprawy te były zgłaszane do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (PUODO). IOD występował jako punkt kontaktowy dla organu nadzorczego w związku ze zgłoszonym naruszeniem. Natomiast w sytuacji gdy naruszenie ochrony danych osobowych mogło powodować wysokie ryzyko naruszenia praw i wolności osób fizycznych dodatkowo zawiadamiano osobę, której dane dotyczą o takim naruszeniu. Jednocześnie wszystkie zgłoszone naruszenia ochrony danych zostały zarejestrowane w prowadzonej ewidencji.

Inspektor ochrony danych oraz pracownik realizujący zadania z zakresu ochrony danych osobowych w imieniu Administratora na bieżąco współpracowali z komórkami organizacyjnymi w zakresie dostosowania klauzul informacyjnych w zależności od celu przetwarzania danych. IOD udzielał też konsultacji i wskazówek dotyczących możliwości udostępniania danych i ich zakresu lub powierzania przetwarzania danych osobowych. Opiniował przekazane projekty umów i zarządzeń pod kątem

zgodności z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony danych osobowych oraz wydawał rekomendacje dla Administratora danych oraz pracowników, którzy przetwarzają dane.

3) Kontrola i audyt

W 2023 roku Zespół ds. Kontroli realizował zadania kontrolne na podstawie:

- Zarządzenia Nr 68/2020 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 12 sierpnia 2020 roku w sprawie Regulaminu kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, prowadzonymi przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie,
- Zarządzenia Nr 90/2019 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 29 października 2019 roku w sprawie Regulaminu kontroli w jednostkach nadzorowanych - domach pomocy społecznej i ośrodku interwencji kryzysowej oraz innych podmiotach na zlecenie m.st. Warszawy,
- Zarządzenia Nr 20/2022 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 11 maja 2022 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli wewnętrznej w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie.

Zadania kontrolne realizowane były zgodnie z zaakceptowanym przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie planem kontroli na 2023 roku.

a) Kontrole przeprowadzone przez WCPR

Kontrola placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych

Kontrola placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych w 2023 roku była prowadzona na podstawie Zarządzenia Nr 24/2019 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 26 marca 2019 roku zgodnie z Komunikatem Dyrektora Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy z dnia 3 listopada 2016 roku w sprawie wprowadzenia standardu i procedur kontroli sprawowanej przez m.st. Warszawa nad jednostkami realizującymi zadania z zakresu pieczy zastępczej. Pracownicy Zespołu przeprowadzali kontrolę pieczy z wykorzystaniem obowiązujących narzędzi kontroli – kwestionariusza kontroli rodzin zastępczych, kwestionariusza kontroli placówek opiekuńczo-wychowawczych i kwestionariuszy ankiet dla podopiecznych rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Przeprowadzone w 2023 roku kontrole w Zespołach do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych w zakresie merytorycznym obejmowały ustalenie:

- zaspokajania potrzeb podopiecznych (bytowych, zdrowotnych, emocjonalnych, edukacyjnych, społecznych, religijnych, kulturalno-rekreacyjnych),
- przestrzegania standardów opieki i wychowania, o których mowa w przepisach dotyczących placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- sytuacji bytowej i prawnej rodziny zastępczej/prowadzących rodzinny dom dziecka, kwalifikacji kadry placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- realizacji planu pomocy dziecku,
- przygotowania podopiecznych do dorosłego/samodzielnego życia,
- działań rodziny zastępczej/placówki opiekuńczo-wychowawczej na rzecz utrzymania kontaktów z rodzicami/rodziną pochodzenia,
- współpracy rodziny zastępczej/prowadzących rodzinny dom dziecka z innymi podmiotami i instytucjami.

Kontrola placówek opiekuńczo-wychowawczych

Zespół ds. Kontroli w okresie od 01.01.2023 roku do 31.12.2023 roku przeprowadził w placówkach opiekuńczo-wychowawczych łącznie 10 kontroli:

- 4 kontrole sprawdzające realizację wydanych zaleceń po przeprowadzonej kontroli kompleksowej,
- 4 kontrole kompleksowe,
- 2 kontrole doraźne.

Kontrole kompleksowe przeprowadzono w:

- Katolickiej Placówce Wychowawczej „Nasz Dom” przy ul. Bolesława Śmiałego 37 w Warszawie,
- Pogotowiu Opiekuńczym Nr 1 przy ul. Henryka Dembińskiego 1 w Warszawie,
- Pogotowiu Opiekuńczym Nr 2 im. Józefa Czesława Babickiego przy ul. św. Bonifacego 81 w Warszawie,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej "Oboźna" przy ul. Oboźnej 11 m. 23 w Warszawie.

Kontrole doraźne przeprowadzono w:

- Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Wąsuszewskiej 48 w Warszawie,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej "Przystań" przy ul. Grodzieńskiej 34 m. 48/49 w Warszawie.

Kontrole sprawdzające przeprowadzono w:

- Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Klasyków 52/54 w Warszawie,
- Placówce Rodzinnej przy ul. Słowackiego 75 w Warszawie,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej "Bajkowy Dworek" przy ul. Nowogrodzkiej 77 w Warszawie,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Słoneczny Dom” przy ul. Wilanowskiej 6 m. 11 w Warszawie.

W wyniku kontroli przeprowadzonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz Zespołach do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w okresie od 01.01.2023 roku do 31.12.2023 roku sporządzono 10 protokołów kontroli, w 7 przypadkach wydano zalecenia pokontrolne ze wskazaniem działań naprawczych.

W przypadku 1 kontroli Dyrektor WCPR odstąpiła od formułowania zaleceń w związku z pozytywną oceną kontrolowanych obszarów. Zalecenia nie zostały również sformułowane po dwóch kontrolach sprawdzających realizację zaleceń wydanych po kontrolach sprawdzających. Podczas prowadzonych czynności sprawdzano ocenę realizacji wydanych przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zaleceń pokontrolnych po przeprowadzonych kontrolach kompleksowych i sprawdzających. Z wydanych 25 zaleceń we wszystkich kontrolach, 15 zostało zrealizowanych w całości, 6 częściowo, 2 nie zostały zrealizowane.

W przypadku 2 zaleceń zespoły kontrolne nie były w stanie zweryfikować realizacji zaleceń z przyczyn obiektywnych.

Zastrzeżenia do otrzymanych zaleceń pokontrolnych wniósł jeden Dyrektor Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej, zostały one częściowo uznane za zasadne.

Pozostałe przekazane protokoły kontroli i wydane przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zalecenia pokontrolne zostały przyjęte przez Dyrektorów Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych bez zastrzeżeń.

Kontrola rodzin zastępczych

Zespół ds. Kontroli w okresie od 01.01.2023 roku do 31.12.2023 roku przeprowadził kontrolę 17 rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych.

W 15 rodzinach zastępczych (10 spokrewnionych i 5 niezawodowych) Zespół ds. Kontroli przeprowadził kontrolę kompleksową po dokonaniu pierwszej oceny przez Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W wyniku przeprowadzonych czynności 12 rodzin zastępczych uzyskało pozytywny wynik kontroli we wszystkich obszarach, w związku z czym wystąpienie pokontrolne zawierało jedynie rekomendacje dotyczące utrzymania obecnego dobrostanu, wypełniania powierzonych funkcji rodziny zastępczej z troską i dbałością o rozwój i potrzeby dziecka.

W przypadku 3 rodzin zastępczych Dyrektor WCPR wystosowała zalecenia w związku z zastrzeżeniami w obszarach kontroli.

Przeprowadzone zostały również 2 kontrole doraźne w spokrewnionej i niezawodowej rodzinie zastępczej. Jedna ze względu na informacje uzyskane od koordynatora i jedna ze względu na wniesioną skargę rodzica dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej. Zarzuty w przypadku skargi nie zostały potwierdzone, w związku z czym wystąpienie pokontrolne zawierało jedynie rekomendacje dla rodziny zastępczej dotyczące utrzymania obecnego dobrostanu, wypełniania powierzonych funkcji rodziny zastępczej z troską i dbałością o rozwój i potrzeby dziecka. Informacje uzyskane od koordynatora potwierdziły się co spowodowało sformułowanie zaleceń dla rodziny zastępczej.

Kontrola nadzwyczajna

W okresie od 11 sierpnia 2023 roku do 30 września 2023 roku Zespół ds. Kontroli przy wsparciu psychologów Działu Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń oraz pracowników Działu ds.

Instytucjonalnego Wsparcia Dziecka i Rodziny przeprowadził we wszystkich placówkach opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez m.st. Warszawę oraz na zlecenie m.st. Warszawy kontrolę nadzwyczajną, której zakres obejmował wprowadzenie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i Zespołach do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych procedur dotyczących bezpieczeństwa i ochrony dzieci przed krzywdzeniem, znajomość procedur przez pracowników oraz poczucie bezpieczeństwa wychowanków w placówkach.

Ustaień dokonano na podstawie:

- analizy dokumentacji i pisemnych informacji przekazanych przez Dyrektorów Zespołów oraz placówek,
- analizy ankiet wypełnionych przez Dyrektorów, Zastępców Dyrektorów, pracowników placówek i Zespołów mających bezpośredni kontakt z dziećmi,
- wyników badania ankietowego przeprowadzonego wśród wychowanków placówek od 10 roku życia,
- behawioralnej interakcji z wychowankami w wieku od 3 do 10 lat (rozmowa kierowana z elementami projekcyjnymi),
- obserwacji nieuczestniczącej.

Zespół kontrolujący zbadał łącznie 1057 osób – dorosłych i dzieci z 54 placówek opiekuńczo-wychowawczych. Proces analizy i opracowywania danych został zakończony 30 października 2023 roku. W jednym przypadku po kontroli bezpieczeństwa w placówce zgłoszono podejrzenie o czyn z art. 207 § 1a k.k. do prokuratury.

Zespół kontrolujący sporządził 11 protokołów pokontrolnych, do których 4 placówki zgłosiły zastrzeżenia. W jednym przypadku Dyrektor Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie częściowo przychyliła się do zastrzeżeń.

W ramach kontroli zespół sporządził zalecenia dla 3 zespołów i 8 placówek.

W 2 przypadkach zostały zgłoszone zastrzeżenia do zaleceń.

Ze względu na umorzenie śledztwa o podejrzenie o czyn art. 207 § 1a k.k. Dyrektor tut. Centrum uznała za zasadne zmodyfikowanie treści zaleceń dotyczących jednej placówki.

Kontrola domów pomocy społecznej

W okresie od 01.01.2023 roku do 31.12.2023 roku Zespół ds. Kontroli przeprowadził w domach pomocy społecznej 17 kontroli:

- 3 kontrole doraźne,
- 8 kontroli problemowych,
- 6 kontroli sprawdzających.

Kontrole doraźne przeprowadzono w:

- Domu Pomocy Społecznej przy ul. Wójtowskiej 13 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów przy ul. Dickensa 25 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej "Budowlani" przy ul. Elekcyjnej 6 w Warszawie.

W wyniku przeprowadzonych kontroli doraźnych sporządzono 3 protokoły kontroli.

W 1 przypadku zarzuty nie potwierdziły się i Dyrektor WCPR odstąpiła od formułowania zaleceń pokontrolnych. W pozostałych dwóch zarzuty potwierdziły się (w 1 częściowo), w związku z tym wydane zostały zalecenia do realizacji.

Kontrole problemowe przeprowadzono w:

- Domu Pomocy Społecznej „Pod Brzozami” przy ul. Bohaterów 46/48 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej przy ul. Kwiatkowskiego 19a w Puławach,
- Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” przy ul. Sterniczej 125 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej im. „Matysiaków” przy ul. Arabskiej 3 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej „Chemik” przy ul. Korotyńskiego 10 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta przy ul. Kawęczyńskiej w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej dla Kobiet Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia przy ul. Hetmańskiej 44 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej Towarzystwa Przytułku św. Franciszka Salezego przy ul. Solec 36a w Warszawie.

Przedmiot i zakres kontroli dotyczył realizacji wybranych usług bytowych, opiekuńczych i wspomagających. W wyniku kontroli sporządzono 8 protokołów kontroli oraz 6 zaleceń pokontrolnych.

Kontrole sprawdzające przeprowadzono w:

- Domu Pomocy Społecznej „Pod Brzozami” przy ul. Bohaterów 46/48 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” przy ul. Sterniczej 125 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej im. „Matysiaków” przy ul. Arabskiej 3 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej „Chemik” przy ul. Korotyńskiego 10 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej dla Kobiet Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia przy ul. Hetmańskiej 44 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej Towarzystwa Przytułku św. Franciszka Salezego przy ul. Solec 36a w Warszawie.

Przedmiot i zakres kontroli dotyczył realizacji zaleceń pokontrolnych. W wyniku kontroli ustalono, że w jednym przypadku wszystkie zalecenia zostały zrealizowane w całości.

W pozostałych przypadkach 21 zaleceń zostało zrealizowanych, 7 zrealizowano częściowo a 2 nie zostały zrealizowane. Poprawy wymagała realizacja zaleceń dotyczących prowadzenia

dokumentacji, aktywności pracownika pierwszego kontaktu, zapewnienia wsparcia psychologicznego oraz przeprowadzania naborów.

Wszystkie kontrolowane domy pomocy społecznej zapewniały mieszkańcom pomoc w podstawowych czynnościach życiowych i pielęgnacji, a także usługi wspomagające, zgodne z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej. Kontrole wykazały nieprawidłowości:

- w 3 jednostkach w zakresie usług bytowych,
- w 3 wsparcia udzielanego przez pracownika pierwszego kontaktu,
- w 6 w zakresie prowadzonej dokumentacji,
- w 1 przeprowadzania zamówień publicznych,
- w 1 w zakresie naborów pracowników.

W wyniku kontroli problemowych, doraźnych i sprawdzających przeprowadzonych w 2023 roku w domach pomocy społecznej sporządzono 11 protokołów kontroli i dla 8 jednostek wydano zalecenia pokontrolne dotyczące podjęcia działań naprawczych. Wydane przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zalecenia pokontrolne dotyczyły wyposażenia pokoi mieszkalnych, dostępności do systemu przyzywowo-alarmowego, wyżywienia, wsparcia mieszkańców w utrzymaniu higieny, aktywności pracowników pierwszego kontaktu, prowadzenia dokumentacji, przeprowadzania zamówień publicznych oraz naborów na wolne stanowiska urzędnicze.

Wyjaśnienia dotyczące ustaleń zawartych w protokołach kontroli wniosło dwóch Dyrektorów Domu Pomocy Społecznej. Analiza złożonych wyjaśnień nie wykazała konieczności zmiany protokołów.

Kontrole wewnętrzne.

W 2023 roku Zespół ds. Kontroli zgodnie z Zarządzeniem Nr 20/2022 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 11 maja 2022 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli wewnętrznej w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadził kontrolę w Punkcie pobytu Długoterminowego przy al. Jana Pawła II 15 w Warszawie w związku ze zgłoszeniem przez mieszkankę zastrzeżeń dotyczących wyżywienia oraz niewłaściwych zachowań pracowników Punktu. W toku czynności kontrolnych ustalono, że zarzuty zgłoszone przez mieszkankę częściowo potwierdziły się.

b) Kontrole zewnętrzne i audyty

W 2023 roku w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadzono 2 kontrole zewnętrzne (w tym 1 nieplanowaną) oraz 2 audyty.

1. **Kontrola przedsiębiorcy** przeprowadzona przez Państwową Inspekcję Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Warszawie, zrealizowana od 15.03.2023 roku do 21.04.2023 roku, dotyczyła Przestrzegania przepisów prawa pracy, w tym bhp, wypłacania wynagrodzeń oraz pracownicze plany kapitałowe. W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolujący zwrócili uwagę na określenie w regulaminie pracy obowiązujących systemów czasu pracy oraz rozkładów czasu pracy w równoważnym systemie czasu pracy, a także terminowego wypłacania godzin nadliczbowych. W związku z powyższym wydane zostały zalecenia dotyczące wskazanych nieprawidłowości. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w piśmie z 12.05.2023 roku przekazało informacje o ich realizacji.
2. **Kontrola doraźna** przeprowadzona 05.10.2023 roku przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Punkcie Pobytu Długoterminowego przy al. Jana Pawła II 15 w Warszawie. Kontrolę podjęto w związku z interwencją dotyczącą niewłaściwego stanu porządkowego w Punkcie. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. **Audyt przeprowadzony przez Biuro Audytu Wewnętrznego Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy.** Zadanie audytowe pn. Ocena realizacji prowadzonej windykacji należności w Urzędzie Dzielnicy Śródmieście, Zarządzie Transportu Miejskiego i Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie zostało zrealizowane w okresie od 11.04.2023 roku do 14.04.2023 roku. W audytowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.
 4. **Audyt przeprowadzony na zlecenie WCPR** we wszystkich Punktach Pobytu Długoterminowego. Postępowanie audytowe zostało przeprowadzone w okresie od 28.08.2023 r. do 22.09.2023 r., dotyczyło zweryfikowania obowiązujących w PPD procedur i ich realizacji, diagnozowania potrzeb mieszkańców oraz reagowania na te potrzeby przez WCPR. Wstępne wyniki audytu wskazują, że ocena przestrzegania obowiązujących procedur, diagnozowania potrzeb mieszkańców oraz sposobu w jaki WCPR na nie odpowiada jest uzależniona od PPD oraz przede wszystkim osoby/osób kierujących nimi.
Ponadto 08.05.2023 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny przeprowadził wizytację w Punkcie Pobytu Długoterminowego przy ul. Żupniczej 11 w Warszawie.
W wyniku wizytacji zlecono rozpropagowanie informacji i materiałów edukacyjnych w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych w tym szczepień ochronnych.
- c) **Zgłoszenia nieprawidłowości przez sygnalistów w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie**
17 grudnia 2021 roku weszło w życie Zarządzenie Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie Nr 65/2021 w sprawie wprowadzenia Procedury zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie. 27 grudnia 2022 roku weszło w życie Zarządzenie Nr 122/2022 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w sprawie zmiany Procedury zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń w Warszawskim Centrum Pomocy.
Procedura powstała w związku z obowiązkiem implementacji przez państwa członkowskie UE postanowień Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 roku w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii, która nakłada na sektor administracji publicznej, w tym m.in. na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek wdrożenia systemu obsługi zgłoszeń dokonywanych przez sygnalistów oraz zasad związanych z ochroną osób dokonujących zgłoszenia przed działaniami odwetowymi.
W ramach wypełnienia tej dyspozycji w WCPR opracowano wewnętrzne procedury przyjmowania zgłoszeń i podejmowania działań następnych, wdrożono szyfrowany, bezpieczny kanał do zgłaszania nieprawidłowości umożliwiający sygnaliście anonimowe zgłoszenie i dalszą wymianę korespondencji.
Dyrektor Centrum wyznaczyła również bezstronne osoby spośród pracowników do przyjmowania zgłoszeń przekazywanych dostępnymi kanałami, przekazywania informacji zwrotnych do sygnalisty i komunikacji z nim, prowadzenia działań następnych, w tym wewnętrznych postępowań wyjaśniających w związku ze zgłoszeniem.

4) Administracja

a) Korespondencja

W ramach realizacji zadań związanych z obsługą pocztową w 2023 roku zostało wysłanych ponad 90 432 listów za pośrednictwem Poczty Polskiej. 6790 dokumentów zostało przesłanych drogą elektroniczną za pośrednictwem platformy ePuap.
Wpłynęło i zostało zarejestrowane ogółem 48 162 korespondencji przychodzącej.

b) Gospodarowanie nieruchomościami

Centrum dysponowało 66 lokalami/nieruchomościami, w tym:

- przeznaczonych na prowadzenie różnych form zawodowej pieczy zastępczej - 14,
- użyczanych na mocy umowy użyczenia pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej oczekującym na przydział mieszkań docelowych przez wydziały zasobów lokalowych urzędów dzielnic – 24.

Dodatkowo w lokalach będących w zasobach WCPR zostało przeprowadzonych szereg remontów i konserwacji w celu podniesienia ich standardu i poprawy warunków funkcjonowania użytkowników. Dopełniono obowiązków wynikających z przepisów dotyczących zarządzania nieruchomościami, w tym przeglądów rocznych w zakresie branży sanitarnej, budowlanej i elektrycznej.

W 2023 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przejęło 2 lokale, w lokalizacjach:

- Al. Jerozolimskie 99,
- Noakowskiego 12.

W lokalu przy ul. Noakowskiego 12 wykonano remont mający na celu przystosowanie nieruchomości do wymogów związanych z prowadzeniem rodzinnego domu dziecka. Koszt remontu wyniósł 106 920 zł.

W lokalu przy ul. Powązkowskiej 44B wykonano remont polegający na usunięciu skutków zalania oraz likwidacji grzyba na ścianach. Koszt remontu wyniósł 38 664 zł.

W lokalu przy ul. Żąbkowskiej 23/25 wykonano prace remontowe polegające na zwiększeniu liczby pokoi oraz poprawy jego funkcjonalności. Koszt remontu wyniósł 58 968 zł.

Siedziba WCPR przy ul. Targowej 81 w ramach wdrażanego programu *dostępności* został przystosowany na potrzeby osób z niepełnosprawnościami, a koszt wyniósł 18 855,90 zł. Na zewnątrz budynku przy ul. Targowej 81 wykonano hydroizolację odsłoniętych fundamentów, wymieniono kraty doświetlające, zrobiono nową opaskę oraz wymieniono uszkodzone płyty chodnikowe wzdłuż lokalu. Dodatkowo wykonany został kanał odwodnienia ze studzienką odstożnikową do systemu kanalizacji odpływu deszczowego przy bramie wjazdowej. Koszt to 113 160 zł.

W siedzibie głównej WCPR przy ul. Lipińskiej 2 zakupiono i wymieniono siłowniki do 2 bram wjazdowych, koszt inwestycji to 8 610,00 zł. Dodatkowo w związku z zakupem samochodu elektrycznego została zamontowana ładowarka samochodowa, koszt wyniósł 11 070 zł.

W Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Cięży „Eteja” przy ul. Chlubnej 9 A-D wykonano remont 13 łazienek na kwotę 73 000 zł. Dodatkowo w ramach bezpieczeństwa PPOŻ wymieniono 120 sztuk czujników dymu w pawilonach mieszkalnych, koszt inwestycji to 24 354 zł.

W związku z podnoszeniem efektywności energetycznej i ograniczeniem kosztów związanych z utrzymaniem obiektów miejskich, Centrum zainstalowało kompensatory mocy biernej w siedzibach przy: Al. Zjednoczenia 34, ul. Andersa 5 oraz w Ośrodku przy ul. Chlubnej 9A-D. Koszt wyniósł 29 999,70 zł.

Łączny koszt remontów i adaptacji wyniósł w 2023 roku 448 010,10 zł.

c) Podniesienie jakości usług publicznych

W celu usprawnienia obsługi interesantów w Stołecznym Centrum Osób Niepełnosprawnych przy ul. Andersa 5 zmodernizowano system kolejkowy w ramach zadania pn. „Zintegrowane Inwestycje Terytorialne – Wirtualny Warszawski Obszar Funkcjonalny – modernizacja systemu kolejkowego”. Koszt inwestycji to 99 099,87 zł.

d) Transport

Centrum w roku 2023, w ramach zakupów inwestycyjnych, w związku z zagwarantowaniem bieżącej realizacji zadań, zakupiło zeroemisyjny, przyjazny dla środowiska elektryczny samochód osobowy. Koszt zakupu to 255 557,10 zł.

e) Archiwum Zakładowe

Realizując zadania związane z prowadzeniem archiwum zakładowego archiwisci gromadzą, przechowują, ewidencjonują, zabezpieczają i udostępniają akta wytworzone przez pracowników Centrum, udzielają im konsultacji z zakresu stosowania instrukcji kancelaryjnej i archiwalnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt. Na podstawie Uchwały nr XIX/478/2015 Rady Miasta st. Warszawy z dnia 5 listopada 2015 roku. zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Warszawskiemu Centrum Pomocy Rodzinie archiwum gromadzi i przechowuje dokumenty dotyczące byłych wychowanków pieczy zastępczej z terenu m.st. Warszawy.

Archiwum zakładowe zakończyło rok sprawozdawczy ze stanem 829,67 m.b. przechowywanych akt, w tym 23,63 m.b. stanowią dokumenty kategorii A.

W 2023 roku przyjęto łącznie na stan archiwum zakładowego 45,2 m.b. nowej dokumentacji, w tym:

- 8,1 m.b. dokumentacji byłych wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej z placówek podległych Zespołowi do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 2 przy ul. Jaktorowskiej 6 na mocy Porozumienia WCP/UM/127/2021 z 14.05.2021 roku.

W 2023 roku przekazano do Archiwum Państwowego w Warszawie 1,45 m.b. dokumentacji kategorii A po uprzednim przeprowadzeniu fumigacji akt.

Pracownicy archiwum zakładowego zrealizowali 15 kwerend w przechowywanym zbiorze, zleconych w odpowiedzi na wnioski klientów zewnętrznych. Najczęstsze zapytania dotyczyły potwierdzenia okresu pobytu w pieczy zastępczej do przedstawienia w Wydziale Zasobów Lokalowych w Dzielnicy w celu ubiegania się o lokal z zasobów miejskich. Kolejne prośby były związane z gromadzeniem przez OPS-y dokumentacji osoby zobowiązanej do partycypowania w kosztach utrzymania za pobyt rodzica w DPS, w tym zainteresowani wnosili o wydanie dokumentu dotyczącego pozbawienia/ograniczenia władzy rodzicielskiej ich rodzicom. W roku sprawozdawczym archiwisci 70 razy wypożyczali akta z zasobu archiwum zakładowego lub archiwum pieczy zastępczej pracownikom WCPR lub ZPOW-ów.

Podstawowym zadaniem archiwistów zakładowych jest dbałość o prawidłowe przechowywanie i ewidencjonowanie dokumentacji, w ramach którego odbywa się porządkowanie przyjętej dokumentacji oraz zabezpieczanie przed zniszczeniem. Najwięcej pracy w tym zakresie wymaga dokumentacja wychowanków pieczy zastępczej oraz dokumentacja cudzoziemców. Pracownicy archiwum wielokrotnie udzielali konsultacji telefonicznych w przypadku spraw związanych ze stosowaniem przepisów kancelaryjno-archiwalnych oraz w przypadkach poszukiwania danych przez byłych wychowanków pieczy zastępczej.

5) Punkty Pobytu Długoterminowego

Od 1 marca 2023 roku Centrum zajmuje się kompleksową obsługą Punktów Pobytu Długoterminowego dla uchodźców z Ukrainy. W ramach naszych nowych obowiązków w drodze postępowania wybraliśmy dostawców, którzy zapewniają całodienne wyżywienie mieszkańcom PPD, zaopatrują w suchy prowiant, dostarczają artykuły higieniczne oraz zapewniają ochronę obiektów. Ponadto pełnimy nadzór nad technicznym utrzymaniem Punktów. Dbamy o pełne wyposażenie i regularną konserwację sprzętu, aby zapewnić sprawne funkcjonowanie placówek.

Współpracujemy z organizacjami pozarządowymi w zakresie wyposażenia PPD. Szczególnie dbamy o naszych najmłodszych podopiecznych i z myślą o nich organizujemy upominki z okazji świąt. Dodatkowo odpowiadamy za transporty medyczne dla chorych i potrzebujących, zapewniając wsparcie w trudnych sytuacjach zdrowotnych.

W roku 2023 zlikwidowaliśmy dwa Punkty Pobytu Długoterminowego. Ten skomplikowany proces wymagał nie tylko przewiezienia całego wyposażenia do innych Punktów, ale także relokacji ponad 400 osób, co zrealizowaliśmy z pełnym zaangażowaniem i profesjonalizmem.

6) Utrzymanie ciągłości działania i informatyzacja

W odpowiedzi na nowe wyzwania stawiane przez użytkowników systemów a także wymogi bezpieczeństwa, wdrożono automatyzację backupu oraz odzyskiwania głównych serwerów tak AD Directory jak utrzymujących aplikacje oraz dane. Realizowane są backupy wszelkich zmian na plikach oraz katalogach. W 2023 roku kontynuowana została sukcesywna wymiana najstarszych stacji w celu zapewnienia szybszej i sprawniejszej pracy pracownikom WCPR. Wymienione zostały komputery z obsługą 32 bitową co w znacznym stopniu wpłynęło na homogeniczność implementacji aktualizacji systemowych oraz przyczyniło się do stabilności omawianych rozwiązań. We wszystkich lokalizacjach połączenia stack realizowane są w oparciu o technologie światłowodowe – wpływa to na zdecydowanie większy komfort podczas korzystania użytkowników z aplikacji sieciowych oraz zasobów umieszczonych na mapowanych dyskach. Ma to szczególne znaczenie przy wykonywaniu kopii cyklicznych.

W serwerach w 100% wymienione zostały dyski na dyski SSD, które minimalizują czas tworzenia się kopii zapasowych, przywracania usług katalogowych oraz działania aplikacji. Wdrożone zostały już w pełnym wymiarze na kopie zapasowe NAS. Został zakupiony niezbędny sprzęt komputerowy do nowo otwieranej lokalizacji przy ul. Targowej. Wszystkie podjęte przez pracowników NIT działania w zakresie informatyzacji WCPR mają na celu zapewnienie ciągłości działania systemów niezbędnych do wykonywania statutowych zadań. Wiąże się to z uzyskaniem wysokiego stopnia niezawodności systemów IT oraz zapewnienia bezpieczeństwa danych.

Wszystkie podjęte czynności oraz wdrożenia mają zapewnić możliwie wysoki komfort pracy użytkownikom infrastruktury informatycznej.

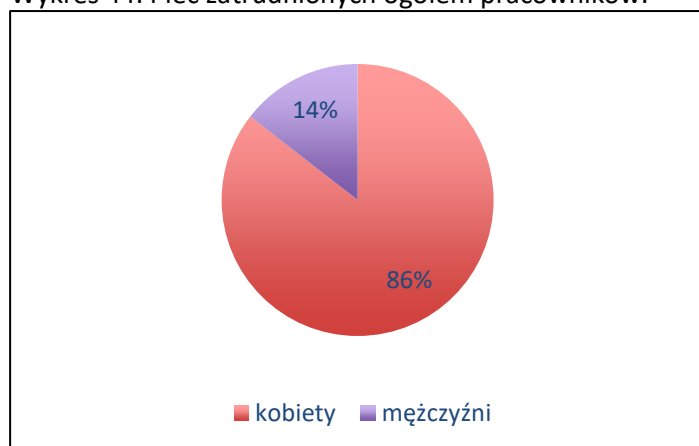
VIII SPRAWY KADROWE

1. Sprawy pracownicze

Rok 2023 wprowadził kolejne zmiany organizacyjne w działalności Centrum. W związku z proponowaną szeroką ofertą dla mieszkańców Warszawy powstały nowe Zespoły i Działy, które realizują zadania w zakresie promowania rodzicielstwa zastępczego i wspierania cudzoziemców. Był to również kolejny rok, w którym Centrum organizowało wsparcie w Punktach Pobytu Długoterminowego dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do naszego kraju w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju. Szerzej o działaniach Centrum na rzecz cudzoziemców, w tym obywateli Ukrainy jest zawarte w punkcie II sprawozdania .

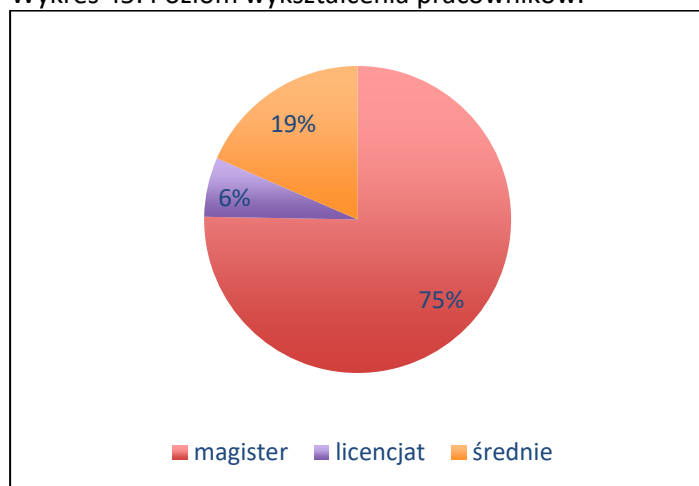
Centrum kierowała dyrektorka WCPR przy pomocy zastępców. Na 31.12.2023 roku zadania WCPR realizowały 352 osoby. Przeciętne zatrudnienie w 2023 roku wyniosło 332 osoby w wymiarze 274,29 etatu, wykres nr 40 przedstawia strukturę płci zatrudnionych ogółem pracowników.

Wykres 44: Płeć zatrudnionych ogółem pracowników.

Wykształceniem wyższym legitymowało się 265 pracowników Centrum. Poniżej wykres przedstawia poziom wykształcenia pracowników Centrum na poszczególnych poziomach edukacji.

Wykres 45: Poziom wykształcenia pracowników.

W roku 2023 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przyjęło do pracy 112 osób, w tym 51 osób w ramach 76 naborów wewnętrznych i zewnętrznych przeprowadzonych na wolne stanowiska w Centrum.

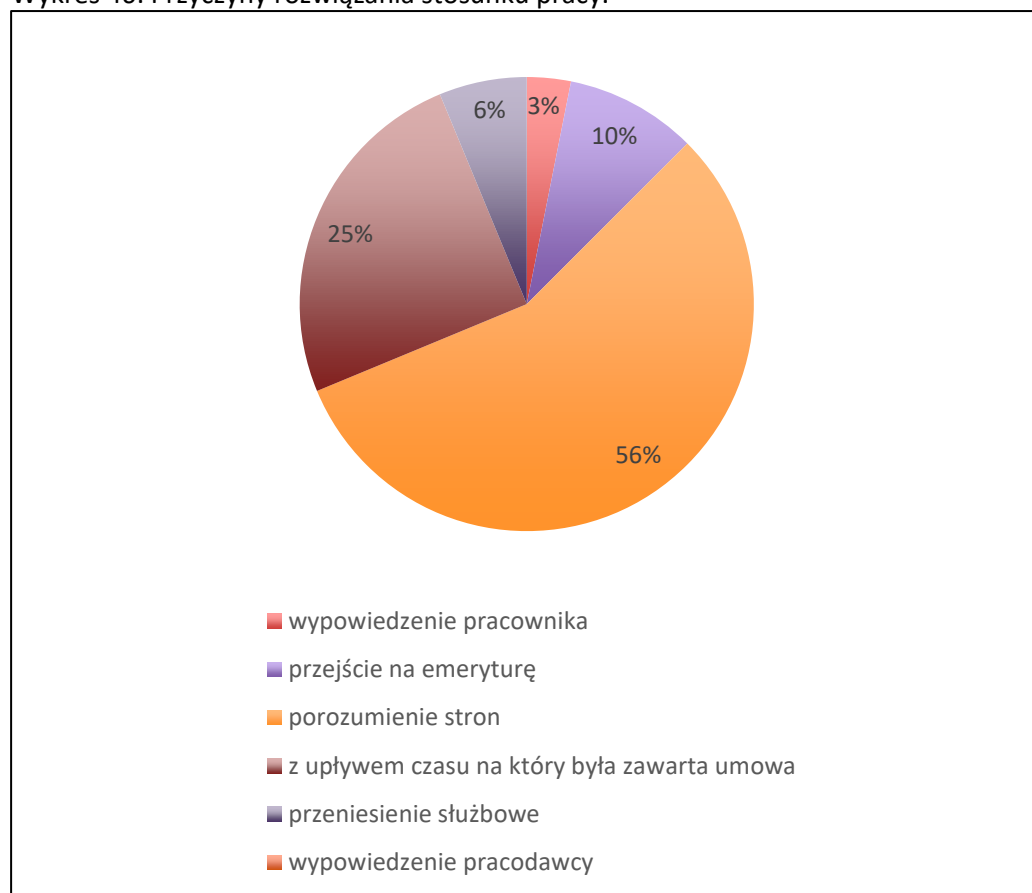
W 30 naborach nie zgłosili się kandydaci chętni do podjęcia zatrudnienia w Centrum.

W związku z zatrudnieniem po raz pierwszy na stanowisku urzędniczym w jednostce organizacyjnej samorządu terytorialnego 33 pracowników zostało skierowanych do odbycia służby przygotowawczej, wszyscy pracownicy z wynikiem pozytywnym zakończyli służbę przygotowawczą i zdali egzamin na urzędnika samorządowego.

W ramach służby przygotowawczej, zgodnie z przyjętymi zasadami kandydaci odbywali praktyki w komórkach organizacyjnych Centrum.

Rozwiązano stosunek pracy z 47 osobami. W przypadku 2 osób było to przeniesienie służbowe.

Wykres 46: Przyczyny rozwiązania stosunku pracy.

Wśród zatrudnionych w 2023 roku 9 pracowników legitymowało się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.

2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych, konferencje, webinaria

Rok 2023 był kolejnym, w którym pracownicy Centrum chętnie podnosili swoje kwalifikacje zawodowe w formach stacjonarnych, webinariach i szkoleniach on-line.

Ważnym zadaniem dla Centrum w 2023 roku było zaimplementowanie zasad używania w pismach i dokumentach prostego języka.

W erze cyfrowej, kiedy ilość dostępnych informacji jest przytłaczająca, jasność i prostota komunikatu stają się kluczowe. Używanie prostego języka w komunikacji z klientem przyspiesza procesy, skraca czas obsługi i pozwala pracownikom skupić się na innych, ważnych aspektach działalności. Prosty język to również jeden z wymogów dostępności cyfrowej, czyli dostosowaniem przestrzeni internetowej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, np. niepełnosprawnością.

Zgodnie z decyzją Urzędu m.st. Warszawy w marcu 2023 roku WCPR wyznaczyło koordynatora ds. prostego języka. Informacja o koordynatorze ds. prostego języka została wysłana do jednostek nadzorowanych.

W okresie od maja do października 2023 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zorganizowało dla pracowników szkolenie w zakresie redagowania dokumentów urzędowych zgodnie z zasadami prostego języka. Łącznie odbyło się 6 szkoleń w wymiarze 20 godzin, tj. po 5 godzin na jedno szkolenie, w których uczestniczyło 123 pracowników WCPR. Dodatkowo zorganizowano szkolenie dla 19 pracowników nadzorowanych jednostek.

W ramach działań edukacyjnych Centrum przekazało jednostkom materiały, poradniki i instrukcje służące wprowadzeniu w pismach i dokumentach zasad prostego języka.

179 pracowników wzięło udział w 419 szkoleniach o różnorodnej tematyce.

Pracownicy chętnie korzystali z organizowanych przez Centrum szkoleń zamkniętych, których tematem były między innymi:

- Wdrożenie doręczeń elektronicznych (e-doręczeń) i rozwiązań klasy EZD/EOD w praktyce urzędu (38 pracowników),
- Dostęp do informacji publicznej oraz BIP i RODO – sprzeczności, problemy interpretacyjne i orzecznictwo (44 pracowników),
- Się Lubię tj. szkolenia z profilaktyki nowotworowej i świadomości zdrowia (dla wszystkich pracowników)

Ponadto pracownicy chętnie podnosili swoje kwalifikacje i poszerzali swoje kompetencje w szkoleniach otwartych, sugerowanych przez Centrum lub wyszukiwanych samodzielnie. Tematem tych szkoleń było między innymi:

- Dostęp do informacji publicznej oraz BIP i RODO – sprzeczności, problemy interpretacyjne,
- Aktualizacja rodzinnego wywiadu środowiskowego dotyczącego osoby umieszczonej w DPS,
- Dostęp do informacji publicznej oraz BIP i RODO - sprzeczności, problemy interpretacyjne,
- Ewidencja księgowa w projektach unijnych realizowanych na terenie województwa mazowieckiego w ramach RPO WM na lata 2014-2020 oraz FEM na lata 2021-2027,
- Indywidualny Program Integracji Ochrona Międzynarodowa,
- Kodeks postępowania administracyjnego dla początkujących z uwzględnieniem najnowszych zmian i wdrażaniem doręczeń elektronicznych,
- Kompleksowe wsparcie osób o specjalnych potrzebach w Polskim systemie zarządzania imigracją,
- Konferencja z okazji Dnia Pracownika Socjalnego nt. "Mazowieckie Forum Społeczne. Warszawa 2023",
- Procedura umieszczania osób w DPS, ZOL (za zgodą i bez zgody),
- Zarządzanie stresem, emocjami i sytuacjami trudnymi w zespole,
- Zasady aplikowania o środki w ramach Działania 8.4 Integracja społeczno-zawodowa obywateli państw trzecich (RWS i RMR),
- Doręczenia elektroniczne w postępowaniach administracyjnych,
- Osoby z niepełnosprawnością ruchową: komunikacja, obsługa,
- Praca i komunikacja z trudnym klientem,
- Stosowanie KPA przez powiatowe i wojewódzkie zespoły ds. orzekania,
- Trudne sytuacje w pracy urzędu – jak reagować na skargi, wzburzenie, krytykę.

Pracownicy Centrum zajmujący się problematyką pieczy zastępczej w 2023 roku uczestniczyli w licznych szkoleniach i kursach:

- Nowelizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Piecza Zastępcza – elektroniczacja postępowań administracyjnych w 2023r. Obowiązki organów administracji i stron postępowań administracyjnych prowadzonych na gruncie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Praca z osobą w kryzysie psychicznym,
- Rozpoznawanie, diagnozowanie i praca z dzieckiem, które doświadczyło traumy wczesnodziecięcej,
- Seksualność dzieci i młodzieży,
- Test Kompetencji Rodzicielskich TKR w diagnozowaniu rodziców oraz kandydatów na rodziców,

- Dzieci cudzoziemskie w pieczy zastępczej,
- Dziecko pokrzywdzone przestępstwem,
- Dziecko transpłciowe – efektywny system wsparcia w szkole,
- Kondycja systemu ochrony dzieci przed przemocą w Polsce,
- Konferencja Innowacje w profilaktyce uzależnień: nauka-system-praktyka,
- Kryzys psychiczny - powrót do zdrowia – Zaburzenia Psychiczne u osób dorosłych, dzieci i młodzieży,
- Poprawa systemu opieki zastępczej,
- Przemoc rówieśnicza – skąd się bierze i jak jej zapobiec,
- Rozpoznawanie, diagnozowanie i praca z dzieckiem, które doświadczyło traumy wczesnodziecięcej,
- Seksualność dzieci i młodzieży,
- System wsparcia i ochrony dzieci w Polsce.

Pracownicy Centrum zajmujący się problematyką integracji społecznej cudzoziemców uczestniczyli w szkoleniach:

- Małoletni bez opieki w procedurze uchodźczej,
- Praca i komunikacja z trudnym klientem,
- Rozwój kompetencji cyfrowych – rozwiązania technologiczne w pracy pomocowej,
- Addressing human trafficking risks in light of military attack on Ukraine. Training for civil society and frontline respondane,
- Autyzm - od rzetelnej diagnozy po kompleksowe wsparcie,
- Budowanie odporności psychicznej w oparciu o metodę BASIC PH,
- Departament Pomocy Społecznej UDSC,
- Dobre praktyki w zakresie integracji migrantów dla polskich miast,
- Dostęp do informacji publicznej BIP i RODO - sprzeczności, problemy, interpretacje i orzecznictwo,
- Empatia i wielokulturowość – szkolenie z kultury muzułmańskiej,
- Interdyscyplinarna perspektywa płci w projektowaniu polityk i programów społecznych dot. integracji osób uchodźczych w Polsce,
- Kompleksowe wsparcie osób o specjalnych potrzebach w Polskim systemie zarządzania migracją,
- Komunikacja i kultura języka polskiego,
- Legalizacja pobytu i ochrona czasowa w Polsce,
- Małoletni bez opieki w procedurze uchodźczej i innych postępowaniach imigracyjnych, w tym dzieci bez opieki przybyłe do Polski w związku z wojną na Ukrainie. Procedury legalizacyjne i procedura udzielania ochrony międzynarodowej w Polsce,
- Ochrona międzynarodowa,
- Praca socjalna z uchodźcami,
- Praca z osobą w kryzysie psychicznych,
- Prawa człowieka i procedura uchodźcza w Polsce,
- Procedury legalizacyjne i procedura udzielania ochrony międzynarodowej w Polsce,
- Małoletni bez opieki w procedurze uchodźczej oraz instytucja opiekuna czasowego,
- Profilaktyka HIV/AIDS,
- Profilaktyka i świadomość zdrowia,
- Realizacja indywidualnych programów Integracji,
- Techniki TUS w pracy z osobami dorosłymi,
- Trauma wojenna i PTSD oraz budowanie odporności,

- XII Konferencja KBNM PAN „Migracje w obliczu wielkich zmian społecznych”,
- Zakażenie HIV, czy to ciągle współczesny problem?

Uczestnictwo w szkoleniach było ukierunkowane na zdobywanie nowych umiejętności praktycznych, poszerzanie wiedzy teoretycznej, wymianę doświadczeń, możliwość nawiązania współpracy. Dzięki zdobytej w ramach odbytych szkoleń wiedzy pracownicy poszerzają swoją świadomość zawodową, umiejętności i kompetencje.

Ponadto szkolenia poszerzały wiedzę pracowników i ich kompetencje w zakresie kompetencji miękkich niezbędnych do prawidłowego odczytywania potrzeb i wskazywania prawidłowych rozwiązań w odniesieniu do dzieci przebywających w pieczy zastępczej, usamodzielniających się wychowanków, rodzin zastępczych czy cudzoziemców.

3. Staże i praktyki

W 2023 roku 3 osoby odbywały w Centrum staż. Praktyki odbywano w I Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Dziale Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz Dziale Integracji Społecznej Cudzoziemców.

WYKAZ TABEL I WYKRESÓW

I WYKAZ TABEL

Tabela 1: Typy domów pomocy społecznej w Warszawie i liczba miejsc na 31.12.2023	10
Tabela 2: Liczba mieszkańców domów pomocy społecznej z podziałem na typ placówki i lokalizację na 31.12.2023 roku	11
Tabela 3: Wnioski w sprawie skierowania do domów pomocy społecznej w zależności od typu domu	12
Tabela 4: Liczba osób oczekujących na przyjęcie do domu pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy z podziałem na typy w latach 2018-2023	13
Tabela 5: Długość pobytu w Hostelul Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2023 roku	18
Tabela 6: Inne formy pomocy udzielonej mieszkańcom Hostelu poza schronieniem w 2023 roku	21
Tabela 7: Kraje pochodzenia najliczniejszych grup cudzoziemców wnioskujących o pomoc w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2022-2023	32
Tabela 8: Liczba cudzoziemców realizujących Indywidualny Program Integracji w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2022-2023 w podziale na obywatelstwo	33
Tabela 9: Liczba cudzoziemców realizujących Indywidualny Program Integracji w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2022-2023 w kolejności największej liczby z podziałem na kraj pochodzenia	34
Tabela 10: Liczba decyzji i postanowień wydanych cudzoziemcom realizującym Indywidualny Program Integracji w latach 2022-2023	35
Tabela 11: Zestawienie informacji w zakresie wypłaconych dla cudzoziemców świadczeń oraz przekazanych składek na ubezpieczenie zdrowotne	36
Tabela 12: Ustalenie opłat i zwolnienia za pobyt na koniec roku 2023	45
Tabela 13: Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe - stan na 31.12.2023 roku	49
Tabela 14: Rodziny zastępcze zawodowe, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, stan na 31.12.2023 roku	52
Tabela 15: Placówki opiekuńczo-wychowawcze wg typów, liczby miejsc oraz liczby osób korzystających ..	55
Tabela 16: Wykaz Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz typów placówek opiekuńczo-wychowawczych, które są obsługiwane przez poszczególne Zespoły oraz placówek niepublicznych	55
Tabela 17: Realizacja budżetu w poszczególnych zadaniach	69
Tabela 18: Świadczenia przyznane i wypłacone usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w 2023 roku	85
Tabela 19: Świadczenia przyznane i wypłacone usamodzielnianym wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych w 2023 roku	86
Tabela 20: Dochody z tytułu pobytu dzieci z innych powiatów w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy w 2023 roku	89
Tabela 21: Wydatki z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów z m.st. Warszawy w 2023 roku	90
Tabela 22: Wydatki z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów z m.st. Warszawy w 2023 roku	91
Tabela 23: Dochody z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej z terenu innych powiatów na terenie m.st. Warszawy w 2023 roku	91
Tabela 24: Liczba i kwota wystawionych w 2023 roku upomnień	93
Tabela 25: Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	95
Tabela 26: Realizacja planu dochodów i wydatków Centrum w 2023 roku	95

Tabela 27: Realizacja wykonania dochodów Centrum w 2023 roku w podziale na rozdziały klasyfikacji budżetowej.....	96
Tabela 28: Realizacja wydatków przez Centrum w 2023 roku w podziale na rozdziały klasyfikacji budżetowej	98

II. WYKAZ WYKRESÓW

Wykres 1: Liczbowy i procentowy wpływ wniosków o dom pomocy społecznej z poszczególnych dzielnic oraz innych powiatów.....	12
Wykres 2: Rodzaje decyzji w ujęciu liczbowym i procentowym	14
Wykres 3: Powody zgłaszania się do Hostelu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2023 roku	19
Wykres 4: Przyczyny opuszczenia Hostelu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2023 roku.	20
Wykres 5: Wydane decyzje w 2023 roku.....	22
Wykres 6: Liczba osób przebywających w Ośrodku Wsparcia w poszczególnych miesiącach 2023 roku	22
Wykres 7: Dzieci przebywające w Ośrodku Wsparcia według wieku	23
Wykres 8: Przyczyny pobytu w Ośrodku Wsparcia	23
Wykres 9: Liczba złożonych w 2023 roku wniosków o skierowanie do Ośrodka Wsparcia z podziałem na dzielnice m.st. Warszawy	24
Wykres 10: Osoby opuszczające Ośrodek Wsparcia z podziałem na miesiące	25
Wykres 11: Liczba osób przebywających w Ośrodku Wsparcia powyżej 12 miesięcy z podziałem na dzielnice	26
Wykres 12: Przyczyny opuszczenia Ośrodka Wsparcia	26
Wykres 13: Liczba cudzoziemców, którzy realizowali Indywidualny Program Integracji w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2019 – 2023	28
Wykres 14: Liczba rodzin, które realizowały Indywidualny Program Integracji w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2019 – 2023	28
Wykres 15: Liczba wniosków o objęcie Indywidualnym Programem Integracji złożonych w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2019 – 2023	29
Wykres 16: Liczba wniosków o udzielenie pomocy w formie Indywidualnego Programu Integracji, w które wpłynęły do WCPR w 2023 roku	29
Wykres 17: Liczba wniosków o udzielenie pomocy w formie Indywidualnych Programów Integracji, które wpłynęły do WCPR w 2023 roku w podziale na obywatelstwa	30
Wykres 18: Osoby objęte Indywidualnym Programem Integracyjnym w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w 2022 roku w podziale na rodzaj ochrony międzynarodowej.....	30
Wykres 19: Osoby objęte Indywidualnym Programem Integracyjnym w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku w podziale na rodzaj ochrony międzynarodowej.....	31
Wykres 20: Rodziny objęte Indywidualnym Programem Integracyjnym w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w 2022 roku w podziale na rodzaj ochrony międzynarodowej.....	31
Wykres 21: Osoby objęte Indywidualnym Programem Integracyjnym w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie 2023 roku w podziale na rodzaj ochrony międzynarodowej	32
Wykres 22: Liczba cudzoziemców realizujących Indywidualny Program Integracji w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2022 – 2023 w podziale na płeć.	34
Wykres 23: Liczba cudzoziemców, którzy korzystali z pomocy integracyjnej w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2022 - 2023 w podziale na wiek	34
Wykres 24: Liczba osób objętych ubezpieczeniem zdrowotnym i liczba składek opłaconych przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2022-2023.....	36

Wykres 25: Narodowość beneficjentów Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie (Międzykulturowy Ośrodek Rozwoju Społecznego)	39
Wykres 26: Liczba konsultacji przeprowadzonych od czerwca do grudnia 2023 roku	40
Wykres 27: Łączna liczba mieszkańców Punktów Pobytu Długoterminowego stan na 31.12.2023 roku ...	42
Wykres 28: Tendencja zmian liczby mieszkańców Punktów Pobytu Długoterminowego w 2023 roku	43
Wykres 29: Liczba osób relokowanych w 2023 roku do innych punktów	43
Wykres 30: Liczba mieszkańców (osoby dorosłe i dzieci) w poszczególnych lokalizacjach Punktów Pobytu Długoterminowego stan na dzień 31.12.2023 roku.....	44
Wykres 31: Dane dotyczące liczby dzieci, które zostały przyjęte do rodzinnej pieczy zastępczej lub ją opuściły w 2023 roku	49
Wykres 32: Dane dotyczące liczby dzieci, które zostały przyjęte do zawodowej pieczy zastępczej lub ją opuściły w 2023 roku	54
Wykres 33: Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie m. st. Warszawy	57
Wykres 34: Podział zadań w Dziale Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej.....	60
Wykres 35: Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.....	61
Wykres 36: Zadania Działu Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej mające na celu zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym i wychowankom	63
Wykres 37: Podział środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2023 roku.....	68
Wykres 38: Podział środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na poszczególne zadania	68
Wykres 39: Ilość osób ubiegających się o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w latach 2020-2023	69
Wykres 40: Przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach osób dorosłych w 2023 roku	74
Wykres 41: Przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach dzieci w 2023 roku	75
Wykres 42: Rodzinne formy pieczy zastępczej, które korzystały ze świadczeń.....	83
Wykres 43: Liczba wystanych pozwów alimentacyjnych w 2023 roku na dzieci przebywające w pieczy zastępczej	88
Wykres 44: Płeć zatrudnionych ogółem pracowników.....	112
Wykres 45: Poziom wykształcenia pracowników	112
Wykres 46: Przyczyny rozwiązania stosunku pracy.....	113

III. WYKAZ OBRAZÓW

Obraz 1: Fanpage Międzykulturowego Ośrodka Rozwoju Społecznego (MORS) na portalu społecznościowym Facebook	46
--	----